

Suomenkielinen laitos

Tiedonantoja ja ilmoituksia

Ilmoitusnumero

Sisältö

Sivu

I Tiedonantoja

Neuvosto

2000/C 128/01	Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen vahvistama yhteinen kanta (EY) N:o 21/2000 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä)	1
2000/C 128/02	Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen vahvistama yhteinen kanta (EY) N:o 22/2000 Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin antamiseksi tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi)	32
2000/C 128/03	Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen vahvistama yhteinen kanta (EY) N:o 23/2000 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen antamiseksi kehitysyhteistyöstä Etelä-Afrikan kanssa	51

I

(Tiedonantoja)

NEUVOSTO

Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 21/2000

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o /2000 antamiseksi organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS-järjestelmä)

(2000/C 128/01)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komiteaa,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä
menettelyä⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksen 2 artiklassa määrätään, että yhtenä yhteisön päämääränä on edistää kestävä kasvua koko yhteisössä, ja 1 päivänä helmikuuta 1993 annetussa päätöslauselmassa⁽⁴⁾ korostetaan kestävä kasvun merkitystä.

⁽¹⁾ EYVL C 400, 22.12.1998, s. 7.

⁽²⁾ EYVL C 209, 22.7.1999, s. 43.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 15. huhtikuuta 1999 (EYVL C 219, 30.7.1999, s. 385), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. helmikuuta 2000 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ Neuvoston ja neuvostossa kokoontuneiden jäsenvaltioiden hallitusten edustajien päätöslauselma, annettu 1 päivänä helmikuuta 1993, ympäristöä ja kestävä kehitystä koskevasta yhteisön periaate- ja toimintasuunnitelmasta (EYVL C 138, 17.5.1993, s. 1).

- (2) Komission esittämässä ”Kohti kestävä kehitystä” -ohjelmassa, jonka yleinen lähestymistapa hyväksyttiin 1 päivänä helmikuuta 1993 annetussa päätöslauselmassa, korostetaan organisaatioiden osuutta ja vastuuta sekä talouden vahvistamisesta että ympäristönsuojelusta koko yhteisössä.

- (3) ”Kohti kestävä kehitystä” -ohjelmassa halutaan monipuolistaa ympäristönsuojelun välineitä ja saada markkinamekanismien avulla organisaatiot sitoutumaan lähestymistapaan, jossa ne eivät tyydy ainoastaan noudattamaan kaikkia ympäristölainsäädännössä asetettuja vaatimuksia vaan ovat aloitteellisia ympäristönsuojelun alalla.

- (4) Komission olisi edistettävä yhtenäistä lähestymistapaa yhteisössä ympäristönsuojelun alalla kehitettävissä sääöksissä.

- (5) Teollisuusyritysten vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään 29 päivänä kesäkuuta 1993 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1836/93⁽⁵⁾ on parantanut selvästi teollisuuden ympäristönsuojelun tasoa.

⁽⁵⁾ EYVL L 168, 10.7.1993, s. 1.

- (6) Asetuksen (ETY) N:o 1836/93 täytäntöönpanosta saatujen kokemusten perusteella voitaisiin tehostaa yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän, jäljempänä "EMAS-järjestelmä", mahdollisuuksia parantaa yleisesti organisaatioiden ympäristönsuojelun tasoa.
- (7) EMAS-järjestelmän olisi oltava kaikkien sellaisten organisaatioiden käytettävissä, joiden toiminnasta aiheutuu ympäristövaikutuksia, sillä järjestelmä tarjoaa kyseisille organisaatioille välineen näiden vaikutusten hallitsemiseksi ja ympäristönsuojelun tason parantamiseksi yleisesti.
- (8) Perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen ja suhteellisuusperiaatteen mukaisesti eurooppalaisten organisaatioiden ympäristönsuojelun tason parantamista edistävän EMAS-järjestelmän vaikutukset ovat saavutettavissa nimenomaan yhteisön tasolla. Tämän asetuksen tarkoituksena on ainoastaan varmistaa EMAS-järjestelmän yhdenmukainen toteuttaminen kaikkialla yhteisössä EMAS-järjestelmää koskevien yhteisten sääntöjen, menettelyjen ja keskeisten vaatimusten avulla ja jättää kansallisella tasolla toteutettavissa olevat toimet jäsenvaltioiden tehtäväksi.
- (9) Organisaatioiden vapaaehtoista osallistumista EMAS-järjestelmään on kannustettava, mistä saattaa olla niille hyötyä lainsäädäntöön perustuvan valvonnan helpottumisen, kustannussäästöjen ja kohentuneen julkisuuskuvan muodossa.
- (10) On tärkeää, että pienet ja keskisuuret yritykset osallistuvat EMAS-järjestelmään ja että niiden osallistumista tuetaan helpottamalla tiedonsaantia sekä olemassa olevia taloudellisen tuen saantimahdollisuuksia ja julkisten laitosten palvelujen käyttöä sekä ottamalla käyttöön tai edistämällä teknisiä tukitoimenpiteitä.
- (11) Komission olisi arvioitava jäsenvaltioiden toimittamien tietojen perusteella, onko tarpeen ottaa käyttöön organisaatioiden EMAS-järjestelmään osallistumista edistäviä erityisiä toimia, etenkin pienten ja keskisuurten yritysten osalta.
- (12) Ympäristöasioiden hallintajärjestelmää käyttävien organisaatioiden toiminnan avoimuutta ja luotettavuutta lisää se, että niiden hallintajärjestelmät, ympäristöauditointimenettelyt ja ympäristöselonteot tarkastetaan sen todentamiseksi, että ne ovat tämän asetuksen vaatimusten mukaisia, ja että ympäristötodentajat vahvistavat ympäristöselonteot ja niiden päivitykset.
- (13) EMAS-järjestelmän uskottavuuden takaamiseksi on tarpeen varmistaa ympäristötodentajien pätevyys itsensä ja puolueettoman akkreditointijärjestelmän ja ympäristötodentajien toimien riittävän valvonnan avulla. Tätä varten kansallisten akkreditointielinten olisi tehtävä tiivistä yhteistyötä.
- (14) Organisaatioita olisi kannustettava tuottamaan ja määräjain julkistamaan ympäristöselontekoja, joista yleisö ja muut sidosryhmät saavat tietoa organisaatioiden ympäristönsuojelun tasosta.
- (15) Ympäristöasioiden hallintajärjestelmän yleisten vaatimusten lisäksi EMAS-järjestelmässä kiinnitetään erityistä huomiota seuraaviin seikkoihin: lainsäädännön noudattaminen, ympäristönsuojelun tason parantaminen sekä ulkoinen tiedotus ja henkilöstön osallistuminen.
- (16) Komission olisi mukautettava liitteet tähän asetukseen sopiviksi liitettävä V lukuun ottamatta, otettava huomioon EMAS-järjestelmän kannalta olennaiset eurooppalaiset ja kansainväliset ympäristöstandardit ja laadittava yhdessä EMAS-järjestelmän sidosryhmien kanssa ohjeet, joiden avulla varmistetaan järjestelmän vaatimusten yhdenmukainen täytäntöönpano kaikissa jäsenvaltioissa.
- (17) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽¹⁾ mukaisesti.
- (18) Tätä asetusta on syytä tarvittaessa tarkistaa saatujen kokemusten perusteella sen oltua voimassa tietyn ajan.
- (19) Euroopan unionin toimielinten olisi pyrittävä omaksumaan tässä asetuksessa vahvistetut periaatteet.
- (20) Tämä asetus korvaa asetuksen (ETY) N:o 1836/93, joka olisi siten kumottava,

(1) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

OVAT ANTANEET TAMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä ja sen tavoitteet

1. Organisaatioiden ympäristönsuojelun tason arvioimiseksi ja parantamiseksi sekä asian kannalta merkityksellisten tietojen jakamiseksi yleisölle ja muille sidosryhmille perustetaan yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmä, jäljempänä "EMAS-järjestelmä", johon organisaatiot saavat osallistua vapaaehtoisesti.

2. EMAS-järjestelmän tavoitteena on parantaa jatkuvasti organisaatioiden ympäristönsuojelun tasoa:

- a) luomalla ja toteuttamalla organisaatioiden ympäristöasioiden hallintajärjestelmiä;
- b) arvioimalla järjestelmällisesti, puolueettomasti ja määräjoihin kyseisten järjestelmien tehokkuutta;
- c) jakamalla tietoa ympäristönsuojelun tasosta ja ylläpitämällä avointa vuoropuhelua yleisön ja muiden sidosryhmien kanssa;
- d) edistämällä henkilöstön aktiivista osallistumista sekä asianmukaista koulutusta.

2 artikla

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- a) 'ympäristöpolitiikalla' organisaation ympäristöä koskevia yleistavoitteita ja toimintaperiaatteita ja kaikkien ympäristölainsäädännössä asetettujen asiaankuuluvien vaatimusten noudattamista sekä sitoutumista ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen; ympäristöpolitiikkaan sisältyy tavoitteiden ja päämäärien asettaminen ja tarkistaminen;
- b) 'ympäristönsuojelun tason jatkuvalla parantamisella' organisaation kannalta merkittävien ympäristönäkökohtien hallintaan liittyvän ympäristöjärjestelmän mitattavissa olevien tulosten tehostamista vuosi vuodelta organisaation ympäristöpolitiikan, -tavoitteiden ja -päämäärien pohjalta; tuloksia ei ole tarpeen tehostaa kaikilla toiminta-aloilla samanaikaisesti;
- c) 'ympäristönsuojelun tasolla' organisaation ympäristönäkökohtien hallinnan tuloksia;

d) 'pilaamisen ehkäisemisellä' sellaisten prosessien, käytäntöjen, materiaalien tai tuotteiden käyttämistä, joilla pilaamista voidaan välttää, vähentää tai hallita ja joihin voi sisältyä kierrätystä, käsittelyä, prosessimuutoksia, valvontamekanismeja, resurssien tehokasta käyttöä ja materiaalien korvaamista;

e) 'ympäristökatselmuksella' alustavaa laajaa selvitystä organisaation toimintaan liittyvistä ympäristökysymyksistä, ympäristövaikutuksista ja ympäristönsuojelun tasosta (liite VII);

f) 'ympäristönäkökohdalla' organisaation toimintojen, tuotteiden tai palvelujen osaa, joka voi olla vuorovaikutuksessa ympäristön kanssa (liite VI); merkittävä ympäristönäkökohta on sellainen, jolla on tai voi olla merkittävä ympäristövaikutus;

g) 'ympäristövaikutuksella' mitä tahansa ympäristössä tapahtuvaa haitallista tai hyödyllistä muutosta, joka on kokonaan tai osittain organisaation toimintojen, tuotteiden tai palvelujen seurausta;

h) 'ympäristöohjelmalla' kuvausta toteutetuista tai suunnitelluista toimenpiteistä (tehtävät ja keinot), joilla pyritään saavuttamaan ympäristötavoitteet ja -päämäärät, sekä ympäristöpäämäärien ja -tavoitteiden toteuttamiselle asetetuista määräaajoista;

i) 'ympäristöpäämäärällä' ympäristöpolitiikkaan perustuvaa, organisaation itselleen asettamaa yleisluontoista ympäristöpyrkimystä, joka on mitattavissa, jos se on käytännössä mahdollista;

j) 'ympäristötavoitteella' ympäristöpäämääriin perustuvaa, organisaatioon tai sen osiin sovellettavaa yksityiskohtaista tulosvaatimusta, joka on tarpeen asettaa ja täyttää kyseisten päämäärien saavuttamiseksi ja joka on mitattavissa, jos se on käytännössä mahdollista;

k) 'ympäristöjärjestelmällä' sitä yleisen hallintajärjestelmän osaa, johon kuuluvat organisaatorakenne, suunnittelutoiminnot, tehtävät, käytännöt, menettelyt, prosessit ja voimavarat, joita tarvitaan ympäristöpolitiikan kehittämiseen, täytäntöönpanoon, tarkistamiseen ja ylläpitämiseen;

l) 'ympäristöauditoinnilla' hallinnon apuvälinettä, johon sisältyy järjestelmällinen, dokumentoitu, säännöllinen ja puolueeton arviointi organisaation, hallintajärjestelmän ja ympäristönsuojeluprosessien tehokkuudesta ja jonka tarkoituksena on:

i) helpottaa sellaisten käytäntöjen valvontaa, jotka saattavat vaikuttaa ympäristöön;

ii) arvioida organisaation ympäristöpolitiikan sekä ympäristötavoitteiden ja -päämäärien noudattamista (liite II);

m) 'auditointijaksolla' ajanjaksoa, jonka aikana kaikki organisaation toiminnot auditoidaan (liite II);

3 artikla

n) 'auditoijalla' organisaation henkilöstöön kuuluvaa tai sen ulkopuolista henkilöä tai ryhmää, joka toimii organisaation ylimmän johdon nimissä, jolla on yksilönä tai ryhmänä liitteessä II olevassa 2.4 kohdassa tarkoitettu pätevyys ja joka on riittävän riippumaton auditoitavasta toiminnasta voidakseen antaa puolueettoman mielipiteen;

o) 'ympäristöselonteolla' liitteessä III olevan 3.2 kohdan a–g alakohdassa lueteltuja yksityiskohtaisia tietoja;

p) 'sidosryhmällä' henkilöä tai ryhmää, viranomaiset mukaan lukien, joita organisaation ympäristötoimet koskevat tai joihin ne vaikuttavat;

q) 'ympäristötodentajalla' henkilöä tai organisaatiota, joka on riippumaton todentamisen kohteena olevasta organisaatiosta ja joka on akkreditoitu 4 artiklan mukaisten edellytysten ja menettelyjen mukaisesti;

r) 'akkreditointijärjestelmällä' ympäristötodentajien akkreditointi- ja valvontajärjestelmää, jota johtaa jäsenvaltion nimeämä tai perustama puolueeton laitos tai organisaatio (akkreditointielin), jolla on riittävät voimavarat ja toimivaltuudet ja jonka käytettävissä on asianmukaisia menettelyjä niiden toimintojen suorittamista varten, jotka kyseiselle järjestelmälle on tässä asetuksessa määritelty;

s) 'organisaatiolla' julkista tai yksityistä yritystä, yhtiötä, viranomaista tai laitosta, tai sen osaa tai yhdistelmää, jolla on omat toiminnot ja hallinto, riippumatta siitä, onko sillä oikeushenkilöllisyyttä.

EMAS-järjestelmään organisaationa rekisteröitävästä yksiköstä sovitaan ympäristötodentajan kanssa ottaen huomioon 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti laaditut komission ohjeet, kuitenkin siten, ettei yksikkö ylitä jäsenvaltion rajoja. Pienin huomioon otettava yksikkö on toimipaikka. Komission 14 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti määrittelemässä poikkeustapauksessa EMAS-järjestelmään rekisteröinnissä huomioon otettava yksikkö voi olla pienempi kuin toimipaikka;

t) 'toimipaikalla' sellaista tietyssä maantieteellisessä paikassa sijaitsevaa maa-aluetta, joka on toimintaa harjoittavan tai tuotteita tai palveluja tarjoavan organisaation hallinnassa. Tämä käsittää kokonaisuudessaan infrastruktuurin, laitteet ja materiaalit;

u) 'toimivaltaisilla toimielimillä' jäsenvaltioiden 5 artiklan mukaisesti nimeämiä kansallisia, alueellisia tai paikallisia toimielimiä, jotka suorittavat tässä asetuksessa tarkoitettuja tehtäviä.

Osallistuminen EMAS-järjestelmään

1. EMAS-järjestelmään voivat osallistua kaikki organisaatiot, jotka pyrkivät parantamaan ympäristönsuojelunsa tasoa yleisesti.

2. Jotta organisaatio voitaisiin rekisteröidä EMAS-järjestelmään, sen on:

a) tehtävä liitteen VII mukaisesti toiminnastaan, tuotteistaan ja palveluistaan ympäristökatselmus, jossa selvitetään liitteessä VI esitetyt seikat, ja kyseisen katselmuksen tulokset huomioon ottaen otettava käyttöön ympäristöjärjestelmä, joka käsittää kaikki liitteessä I tarkoitettavat vaatimukset.

Organisaatioiden, joilla jo on sertifioitu ja 9 artiklan säännösten perusteella tunnustettu ympäristöjärjestelmä, ei tarvitse kuitenkaan tehdä muodollista ympäristökatselmusta siirtyessään EMAS-järjestelmään, jos liitteen VI mukaisten ympäristönäkökohtien tarkastelua ja arviointia varten tarpeellinen tieto saadaan sertifioidusta ympäristöjärjestelmästä;

b) tehtävä tai teetettävä ympäristöauditointi liitteen II mukaisesti; auditoinnin on oltava sellainen, että sen avulla voidaan arvioida organisaation ympäristönsuojelun tasoa;

c) laadittava liitteessä III olevan 3.2 kohdan mukainen ympäristöselonteko; selonteossa on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, miten organisaatio on onnistunut ympäristötavoitteidensa ja -päämääriensä saavuttamisessa;

d) annettava tarkastettavaksi mahdollisesti tehty ympäristökatselmus, hallintajärjestelmä, auditointimenettely ja ympäristöselonteko sen todentamiseksi, että ne täyttävät tämän asetuksen asianmukaiset vaatimukset, ja hankittava ympäristötodentajan vahvistus ympäristöselonteolle sen varmistamiseksi, että se täyttää liitteen III vaatimukset;

e) toimitettava vahvistettu ympäristöselonteko sen jäsenvaltion toimivaltaiselle toimielimelle, jossa rekisteröintiä hakeva organisaatio sijaitsee, ja rekisteröinnin jälkeen asetettava se julkisesti saataville.

3. Jotta organisaatio voisi pysyä EMAS-järjestelmässä, sen on:

a) huolehdittava ympäristö- ja auditointiohjelman todentamisesta liitteessä V olevan 5.6 kohdan vaatimusten mukaisesti;

b) toimitettava vuosittain vahvistettu, ajantasaistettu ympäristöselonteko toimivaltaiselle toimielimelle ja asetettava se julkisesti saataville. Ajantasaistuksen määräajoista voi poiketa 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti annetuissa komission ohjeissa määritellyissä tapauksissa.

4 artikla

Akkreditointijärjestelmä

1. Jäsenvaltioiden on perustettava järjestelmä riippumattomien ympäristötodentajien akkreditoimiseksi ja heidän toimintansa valvomiseksi. Tätä varten jäsenvaltiot voivat joko käyttää olemassa olevia akkreditointielimiä tai 5 artiklassa mainittuja toimivaltaisia toimielimiä taikka nimetä tai perustaa muita elimiä, joilla on asianmukainen asema.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että näiden järjestelmien kokoonpano on sellainen, että niiden riippumattomuus ja puolueettomuus tehtävien suorittamisessa on taattu.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että nämä järjestelmät ovat täysin toimintavalmiita viimeistään kahdentoista kuukauden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niitä osapuolia, joita asia koskee, kuullaan asianmukaisesti akkreditointijärjestelmän käyttöönottamisesta ja johtamisesta.

4. Ympäristötodentajat akkreditoidaan ja heidän toimintaansa valvotaan liitteen V vaatimusten mukaisesti.

5. Yhdessä jäsenvaltiossa akkreditoidut ympäristötodentajat voivat suorittaa todentamistehtäviä muissa jäsenvaltioissa liitteen V vaatimusten mukaisesti.

6. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle toimenpiteistä, jotka ne toteuttavat tämän artiklan nojalla sekä ilmoitettava akkreditointijärjestelmän rakenteen ja menettelyjen merkittävistä muutoksista.

7. Komissio edistää jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä noudattaen 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä erityisesti, jotta vältettäisiin epäjohtonmukaisuus liitteen V ja kansallisten akkreditointielinten ympäristötodentajien akkreditoinnissa ja valvonnassa käyttämien perusteiden, edellytysten ja menettelyjen välillä ympäristötodentajien toiminnan yhtenäisen laadun varmistamiseksi.

8. Perustetaan kaikista akkreditointielimistä muodostuva yhteistyöfoorumi, jonka tehtävänä on avustaa komissiota sen 7 kohdan mukaisten velvoitteiden täyttämisessä. Yhteistyöfoorumi kokoontuu vähintään kerran vuodessa, ja kokouksiin osallistuu komission edustaja.

Yhteistyöfoorumi laatii tarvittaessa todentajien akkreditointia, pätevyyttä ja valvontaa koskevia ohjeita. Laaditut ohjeasiakirjat käsitellään 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

Jotta varmistettaisiin akkreditointielinten toiminnan ja todentamisen yhdenmukainen kehitys kaikissa jäsenvaltioissa, yhteistyöfoorumin on luotava menettelyjä vertaisarviointia varten. Vertaisarvioinnilla pyritään varmistamaan, että jäsenvaltioiden akkreditointijärjestelmät täyttävät tämän asetuksen vaatimukset. Vertaisarviointia koskevista toimista on toimitettava selvitys komissiolle, joka antaa sen tiedoksi 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle komitealle ja asettaa sen julkisesti saataville.

5 artikla

Toimivaltaiset elimet

1. Kunkin jäsenvaltion on nimettävä kolmen kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta toimivaltainen elin, joka vastaa tässä asetuksessa ja erityisesti sen 6 ja 7 artiklassa säädettyjen tehtävien suorittamisesta, sekä ilmoitettava asiasta komissiolle.

2. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että näiden toimivaltaisten toimielinten kokoonpano on sellainen, että se takaa toimielinten riippumattomuuden ja puolueettomuuden, ja että toimivaltaiset elimet soveltavat yhtenäisesti tämän asetuksen säännöksiä.

3. Jäsenvaltioilla on oltava toimivaltaisten elinten käyttöön ohjeet organisaatioiden rekisteröinnin väliaikaisesta tai pysyvistä peruuttamisesta. Toimivaltaisilla elimillä on erityisesti oltava menettelyt:

- niiden huomautusten käsittelemiseksi, joita sidosryhmät ovat tehneet rekisteröidyistä organisaatioista, ja
- rekisteröinnin epäämiseksi taikka väliaikaisesti tai pysyvästi rekisteristä poistamiseksi.

4. Toimivaltainen elin on vastuussa organisaatioiden rekisteröinnistä EMAS-järjestelmään. Tästä syystä sen on valvottava organisaatioiden rekisteröintiä sekä niiden pysymistä rekisterissä.

5. Kaikkien jäsenvaltioiden toimivaltaiset elimet kokoontuvat vähintään kerran vuodessa, ja kokouksiin osallistuu komission edustaja. Kokousten tarkoituksena on varmistaa, että organisaatioiden rekisteröinnissä EMAS-järjestelmään sekä rekisteröinnin väliaikaisessa tai pysyvässä peruuttamisessa noudatetaan yhdenmukaisia menettelyjä. Jotta toimivaltaiset elimet pääsisivät yhteisymmärrykseen rekisteröinnin käytännön toteutuksesta, ne ottavat käyttöön vertaisarviointimenettelyn. Vertaisarviointia koskeva selvitys on toimitettava komissiolle, joka antaa sen tiedoksi 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulle komitealle ja asettaa sen julkisesti saataville.

6 artikla

Organisaatioiden rekisteröinti

Toimivaltaiset elimet noudattavat organisaatioiden rekisteröinnissä seuraavia periaatteita:

1. Jos toimivaltainen elin:

- on saanut vahvistetun ympäristöselonteon, ja
- on saanut organisaatiolta täytettynä lomakkeen, joka sisältää ainakin liitteen VIII mukaiset vähimmäistiedot, ja
- on vastaanottanut rekisteröintimaksun, joka voidaan vaatia 16 artiklan perusteella, ja
- katsoo saadun näytön perusteella, että organisaatio täyttää kaikki tämän asetuksen vaatimukset,

se rekisteröi rekisteröintiä hakevan organisaation ja antaa sille rekisterinumeron. Toimivaltainen elin ilmoittaa rekisteröinnistä organisaation johdolle.

2. Jos akkreditointielin toimittaa toimivaltaiselle elimelle valvontakertomuksen, josta käy ilmi, ettei todentaja ole riittävän hyvin varmistanut, että rekisteröintiä hakeva organisaatio täyttää tämän asetuksen vaatimukset, rekisteröinti evätään tai tarvittaessa peruutetaan väliaikaisesti, kunnes saadaan varmuus siitä, että organisaatio noudattaa EMAS-järjestelmän vaatimuksia.

3. Jos organisaatio ei toimita toimivaltaiselle elimelle kolmen kuukauden kuluessa asiaa koskevasta kehotuksesta:

- vuosittain ajantasaistettua versiota ympäristöselonteosta, tai
- täytettyä lomaketta, joka sisältää ainakin liitteen VIII mukaiset vähimmäistiedot, tai
- mahdollisia rekisteröintimaksuja,

organisaatio poistetaan laiminlyönnin luonteen ja laajuuden mukaan joko väliaikaisesti tai pysyvästi rekisteristä. Toimivaltainen elin ilmoittaa organisaation johdolle toimenpiteiden syyt.

4. Jos toimivaltainen elin milloin tahansa toteaa saamiensa tietojen perusteella, ettei organisaatio enää täytä yhtä tai useampaa tämän asetuksen edellytyksistä, organisaatio poistetaan laiminlyönnin luonteen ja laajuuden mukaan joko väliaikaisesti tai pysyvästi rekisteristä.

Jos toimivaltainen täytäntöönpanoviranomainen ilmoittaa toimivaltaiselle elimelle, että organisaatiossa on rikottu ympäristönsuojelua koskevia määräyksiä, tämä tapauksen mukaan joko epää rekisteröinnin organisaatiolta tai poistaa organisaation väliaikaisesti rekisteristä.

5. Rekisteröinnin epääminen tai väliaikainen tai pysyvä poistaminen rekisteristä edellyttää asianomaisten sidosryhmien kuulemista, jotta toimivaltainen elin saa tarvittavat tiedot päätöksen tekemistä varten. Toimivaltainen elin tiedottaa organisaation johdolle toimenpiteiden syistä sekä toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen kanssa käydyistä keskusteluista.

6. Rekisteröinnin epääminen tai väliaikainen rekisteristä poistaminen peruutetaan, jos toimivaltainen elin saa riittävät tiedot siitä, että organisaatio noudattaa EMAS-järjestelmän vaatimuksia, tai jos se saa toimivaltaiselta täytäntöönpanoviranomaiselta riittävät tiedot siitä, että laiminlyönnit on korjattu ja että organisaatiossa on toteutettu riittävät toimenpiteet, jotta laiminlyönti ei pääsisi toistumaan.

7 artikla

Rekisteröityjen organisaatioiden ja ympäristötodentajien luettelo

1. Akkreditointielin laatii, tarkistaa ja ajantasaistaa luettelon ympäristötodentajista ja näiden akkreditointialasta omassa jäsenvaltiossaan ja toimittaa tiedot luetteloon tehdyistä muutoksista kuukausittain komissiolle ja toimivaltaiselle elimelle joko suoraan tai kansallisten viranomaisten välityksellä kyseisen jäsenvaltion päätöksen mukaan.

2. Toimivaltaiset elimet laativat luettelon omassa jäsenvaltiossaan rekisteröidyistä organisaatioista sekä ylläpitävät tätä luetteloa ja saattavat sen kuukausittain ajan tasalle. Toimivaltaiset elimet toimittavat tiedot luetteloon tehdyistä muutoksista kuukausittain komissiolle joko suoraan tai kansallisten viranomaisten välityksellä kyseisen jäsenvaltion päätöksen mukaan.

3. Komissio ylläpitää rekisteriä ympäristötodentajista ja EMAS-järjestelmään rekisteröidyistä organisaatioista ja asettaa sen julkisesti saataville.

8 artikla

Logo

1. EMAS-järjestelmään osallistuvat organisaatiot voivat käyttää liitteessä IV vahvistettua logoa vain, jos niillä on voimassa oleva EMAS-rekisteröinti. Logon jäljentämistä koskevat tekniset erittelyt annetaan 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, ja komissio julkaisee ne.

2. Organisaatiot voivat käyttää EMAS-logoa seuraavissa tapauksissa:

- a) liitteessä III olevassa 3.5 kohdassa tarkoitetuissa vahvistetuissa tiedoissa tapauksissa, jotka määritellään 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti annetuissa komission ohjeissa, millä on varmistettava, että ympäristötuotemerkkien kanssa ei ole sekaannuksen vaaraa (tässä tapauksessa käytetään liitteessä IV annettua logon muunnosta 2);

- b) vahvistetuissa ympäristöselonteissa (tässä tapauksessa käytetään liitteessä IV annettua logon muunnosta 2);
 - c) rekisteröidyn organisaation kirjepaperissa (tässä tapauksessa käytetään liitteessä IV annettua logon muunnosta 1);
 - d) tiedoissa, joissa ilmoitetaan organisaation osallistumisesta EMAS-järjestelmään (tässä tapauksessa käytetään liitteessä IV annettua logon muunnosta 1);
 - e) tuotteiden, toiminnan ja palvelujen mainonnassa kuitenkin ainoastaan tapauksissa, jotka määritellään 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti annetuissa komission ohjeissa, millä on varmistettava, että ympäristötuotemerkkien kanssa ei ole sekaannuksen vaaraa.
3. Logon käyttö on kielletty seuraavissa tapauksissa:
- a) tuotteissa tai pakkauksissa;
 - b) muita tuotteita, toimintaa tai palveluja koskevien vertailevien väitteiden yhteydessä.

Komissio harkitsee kuitenkin osana 15 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua arviointia, millaisissa poikkeustapauksissa logoa voidaan näissä tapauksissa käyttää, ja laatii näitä tapauksia varten 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti säännöt, millä on varmistettava, että ympäristötuotemerkkien kanssa ei ole sekaannuksen vaaraa.

9 artikla

Suhde eurooppalaisiin ja kansainvälisiin standardeihin

1. Organisaatioiden, jotka noudattavat eurooppalaisia tai kansainvälisiä, EMAS-järjestelmän kannalta merkityksellisiä ympäristöasioiden standardeja ja jotka asianmukaista sertifiointimenettelyä noudattaen ovat saaneet siitä todistuksen, katsotaan olevan tämän asetuksen vastaavien vaatimusten mukaisia, edellyttäen että:
 - a) komissio on tunnustanut edellä mainitut standardit noudattaen 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä;
 - b) komissio on tunnustanut sertifiointielimille asetetut akkreditointivaatimukset noudattaen 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä.

Tunnustettujen standardien tiedot (sekä ne EMAS-järjestelmän osat, joita nämä standardit koskevat) ja tunnustetut akkreditointivaatimukset julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen organisaatioiden rekisteröimiseksi EMAS-järjestelmään kyseisten organisaatioiden on osoitettava todentajalle täyttävänsä ne vaatimukset, joita tunnustetut standardit eivät koske.

10 artikla

Suhde muuhun ympäristölainsäädäntöön yhteisössä

1. EMAS-järjestelmällä ei rajoiteta ympäristövalvontaa koskevan:
 - a) yhteisön lainsäädännön;
 - b) yhteisön lainsäädännön ulkopuolelle jäävän kansallisen lainsäädännön tai teknisten standardien; eikä
 - c) kyseisestä lainsäädännöstä ja standardeista organisaatioille aiheutuvien velvoitteiden soveltamista.
2. Jäsenvaltioiden olisi harkittava, miten tämän asetuksen mukainen EMAS-järjestelmään rekisteröinti voidaan ottaa huomioon ympäristölainsäädännön täytäntöönpanossa ja noudattamisessa, jotta vältettäisiin sekä organisaatioiden että toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten työskentelyn tarpeeton päällekkäisyys.

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tässä asiassa toteuttamistaan toimenpiteistä.

11 artikla

Organisaatioiden, erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten, osallistumisen edistäminen

1. Jäsenvaltioiden on edistettävä organisaatioiden osallistumista EMAS-järjestelmään ja otettava erityisesti huomioon, että on tarpeen varmistaa pienten ja keskisuurten yritysten (pk-yritysten) osallistuminen:
 - helpottamalla tiedonsaantia, olemassa olevia taloudellisen tuen saantimahdollisuuksia ja julkisten laitosten palvelujen käyttöä,
 - ottamalla käyttöön tai edistämällä teknisiä tukitoimenpiteitä etenkin asianomaisten ammatillisten tai paikallisten tahojen (esimerkiksi paikallisviranomaisten, kauppakamarien ja ammattiala- tai käsiteollisuusjärjestöjen) käynnistämien aloitteiden yhteydessä.

Paikallisviranomaiset voivat yhdessä teollisuuden järjestöjen, kauppakamarien ja sidosryhmien kanssa avustaa merkittävien ympäristövaikutusten yksilöimisessä edistääkseen pk-yritysten osallistumista, maantieteellisesti tarkkaan määritetyille alueille keskittyneet pk-yritykset mukaan lukien. Pk-yritykset voivat tämän avulla määrittää ympäristöohjelmansa ja asettaa omaa EMAS-hallintajärjestelmäänsä koskevat tavoitteet ja päämäärät. Lisäksi alueellisesti ja kansallisesti voidaan laatia pk-yritysten osallistumista edistäviä ohjelmia, esimerkiksi toimintalinja, joka lopulta johtaa vaiheittain EMAS-rekisteröintiin.

2. Edistääkseen organisaatioiden osallistumista EMAS-järjestelmään komission ja muiden yhteisön toimieli-mien sekä kansallisten viranomaisten olisi harkittava, miten hankintapolitiikan perusteita laadittaessa voidaan ottaa huo-mioon rekisteröinti EMAS-järjestelmään rajoittamatta kuiten-kaan yhteisön lainsäädännön soveltamista.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artik-
lan soveltamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

12 artikla

Tiedonkulku

1. Kunkin jäsenvaltion on toteutettava aiheellisia toimenpi-
teitä varmistaakseen, että:

- a) organisaatioille tiedotetaan tämän asetuksen sisällöstä;
- b) yleisölle tiedotetaan EMAS-järjestelmän päämääristä ja sen
keskeisestä sisällöstä.

Jäsenvaltioiden on erityisesti käytettävä ammattijulkaisuja,
paikallislehtiä, tiedotuskampanjoita tai muita käyttökelpoisia
keinoja, jotta EMAS-järjestelmää tehtäisiin yleisesti tunnetuksi.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artik-
lan soveltamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

3. Komissio vastaa EMAS-järjestelmästä tiedottamisesta yh-
teisön tasolla. Se tutkii yhteistyössä 14 artiklan 1 kohdassa
tarkoitettun komitean jäsenten kanssa erityisesti mahdollisuutta
tehdä tunnetuksi parhaita käytäntöjä asianmukaisella tavalla.

13 artikla

Asetuksen rikkominen

Jollei tämän asetuksen säännöksiä noudateta, jäsenvaltioiden
on toteutettava aiheelliset oikeudelliset tai hallinnolliset toi-
menpiteet ja ilmoitettava niistä komissiolle.

14 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen
1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen
huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu
määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

15 artikla

Järjestelmän tarkistaminen

1. Komissio tarkastelee EMAS-järjestelmää uudelleen vii-
meistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantu-
lostä järjestelmän toiminnasta saatujen kokemusten ja kansain-
välisen kehityksen perusteella ja, mikäli tarpeellista, tekee
Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotuksen tarvittavista
muutoksista.

2. Komissio mukauttaa kaikki tämän asetuksen liitteet,
liitettä V lukuun ottamatta, 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä
menettelyä noudattaen ottaen huomioon EMAS-järjestelmän
toteuttamisesta saadut kokemukset ja täyttääkseen
EMAS-järjestelmän vaatimuksia koskevien ohjeiden tarpeen.

3. Komissio arvioi erityisesti, viimeistään viiden vuoden
kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta yhteistyössä jäsen-
valtioiden kanssa, miten erityisesti yleisö ja muut sidosryhmät
käyttävät, tunnistavat ja tulkitsevat EMAS-logoa sekä sitä, onko
logoa ja sen käyttövaatimuksia tarpeen tarkistaa.

16 artikla

Kulut ja maksut

1. Organisaatioiden rekisteröintimenettelyyn ja ympäristö-
todentajien akkreditointiin ja valvontaan liittyvien hallintoku-
lujen sekä muiden EMAS-järjestelmän kulujen kattamiseksi
voidaan ottaa käyttöön maksujärjestelmä, jota koskevat menet-
telyt jäsenvaltiot vahvistavat.

2. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle tämän artik-
lan soveltamiseksi toteuttamistaan toimenpiteistä.

17 artikla

Asetuksen (ETY) N:o 1836/93 kumoaminen

1. Kumotaan asetus (ETY) N:o 1836/93 tämän asetuksen
voimaantulopäivästä, jollei tämän artiklan 2–5 kohdasta
muuta johdu.

2. Asetuksen (ETY) N:o 1836/93 nojalla perustetut kansalli-
set akkreditointijärjestelmät ja toimivaltaiset elimet pysyvät
ennallaan. Jäsenvaltioiden on muutettava akkreditointijärjestel-
mien ja toimivaltaisten toimielinten menettelyjä tämän asetuks-
en vastaavien säännösten mukaisesti. Jäsenvaltioiden on huo-
lehdittava siitä, että nämä järjestelmät ovat täysin toimintaval-
miita kahdentoista kuukauden kuluessa tämän asetuksen voi-
maantulosta.

3. Asetuksen (ETY) N:o 1836/93 mukaisesti akkreditoidut ympäristötodentajat voivat jatkaa tehtäviensä hoitamista tämän asetuksen vaatimusten mukaisesti.

18 artikla

4. Asetuksen (ETY) N:o 1836/93 mukaisesti rekisteröidyt toimipaikat säilyvät EMAS-rekisterissä. Tämän asetuksen asettamat uudet vaatimukset tarkistetaan seuraavan toimipaikan todentamisen yhteydessä. Jos seuraava todentaminen suoritetaan ennen kuin tämän asetuksen voimaantulosta on kulunut kuusi kuukautta, seuraavan todentamisen ajankohtaa voidaan lykätä kuudella kuukaudella yhteisymmärryksessä todentajan ja toimivaltaisten elinten kanssa.

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

5. Artiklan 3 ja 4 kohtaa sovelletaan myös asetuksen (ETY) N:o 1836/93 14 artiklan mukaisesti akkreditoituihin ympäristötodentajiin ja rekisteröityihin toimipaikkoihin edellyttäen, että vastuulliset akkreditointielimet ja toimivaltaiset elimet ovat yhtä mieltä siitä, että ympäristötodentajat ja rekisteröidyt toimipaikat ovat kaikkien asetuksen (ETY) N:o 1836/93 vaatimusten mukaisia, ja ilmoittavat tästä komissiolle.

Tehty ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

...

...

LIITE I

A Ympäristöjärjestelmää koskevat vaatimukset

Ympäristöjärjestelmä toteutetaan eurooppalaisen ympäristöjärjestelmästandardin EN/ISO 14001:1996 osan 4 mukaisesti⁽¹⁾.

B EMAS-järjestelmää toteuttavissa organisaatioissa huomioitavia seikkoja**1. Lainsäädännön noudattaminen**

Organisaatioiden on pystyttävä osoittamaan, että:

- a) ne ovat tietoisia kaikesta asiaa koskevasta ympäristölainsäädännöstä ja ymmärtävät sen vaikutukset organisaatioon;
- b) ne varmistavat ympäristölainsäädännön noudattamisen; ja
- c) organisaatiossa on käytössä menettelytapoja, joita noudattamalla se pystyy jatkuvasti täyttämään nämä vaatimukset.

2. Ympäristönsuojelun taso

Organisaatioiden on pystyttävä osoittamaan, että hallintajärjestelmä ja auditointimenettelyt kattavat organisaation ympäristönsuojelun tosiasiallisen tason arvioinnin liitteessä VI lueteltujen näkökohtien osalta. Organisaation ympäristönsuojelun tasoa suhteessa sen päämääriin ja tavoitteisiin arvioidaan osana johdon katselmusmenettelyä. Organisaation on myös sitouduttava ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen. Tällöin organisaation toiminnan perustana voivat olla paikalliset, alueelliset tai kansalliset ympäristöohjelmat.

Päämäärien ja tavoitteiden saavuttamiskeinot eivät voi olla ympäristöpäämääriä. Jos organisaatiossa on yksi tai useampi toimipaikka, jokaisen toimipaikan, johon EMAS-järjestelmää sovelletaan, on noudatettava kaikkia EMAS-järjestelmän vaatimuksia 2 artiklan b alakohdassa määritelty ympäristönsuojelun tason jatkuva parantaminen mukaan lukien.

3. Ulkoinen viestintä ja suhdetoiminta

Organisaatioiden on pystyttävä osoittamaan, että yleisön ja muiden sidosryhmiensä tarpeiden ymmärtämiseksi ne käyvät toimintansa, tuotteidensa ja palvelujensa ympäristövaikutuksista avointa vuoropuhelua yleisön ja muiden sidosryhmien kanssa, joihin kuuluvat myös paikallisyhteisöt ja asiakkaat.

4. Henkilöstön osallistuminen

Liitteessä I olevan A kohdan vaatimusten lisäksi henkilöstön on osallistuttava prosessiin, jolla pyritään jatkuvasti parantamaan organisaation ympäristönsuojelun tasoa. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää soveltuvia osallistumismuotoja, kuten aloitelaatikkoo tai hankekohtaisia ympäristötyöryhmiä. Organisaatioiden on otettava huomioon komission ohjeet alan parhaista käytännöistä.

⁽¹⁾ Standardin EN/ISO 14001:1996 teksti kokonaisuudessaan lisätään tähän liitteeseen, kun kustannus- ja tekijänoikeuksia koskeva sopimus on allekirjoitettu komission ja CEN:n välillä. Standardin tekstin käännökset ovat CEN:n toimittamat.

LIITE II

SISÄISTÄ YMPÄRISTÖAUDITOINTIA KOSKEVAT VAATIMUKSET

2.1 Yleiset vaatimukset

Sisäisillä auditoinneilla varmistetaan, että organisaatio noudattaa toiminnassaan määriteltyjä menettelyjä. Auditoinnissa voidaan myös havaita näihin menettelyihin liittyviä ongelmia sekä mahdollisuuksia niiden kehittämiseen. Auditointien laajuus organisaatiossa voi vaihdella yksittäisen menettelyn auditoinnista monimuotoisten toimien auditointiin. Tietyn ajanjakson kuluessa kaikki tietyn organisaation toiminnot on auditoitava. Tätä ajanjaksoa kutsutaan auditointijaksoksi. Pienemmissä ja yksinkertaisemmissa organisaatioissa voi olla mahdollista auditoida kaikki toiminnot kerralla. Auditointijakso tällaisissa organisaatioissa on kahden auditoinnin välinen ajanjakso.

Sisäistä auditointia suorittavien henkilöiden on oltava tarpeeksi riippumattomia auditoitavasta toiminnasta puolueettoman näkemyksen muodostamiseksi. Sisäisiä auditointeja voivat suorittaa organisaation omat työntekijät tai ulkopuoliset tahot (toisen organisaation tai saman organisaation toisen osan työntekijät tai konsultit).

2.2 Tavoitteet

Organisaation ympäristöauditointiohjelmassa on määriteltävä kirjallisesti kunkin auditoinnin tai auditointijakson tavoitteet sekä kunkin toiminnan auditointitaajuus.

Tavoitteisiin on erityisesti kuuluttava käytössä olevien hallintajärjestelmien arviointi ja sen arviointi, ovatko ne organisaation politiikan ja ohjelman mukaisia, mihin sisältyy myös ympäristölainsäädännössä asetettujen asiaankuuluvien vaatimusten noudattaminen.

2.3 Laajuus

Kunkin auditoinnin tai kunkin auditointijakson vaiheen laajuus on määriteltävä selkeästi ja lisäksi on nimenomaisesti ilmaistava:

- 1) käsitellyt aihealueet;
- 2) auditoitavat toiminnot;
- 3) huomioon otettavat ympäristökriteerit;
- 4) auditoinnin kattama ajanjakso.

Ympäristöauditointi sisältää niiden seikkojen tarkastelun, jotka ovat tarpeen ympäristönsuojelun tason arvioimiseksi.

2.4 Organisaatio ja voimavarat

Ympäristöauditointeja suorittavat henkilöt tai henkilöryhmät, joilla on asianmukaiset tiedot auditoitavista aloista ja aihealueista sekä tiedot ja kokemus asian kannalta merkittävistä ympäristöön, hallintamenetelmiin, tekniikkaan ja lainsäädäntöön liittyvistä asioista ja lisäksi riittävä auditointitekniikkaan liittyvä koulutus ja pätevyys asetettujen päämäärien saavuttamiseksi. Auditointiin käytettyjen voimavarojen ja ajan on oltava oikeassa suhteessa auditoinnin laajuuteen ja tavoitteisiin.

Organisaation ylimmän johdon on tuettava auditointia.

Auditoiden on oltava tarpeeksi riippumattomia auditoitavasta toiminnasta, jotta he voivat antaa objektiivisen ja puolueettoman arvion.

2.5 Auditoinnin suunnittelu ja valmistelu

Jokainen auditointi on suunniteltava ja valmisteltava tarkoituksena varmistaa erityisesti, että:

- auditointia varten osoitetaan tarvittavat voimavarat,
- jokainen auditointiin osallistuva henkilö (mukaan lukien auditoidijat, johto ja henkilöstö) ymmärtää tehtävänsä ja velvollisuutensa.

Valmisteluun on sisällyttävä tutustuminen organisaation toimintaan ja käytössä olevaan ympäristöjärjestelmään sekä edellisten auditointien löydösten ja johtopäätösten läpikäyminen.

2.6 Auditointitoimet

Auditointitoimia ovat keskustelut henkilöstön kanssa, toimintaolosuhteiden ja laitteiden tarkastaminen sekä arkistojen, kirjallisten menettelyjen ja muiden asian kannalta olennaisten asiakirjojen tarkastaminen auditoitavan toiminnan ympäristönsuojelun tason arvioimiseksi. Tavoitteena on määrittää, onko organisaatio sovellettavien standardien, säännösten tai asetettujen päämäärien ja tavoitteiden mukainen ja onko ympäristövastuun hoitamiseksi käyttöön otettu järjestelmä tehokas ja asianmukainen. Koho hallintajärjestelmän toimivuus olisi tarkastettava muun muassa tekemällä pistokokeita, joilla olisi selvitettävä, onko se näiden arviointiperusteiden mukainen.

Auditointimenettelyyn on sisällyttävä erityisesti seuraavat vaiheet:

- a) hallintajärjestelmien hahmottaminen;
- b) hallintajärjestelmien vahvuuksien ja heikkouksien arviointi;
- c) merkityksellisten tietojen kerääminen;
- d) auditointilöydösten arviointi;
- e) auditoinnin johtopäätösten valmistelu;
- f) auditointilöydöksistä ja johtopäätöksistä annettava selvitys.

2.7 Selvitys auditointilöydöksistä ja johtopäätöksistä

1. Auditoidijien on laadittava muodoltaan ja sisällöltään asianmukainen kirjallinen auditointiselvitys sen varmistamiseksi, että auditointilöydökset ja johtopäätökset käsitellään kokonaisuudessaan ja virallisesti kunkin auditoinnin ja auditointijakson lopussa.

Auditointilöydökset ja johtopäätökset on toimitettava virallisesti organisaation ylimmälle johdolle.

2. Kirjallisen auditointikertomuksen perustavoitteina on:

- a) kuvata auditoinnin laajuus;
- b) antaa johdolle tietoa siitä, miten organisaation ympäristöpolitiikkaa noudatetaan ja miten organisaatio on edistynyt ympäristötoimissaan;
- c) antaa johdolle tietoa ympäristövaikutusten tarkkailujärjestelyjen tehokkuudesta ja luotettavuudesta organisaatiossa;
- d) osoittaa tarvittaessa, minkälaiset korjaavat toimenpiteet ovat tarpeen.

2.8 Auditoinnin jatkotoimenpiteet

Auditointimenettelyn päätteeksi on laadittava ja toteuttava korjaavia toimenpiteitä koskeva suunnitelma.

Käytössä on oltava asianmukaiset järjestelyt, jotka takaavat auditoinnin tulostenseurannan.

2.9 Auditointitaajuus

Auditointien välin tai auditointijakson pituus on enintään kolme vuotta. Yksittäisen toiminnan auditointitaajuus vaihtelee seuraavien seikkojen perusteella:

- a) toiminnan luonne, laajuus ja monimuotoisuus;
- b) toiminnan ympäristövaikutusten merkittävyys;
- c) edellisissä auditoinneissa havaittujen ongelmien tärkeys ja kiireellisyys;
- d) ympäristöongelmien tausta.

Monimuotoista toimintaa, jonka ympäristövaikutukset ovat merkittävämpiä, on auditoitava useammin.

Organisaation on laadittava itse auditointiohjelmansa ja määritettävä auditointitaajuus ottaen huomioon 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen annetut komission ohjeet.

LIITE III

YMPÄRISTÖSELONTEKO

3.1 Johdanto

Ympäristöselonteon tarkoituksena on antaa tietoa yleisölle ja muille sidosryhmille organisaation aiheuttamista ympäristövaikutuksista ja sen ympäristönsuojelun tasosta. Ympäristöselonteossa otetaan myös kantaa sellaisiin liitteessä I olevan B.3 kohdan menettelyn mukaisesti yksilöityihin sidosryhmien tarpeisiin, joita organisaatio pitää merkittävänä (liitteessä VI olevan 6.4 kohdan d alakohta). Ympäristöä koskevat tiedot on esitettävä selkeästi ja johdonmukaisesti painetussa muodossa niitä henkilöitä varten, joilla ei ole mahdollisuuksia saada näitä tietoja muulla tavalla. Organisaation on ensimmäisen rekisteröinnin yhteydessä ja sen jälkeen joka kolmas vuosi toimitettava 3.2 kohdassa mainitut tiedot konsolidoidussa painetussa muodossa.

Komissio antaa ympäristöselontekoa koskevat ohjeet 14 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen.

3.2 Ympäristöselonteko

Ottaen huomioon 3.5 kohdan vaatimukset organisaation on ensimmäisen rekisteröinnin yhteydessä annettava ympäristötodentajan vahvistettavaksi ympäristöä koskevia tietoja, joita kutsutaan ympäristöselonteoksi. Vahvistamisen jälkeen nämä tiedot on toimitettava toimivaltaiselle elimelle, jonka jälkeen ne on asetettava julkisesti saataville. Ympäristöselonteko on tapa viestiä ja käydä vuoropuhelua yleisön ja muiden sidosryhmien kanssa ympäristönsuojelun tasosta. Laatiessaan ja suunnitellessaan ympäristöselontekoa organisaation on huomioitava yleisön ja muiden sidosryhmien tiedontarpeet.

Näiden tietojen on sisällettävä vähintään:

- a) selkeä ja yksiselitteinen kuvaus EMAS-järjestelmään rekisteröitävästä organisaatiosta ja yhteenveto sen toiminnasta, tuotteista ja palveluista sekä tarpeen vaatiessa suhteesta mahdolliseen emo-organisaatioon;
- b) organisaation ympäristöpolitiikka ja lyhyt kuvaus organisaation ympäristöjärjestelmästä;
- c) kuvaus organisaation kaikista merkittävistä välittömistä ja välillisistä ympäristönäkökohdista, joilla on merkittäviä ympäristövaikutuksia, ja selitys kyseisiin näkökohtiin liittyvien vaikutusten luonteesta (liite VI);
- d) kuvaus merkittäviin ympäristönäkökohtiin ja -vaikutuksiin liittyvistä ympäristöpäämääristä ja -tavoitteista;
- e) yhteenveto saatavilla olevista tiedoista, joissa organisaation ympäristönsuojelun tasoa verrataan merkittävien ympäristövaikutusten osalta sen ympäristöpäämääriin ja -tavoitteisiin. Yhteenvetoon voi sisältyä numerotietoja päästöistä, jätteistä, raaka-aineiden, energian ja veden kulutuksesta, melusta sekä muista liitteessä VI mainituista näkökohdista. Tietojen perusteella olisi voitava suorittaa vertailu edellisvuosiin nähden organisaation ympäristönsuojelun tason kehittymisen arviointia varten;
- f) muut ympäristönsuojelun tasoon liittyvät tekijät, mukaan lukien lainsäädännön vaatimusten täyttäminen merkittävien ympäristövaikutusten kannalta;
- g) ympäristötodentajan nimi ja akkreditointinumero sekä vahvistuksen päivämäärä.

3.3 Ympäristönsuojelun tasoa koskevalle raportoinnille asetetut vaatimukset

Ympäristöjärjestelmässä kerättyjä perustietoja voidaan käyttää monin eri tavoin osoittamaan organisaation ympäristönsuojelun tasoa. Organisaatioita kannustetaan käyttämään tarvittaessa ympäristönsuojelun tasoa kuvaavia indikaattoreita. Jos organisaatio käyttää näitä indikaattoreita (esim. energiankulutus tuotettua tonnia kohti), sen on varmistettava, että valitut indikaattorit:

- a) antavat tarkan kuvan organisaation tasosta;
- b) ovat ymmärrettäviä ja yksiselitteisiä;
- c) mahdollistavat vertailun edellisvuosiin nähden organisaation ympäristönsuojelun tason kehittymisen arviointia varten;
- d) mahdollistavat tarvittaessa vertailun alakohtaisten, kansallisten tai alueellisten esimerkkien kanssa;
- e) mahdollistavat tarvittaessa vertailun lainsäädännössä asetettujen vaatimusten kanssa.

3.4 Julkisesti saatavilla olevien tietojen ylläpitäminen

Organisaation on saatettava 3.2 kohdassa luetellut tiedot vuosittain ajan tasalle, ja ympäristötodentajan on vahvistettava niin ikään vuosittain mahdolliset muutokset. Ajantasaistuksen määräajoista voi poiketa 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti annetuissa komission ohjeissa määritellyissä tapauksissa. Vahvistamisen jälkeen tieto muutoksista toimitetaan myös toimivaltaiselle elimelle ja asetetaan julkisesti saataville.

3.5 Tietojen julkaiseminen

Organisaatiot voivat antaa ympäristöjärjestelmässä kerättyjä tietoja eri kohderyhmille tai sidosryhmille ja käyttää vain osaa ympäristöselonteon tiedoista. Kaikkein organisaation julkaisemaan ympäristötietoon voidaan liittää EMAS-logo edellyttäen, että ympäristötodentaja on vahvistanut tiedot ja todennut, että ne ovat:

- a) tarkkoja ja totuudenmukaisia,
- b) perusteltuja ja todennettavissa,
- c) asian kannalta olennaisia ja oikeassa asiayhteydessä,
- d) kuvaavia organisaation ympäristönsuojelun yleisen tason kannalta,
- e) sellaisia, että niiden tulkitseminen väärin ei ole todennäköistä,
- f) merkittäviä yleisen ympäristövaikutuksen kannalta,

ja että tietojen yhteydessä mainitaan organisaation viimeisin ympäristöselonteko, josta tiedot ovat peräisin.

3.6 Julkinen saatavuus

Organisaation ympäristöselonteon muodostavat 3.2 kohdan a–g alakohdan tiedot, samoin kuin 3.4 kohdassa määritellyt ajantasaistetut tiedot on asetettava yleisön ja muiden sidosryhmien saataville. Organisaatioita kehoitetaan käyttämään tätä varten kaikkia tarjolla olevia julkistamiskeinoja (julkaiseminen sähköisessä muodossa, kirjastot jne.). Organisaation on kyettävä osoittamaan ympäristötodentajalle, että kaikki organisaation ympäristönsuojelun tasosta kiinnostuneet henkilöt saavat helposti ja vapaasti käyttöönsä 3.2 kohdan a–g alakohdan ja 3.4 kohdan mukaiset tiedot.

3.7 Paikallinen vastuu

EMAS-järjestelmään rekisteröityvät organisaatiot voivat julkaista ympäristöselonteon, joka kattaa useita maantieteellisiä toimipaikkoja. EMAS-järjestelmällä pyritään varmistamaan paikallinen vastuu, ja tästä syystä organisaatioiden on huolehdittava siitä, että tällaisessa yhteiselonteossa yksilöidään selkeästi kunkin toimipaikan merkittävät ympäristövaikutukset.

LIITE IV

Logo

Muunnos 1

Muunnos 2

EMAS-järjestelmään rekisteröity organisaatio saa käyttää logoa millä tahansa 11 kielestä, jos käytetään seuraavaa sanamuotoa:

Muunnos 1

Muunnos 2

Tanska:	"verificeret miljøledelse"	"bekræftede oplysninger"
Saksa:	"geprüftes Umweltmanagement"	"geprüfte Information"
Kreikka:	"επιθεωρημένη περιβαλλοντική διαχείριση"	"επικυρωμένες πληροφορίες"
Espanja:	"Gestión ambiental verificada"	"información validada"
Suomi:	"vahvistettu ympäristöasioiden hallinta"	"vahvistettua tietoa"
Ranska:	"Management environnemental vérifié"	"information validée"
Italia:	"Gestione ambientale verificata"	"informazione convalidata"
Hollanti:	"Geverifieerd milieuzorgsysteem"	"gevalideerde informatie"
Portugali:	"Gestão ambiental verificada"	"informação validada"
Ruotsi:	"Kontrollerat miljöledningssystem"	"godkänd information"

Logon molemmissa muunnoksissa on aina oltava organisaation rekisterinumero.

Logoa käytetään joko

- kolmivärisenä (Pantone nro 355 vihreä; Pantone nro 109 keltainen; Pantone nro 286 sininen),
- mustana valkoisella taustalla, tai
- valkoisena mustalla taustalla.

LIITE V

YMPÄRISTÖTODENTAJIEN AKKREDITOINTI, VALVONTA JA TOIMINTA

5.1 Yleistä

Ympäristötodentajien akkreditoinnin on perustuttava tässä liitteessä lueteltuihin pätevyyden määrittämisen periaatteisiin. Akkreditointielimet voivat akkreditoida ympäristötodentajiksi yksittäisiä henkilöitä tai organisaatioita taikka molempia. Kansalliset akkreditointijärjestelmät määrittelevät 4 artiklan mukaisesti ympäristötodentajien akkreditointia koskevat menettelytapavaatimukset ja yksityiskohtaiset perusteet näiden periaatteiden mukaisesti. Periaatteiden noudattaminen on varmistettava 4 artiklan perusteella käyttöön otettavan vertaisarvioinnin avulla.

5.2 Ympäristötodentajien akkreditointivaatimukset

5.2.1 Seuraavat pätevyysvaatimukset ovat vähimmäisvaatimuksia, jotka ympäristötodentajan, henkilön tai organisaation on täytettävä:

- a) asetuksen säännösten, ympäristöjärjestelmien yleisen toiminnan, asiaa koskevien standardien ja komission 4 artiklan ja 14 artiklan 2 kohdan perusteella antamien tämän asetuksen soveltamista koskevien ohjeiden tuntemus ja ymmärtäminen;
- b) todentamisen kohteena olevan toiminnan kannalta olennaisten lainsäädännössä asetettujen vaatimusten tuntemus ja ymmärtäminen;
- c) ympäristöasioiden tuntemus ja ymmärtäminen;
- d) sellaisten todentamisen kohteena olevaan toimintaan liittyvien teknisten näkökohtien tuntemus ja ymmärtäminen, jotka ovat ympäristöasioiden kannalta merkityksellisiä;
- e) todentamisen kohteena olevan toiminnan yleinen tuntemus ja ymmärtäminen, jonka avulla on mahdollista arvioida hallintajärjestelmän asianmukaisuus;
- f) ympäristöauditoinnin vaatimusten ja menetelmien tuntemus ja ymmärtäminen;
- g) tiedotusaineiston auditoinnin tuntemus (ympäristöselonteko).

Lisäksi ympäristötodentajan on oltava tehtävänsä hoitaessaan riippumaton varsinkin organisaation auditoijas-ta tai konsultista, puolueeton ja objektiivinen.

Olipa todentaja yksittäinen henkilö tai organisaatio, sen on huolehdittava siitä, että todentajaan ja sen henkilöstöön ei kohdistu kaupallista, taloudellista tai muuta painostusta, joka saattaisi vaikuttaa todentajan ratkaisuihin tai vaarantaa tämän ratkaisujen riippumattomuuteen ja toiminnan rehellisyyteen kohdistuvaa luottamusta, ja siitä, että todentaja noudattaa kaikkia tähän asiaan sovellettavia sääntöjä.

Ympäristötodentajalla on oltava kirjalliset toiminta- ja menettelytavat, joihin kuuluvat myös laadunvalvontamekanismit ja luottamuksellisuussäännökset, tämän asetuksen todentamisvaatimusten täyttämiseksi.

Jos ympäristötodentaja on organisaatio, sillä on oltava käytettävissään ja sen on pyynnöstä asetettava saataville organisaatiokaavio, jossa esitetään organisaation rakenteet ja vastuut, sekä oikeudellista asemaa, omistusta ja rahoituslähteitä koskeva selvitys.

5.2.2 Akkreditoinnin pätevyysalue

Ympäristötodentajien akkreditoinnin pätevyysalue määritellään neuvoston asetuksessa (ETY) 3037/90⁽¹⁾ säädetyin toimialaluokituksen (NACE-koodit) mukaisesti. Akkreditoinnin pätevyysalue on rajattava todentajan pätevyyden mukaan. Akkreditoinnin pätevyysalueen osalta on tarvittaessa otettava huomioon myös toiminnan koko ja monimutkaisuus; tämä varmistetaan valvonnalla.

⁽¹⁾ EYVL L 293, 24.10.1990, s. 1, asetus sellaisena kuin se on muutettuna asetuksella (ETY) N:o 761/93 (EYVL L 83, 3.4.1993, s. 1).

5.2.3 Ympäristötodentajina toimivia, todentamistehtäviä yksin suorittavia yksityishenkilöitä koskevia lisävaatimuksia

Ympäristötodentajina toimivia yksityishenkilöitä, jotka suorittavat todentamistehtäviä yksin, koskevat 5.2.1 ja 5.2.2 kohdan vaatimusten lisäksi seuraavat vaatimukset:

- heillä on oltava kaikki todentamiseen tarvittava pätevyys niillä aloilla, joille heidät on akkreditoitu,
- akkreditoinnin pätevyysalue on rajattava henkilökohtaisen pätevyyden mukaan.

Näiden vaatimusten noudattaminen on varmistettava ennen akkreditointia tehtävällä arvioinnilla ja akkreditointielimen valvonnalla.

5.3 Ympäristötodentajien valvonta

5.3.1 Akkreditoinnin myöntäneen akkreditointielimen suorittama ympäristötodentajien valvonta

Ympäristötodentajan on viipymättä ilmoitettava akkreditointielimelle kaikista muutoksista, jotka vaikuttavat akkreditointiin tai sen pätevyysalueeseen.

Enintään 24 kuukauden säännöllisin välein tarkistetaan, että ympäristötodentaja täyttää edelleen akkreditoinnin edellytykset, ja seurataan suoritettujen todennusten laatua. Valvontaa voidaan suorittaa todentajan toimitiloissa tehtävällä auditoinnilla, seuraamalla todentamistapahtumaa organisaatiossa, kyselylomakkeiden avulla sekä arvioimalla todentajan vahvistamia ympäristöselontekoja ja todentamiskertomusta. Valvonta on suhteutettava todentajan toimintaan.

Akkreditointielimen päätös akkreditoinnin poistamisesta pysyvästi tai tilapäisesti tai sen pätevyysalueen supistamisesta voidaan tehdä vasta, kun ympäristötodentajalle on annettu mahdollisuus tulla kuulluksi.

5.3.2 Muussa kuin jäsenvaltiossa, jossa akkreditointi on myönnetty, todentamistoimia suorittavien ympäristötodentajien valvonta

Yhdessä jäsenvaltiossa akkreditoidun ympäristötodentajan on vähintään neljä viikkoa ennen todentamistojen suorittamista toisessa jäsenvaltiossa toimitettava tämän jäsenvaltion akkreditointielimelle ilmoitus:

- akkreditointiaan koskevista yksityiskohdista, pätevydestään ja tarpeen vaatiessa ryhmän kokoonpanosta,
- todentamisen paikasta ja ajankohdasta: organisaation osoite ja yhteystiedot sekä tiedot toimenpiteistä, joihin on ryhdytty mahdollisten lainsäädännön tuntemukseen ja kielitaitoon liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi.

Akkreditointielin voi pyytää lisäselvityksiä edellä tarkoitetusta tarvittavasta lainsäädännön tuntemuksesta ja kielitaidosta.

Ilmoitus on tehtävä ennen jokaista uutta todentamista.

Akkreditointielin ei saa muita ehtoja, jotka estäisivät todentajaa tarjoamasta palveluja muussa kuin siinä jäsenvaltiossa, jossa akkreditointi on myönnetty. Varsinkaan ilmoituksesta ei saa periä muista jäsenvaltioista todentajia syrjiviä maksuja. Akkreditointielin ei myöskään saa käyttää ilmoitusmenettelyä todentajan saapumisen viivästyttämiseen. Jos osoittautuu vaikeaksi järjestää todentajan työn valvonta ilmoitettuna päivänä, siitä on esitettävä riittävät perusteet. Jos valvonnasta aiheutuu kustannuksia, akkreditointielin voi periä maksut.

Jos valvova akkreditointielin ei ole tyytyväinen todentajan työn laatuun, toimitetaan valvontakertomus kyseiselle todentajalle, akkreditoinnin myöntäneelle akkreditointielimelle, toimivaltaiselle elimelle todennuksen kohteena olevan organisaation sijaintimaassa sekä, jollei asiassa päästä sopuun, akkreditointielimien yhteistyöfoorumille.

Organisaatiot eivät voi estää akkreditointielimiä valvomasta todentajaa siten, että nämä arvioivat todentajan pätevyyttä todentamista seuraamalla.

5.4 Ympäristötodentajien tehtävä

5.4.1 Ympäristötodentajan tehtävänä on tarkastaa, sanotun kuitenkin rajoittamatta jäsenvaltioiden täytäntöönpanovaltuuksia lainsäädännössä asetettujen vaatimusten osalta:

- a) ovatko mahdollinen ympäristökatselmus, ympäristöjärjestelmä, ympäristöauditointi ja sen tulokset sekä ympäristöselonteko kaikkien tämän asetuksen vaatimusten mukaisia;
- b) seuraavissa asiakirjoissa esitettyjen tietojen luotettavuus, uskottavuus ja totuudenmukaisuus:
 - ympäristöselonteko (liitteessä III oleva 3.2 ja 3.3 kohta),
 - vahvistettavat ympäristöä koskevat tiedot (liitteessä III oleva 3.4 kohta).

Todentajan on ammattimaisella tavalla tutkittava erityisesti organisaation mahdollisesti toteuttaman alustavan ympäristökatselmuksen sekä ympäristöauditoinnin tai muiden menettelyjen tekninen pätevyys toistamatta kuitenkaan turhaan näitä menettelyjä. Todentajan olisi muun muassa tehtävä pistokokeita sisäisen auditoinnin tulosten luotettavuuden selvittämiseksi.

5.4.2 Ensimmäisen todentamisen yhteydessä ympäristötodentajan on erityisesti tarkastettava, että organisaatio täyttää seuraavat vaatimukset:

- a) käytössä on kaikilta osin toimiva ja liitteen I vaatimusten mukainen ympäristöjärjestelmä;
- b) liitteen II mukainen auditointiohjelma on valmis ja otettu jo käyttöön ainakin ympäristövaikutuksiltaan merkittävimpien alojen osalta;
- c) johdon katselmus on saatettu loppuun;
- d) on laadittu liitteessä III olevan 3.2 kohdan mukainen ympäristöselonteko.

5.4.3 Lainsäädännön noudattaminen

Ympäristötodentajan on varmistettava, että organisaatiossa on otettu käyttöön menettelyt niiden näkökohtien tai toimintojen valvomiseksi, jotka kuuluvat asiaa koskevan yhteisön tai kansallisen lainsäädännön soveltamisalaan, ja että näiden menettelyjen avulla varmistetaan lainsäädännön noudattaminen. Erityisesti auditoinnin yhteydessä tehtävillä tarkastuksilla on selvitettävä, varmistetaanko menettelyjen avulla lainsäädännön noudattaminen.

Todentaja ei saa vahvistaa ympäristöselontekoa siinä tapauksessa, että todentamismenettelyn yhteydessä, esimerkiksi pistokokein, on havaittu, ettei organisaatio noudata kaikilta osin lainsäädäntöä.

5.4.4 Organisaation määrittely

Ympäristöjärjestelmän todentamisen ja ympäristöselonteon vahvistamisen yhteydessä todentajan on varmistettava, että organisaation osat on määriteltävä yksiselitteisesti ja että määritelmä vastaa todellista toimintojen jakoa. Selonteon on selkeästi katettava kaikki ne organisaation eri osat, joita EMAS-järjestelmä koskee.

5.5 Ympäristötodentajan toimintaa koskevat määräykset

5.5.1 Todentajan on toimittava akkreditoinnin pätevyysalueen rajoissa organisaation kanssa tehdyn kirjallisen sopimuksen pohjalta. Sopimuksessa määritellään työn laajuus, ja se mahdollistaa todentajan riippumattoman ammattimaisen toiminnan sekä velvoittaa organisaatiota osallistumaan tarvittavaan yhteistyöhön.

- 5.5.2 Todentamiseen on kuuluttava asiakirjojen tutkiminen, käynti organisaatiossa ja erityisesti henkilöstön kanssa sekä organisaation johdolle osoitetun kertomuksen laatiminen ja organisaation ratkaisu kertomuksessa mainittuihin ongelmiin.
- 5.5.3 Ennen organisaatiossa käyntiä tutkitaan asiakirjat, joiden on sisällettävä perustiedot organisaatiosta ja sen toiminnasta, ympäristöpolitiikasta ja ympäristöohjelmasta, kuvaus organisaation ympäristöjärjestelmästä, yksityiskohtaiset tiedot ympäristökatselmuksesta tai auditoinnista, kertomus kyseisestä katselmuksesta tai auditoinnista ja kaikista korjaavista toimenpiteistä, jotka niiden perusteella on tehty, sekä luonnos ympäristöselonteoksi.
- 5.5.4 Todentajan on laadittava organisaation johdolle kertomus. Siinä täsmennetään:
- a) kaikki todentajan työn kannalta merkitykselliset seikat;
 - b) ympäristöjärjestelmän toteuttamisen lähtökohdat organisaatiossa;
 - c) yleisluontoisesti tapaukset, joissa tämän asetuksen säännöksiä ei ole noudatettu, ja erityisesti:
 - ympäristökatselmuksen, auditointimenetelmän, ympäristöjärjestelmän tai minkä tahansa asiaa koskevan prosessin tekniset puutteet,
 - ympäristöselontekoluonnosta koskevat seikat, joista todentaja on eri mieltä, sekä sellaiset yksityiskohtaiset muutokset ja lisäykset, jotka ympäristöselontekoon olisi tehtävä;
 - d) vertailu organisaation aikaisempiin selontekoihin ja ympäristönsuojelun tason arviointeihin.

5.6 Todentamistaajuus

Ympäristötodentajan on laadittava yhteistyössä organisaation kanssa ohjelma, jolla varmistetaan, että kaikki EMAS-rekisteröinnin edellytykset todennetaan enintään 36 kuukauden välein. Lisäksi todentajan on vahvistettava enintään 12 kuukauden välein ympäristöselontekoa ajantasaistavat tiedot. Ajantasaistuksen määräaajoista voi poiketa 14 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti annetuissa komission ohjeissa määritellyissä tapauksissa.

LIITE VI

Ympäristönäkökohdat**6.1 Yleistä**

Organisaation on tarkasteltava kaikkia sen toimintaan, tuotteisiin ja palveluihin liittyviä ympäristönäkökohtia ja päätettävä organisaation omien arviointiperusteiden perusteella, mitkä ympäristönäkökohdat ovat vaikutukseltaan merkittäviä. Tämän pohjalta organisaatio asettaa omat ympäristötavoitteensa ja -päämääränsä. Perusteiden on oltava julkisesti saatavilla.

Organisaation on tarkasteltava sekä toimintansa, tuotteidensa ja palvelujensa välittömiä että välillisiä vaikutuksia.

6.2 Välittömät ympäristönäkökohdat

Välittömät ympäristönäkökohdat liittyvät toimintoihin, jotka ovat organisaation hallinnassa. Tällaisia näkökohtia voivat olla, luettelon olematta tyhjentävä:

- a) päästöt ilmaan;
- b) päästöt veteen;
- c) kiinteiden ja muiden jätteiden, erityisesti ongelmajätteiden, syntymisen välttäminen, niiden kierrätys, uudelleenkäyttö, kuljetus ja jätehuolto;
- d) maa-alueiden käyttö ja saastuminen;
- e) luonnonvarojen ja raaka-aineiden käyttö (mukaan luettuna energia);
- f) paikalliset kysymykset (melu, värinä, haju, pöly, näköhaitta jne.);
- g) kuljetukset (tavarat, palvelut, henkilöstö);
- h) ympäristöonnettomuuksien riski sekä häiriöiden, onnettomuuksien ja mahdollisten hätätilanteiden vaikutukset tai todennäköiset vaikutukset;
- i) vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen.

6.3 Välilliset ympäristönäkökohdat

Organisaation toiminnalla, tuotteilla ja palveluilla voi olla myös merkittäviä ympäristönäkökohtia, jotka eivät ehkä ole täysin organisaation hallinnassa.

Tällaisia ympäristövaikutusten aiheuttajia voivat olla, luettelon olematta tyhjentävä:

- a) tuotteisiin liittyvät teikijät (suunnittelu, tuotekehittely, pakkaaminen, kuljetus, käyttö sekä jätteen talteenotto / jätehuolto);
- b) pääomasijoitukset, lainojen myöntäminen ja vakuutuspalvelut;
- c) uudet markkinat;
- d) palvelujen valinta ja niiden koostumus (esim. kuljetukset tai ateriapalvelu);
- e) hallinnolliset ja suunnitteluun liittyvät päätökset;
- f) tuotevalikoiman koostumus;
- g) sopimuskumppaneiden, alihankkijoiden ja toimittajien ympäristönsuojelun taso ja toimintatavat.

Organisaation on pystyttävä osoittamaan, että se on yksilöinyt sen ostotoimeen liittyvät merkittävät ympäristönäkökohdat ja että hallintajärjestelmä kattaa näihin näkökohtiin liittyvät merkittävät ympäristövaikutukset. Organisaation olisi pyrittävä varmistamaan se, että toimittajat ja organisaation nimissä toimivat henkilöt noudattavat organisaation ympäristöpolitiikkaa sopimuksen mukaisessa toiminnassaan.

Organisaation on välillisten ympäristönäkökohtien osalta tarkasteltava, missä määrin se voi vaikuttaa näihin näkökohtiin ja mihin toimiin se voi ryhtyä vaikutusten pienentämiseksi.

6.4 Merkittävyys

Kukin organisaatio määrittelee itse, millaisia arviointiperusteita sen toiminnan, tuotteiden ja palvelujen ympäristönäkökohtien merkittävyyden arvioinnissa sovelletaan ympäristövaikutukseltaan merkittävien näkökohtien määrittämiseksi. Organisaation laatimien arviointiperusteiden on oltava monipuolisia, puolueettomasti tarkistettavissa, toistettavissa ja julkisesti saatavilla.

Organisaation ympäristönäkökohtien merkittävyyttä koskevien arviointiperusteiden määrittäminen pitää sisällään seuraavat seikat, luettelon olematta tyhjettävä:

- a) ympäristön tilaa koskeva tieto sellaisten organisaation toimintojen, tuotteiden ja palvelujen yksilöimiseksi, joilla voi olla ympäristövaikutuksia;
- b) organisaation raaka-aineiden ja energian käyttöä, veteen tai ilmaan joutuvia päästöjä ja jätettä koskevat tiedot riskien kannalta;
- c) sidosryhmien näkemykset;
- d) organisaation ympäristötoiminnot, joista säädetään lainsäädännössä;
- e) ostotoiminta;
- f) organisaation tuotteiden suunnittelu, tuotekehittely, valmistus, jakelu, huolto, käyttö, uudelleenkäyttö, kierrätys ja käytöstä poistaminen;
- g) ympäristökustannuksiltaan ja -hyödyiltään merkittävimmät organisaation toiminnot.

Arvioidessaan organisaation toiminnan ympäristövaikutusten merkittävyyttä organisaation olisi otettava huomioon tavanomaisten toimintaolosuhteiden ohella myös toiminnan käynnistys- ja pysäytystilanteet sekä kohtuudella ennakoitavat hätätilanteet. Huomioon on otettava aikaisempi, nykyinen ja suunniteltu toiminta.

LIITE VII

YMPÄRISTÖKATSELMUS

7.1 Yleistä

Organisaation, joka ei ole toimittanut merkittävien ympäristönäkökohtien yksilöimiseen ja arvioimiseen tarvittavia tietoja liitteen VI mukaisesti, on laadittava katselmus ympäristöasioidensa nykytilanteesta. Tavoitteena on oltava kaikkien organisaation ympäristönäkökohtien tarkastelu ympäristöjärjestelmän laatimista varten.

7.2 Vaatimukset

Katselmuksen on katettava viisi keskeistä alaa:

- a) lakeihin ja asetuksiin perustuvat ja muut organisaatiota sitovat vaatimukset;
- b) kaikkien merkittävien ympäristövaikutuksia omaavien määrällisten tai laadullisten ympäristönäkökohtien yksilöinti liitteen VI mukaisesti ja luettelon laatiminen merkittäviksi todetuista ympäristövaikutuksista;
- c) kuvaus ympäristövaikutuksen merkittävyyden arviointiperusteita liitteessä VI olevan 6.4 kohdan mukaisesti;
- d) nykyisten ympäristöasioiden hallintaan liittyvien toimintatapojen ja menettelyjen tarkastelu;
- e) aikaisempien häiriötilanteiden tutkimisesta saadun palautteen arviointi.

LIITE VIII

REKISTERÖINTITIEDOT

Vähimmäisvaatimukset

Organisaation nimi:

Organisaation osoite:

Yhteyshenkilö:

NACE-toimialaluokituksen mukainen koodi:

Henkilöstön määrä:

Todentajan nimi:

Akkreditointinumero:

Akkreditoinnin laajuus:

Seuraavan ympäristöselonteon päivämäärä:

Organisaation toimivaltaisen täytäntöönpanoviranomaisen tai -viranomaisten nimi ja yhteystiedot:

.....

Tehty,/...../2000.

.....

(Organisaation edustajan allekirjoitus)

NEUVOSTON PERUSTELUT

I. JOHDANTO

1. Komissio antoi neuvostolle 3. marraskuuta 1998 ehdotuksen neuvoston asetukseksi organisaatioiden vapaaehtoisesta osallistumisesta yhteisön ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään (EMAS). Sen perustana on perustamissopimuksen 130 s artiklan 1 kohta (Amsterdamin sopimuksen 175 artiklan 1 kohta).
2. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 15. huhtikuuta 1999 ja talous- ja sosiaalikomitea 26. toukokuuta 1999.
3. Alueiden komitea päätti 28. kesäkuuta 1999 olla antamatta lausuntoa tästä ehdotuksesta.
4. Komissio antoi neuvostolle 24. kesäkuuta 1999 muutetun ehdotuksen edellä mainittua asiaa koskevaksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi.
5. Neuvosto vahvisti 28. helmikuuta 2000 yhteisen kantansa perustamissopimuksen 251 artiklan (entisen 189 c artiklan) mukaisesti.

II TAVOITE

Asetuksen tavoitteena on laajentaa 29. kesäkuuta 1993 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 1863/93 perustetun alkuperäisen EMAS-järjestelmän soveltamisalaa siten, että siihen voi osallistua organisaatioita teollisuuden lisäksi kaikilta muilta taloudellisen toiminnan aloilta. Näin ollen asetuksella pyritään myös lisäämään EMAS-järjestelmän mahdollisuutta edistää kestävä kehitystä sekä järjeistämään EMAS-järjestelmän ja ympäristöasioiden hallinnan alalla nykyisin käytössä olevien kansainvälisten standardien välistä suhdetta.

Sillä pyritään myös lisäämään työntekijöiden osallistumista, korostamaan EMAS-järjestelmään osallistumisen etuja yrityksille sekä lisäämään EMAS-järjestelmän täytäntöönpanon johdonmukaisuutta jäsenvaltioissa.

III YHTEISEN KANNAN ERITTELY

A KOMISSIION MUUTETTU EHDOTUS

Muutetussa ehdotuksessaan komissio hyväksyi kokonaisuudessaan, osittain tai periaatteessa 18 Euroopan parlamentin ensimmäisessä käsittelyssä ehdottamista 59 tarkistuksesta.

Useita komission hyväksymiä Euroopan parlamentin tarkistuksia sisällytettiin kokonaan, osittain tai periaatteessa yhteiseen kantaan.

Niistä tarkistuksista, joita neuvosto ei hyväksynyt, annetaan lisäselvityksiä jäljempänä asianomaisissa osissa.

B TÄRKEIMMÄT NEUVOSTON TEKEMÄT MUUTOKSET

Yleiset huomautukset

Seuraavat yleiset huomautukset koskevat käsitteisiin ja muutoseikkoihin liittyviä muutoksia yhteisen kannan koko tekstissä. Ne esitetään selvyuden vuoksi aluksi.

- käsite 'sidosryhmät' on koko tekstissä muutettu käsitteeksi 'osapuolet, joiden etua asia koskee', jotta se olisi yhteensopiva ISO 14001 -standardin kanssa. Käsitteen 'osapuolet, joiden etua asia koskee' määritelmä on näin ollen lisätty 2 artiklaan,
- kun tekstissä mainitaan komission ohjeet, kyseisten ohjeasiakirjojen hyväksymisessä on sovellettu asetuksen 14 artiklassa säädettyä menettelyä.

Johdanto-osa

Johdanto-osaa on muutettu, jotta se vastaisi paremmin yhteisen kannan muutettua tekstiä ja jotta siinä tuotaisiin paremmin esille EMAS-järjestelmän eritysluonne ja otettaisiin huomioon eräät Euroopan parlamentin ehdottamat tarkistukset, jotka komissio hyväksyi muutetussa ehdotuksessaan.

Euroopan parlamentin tarkistuksia nro 4 (johdanto-osan kappale 14 a) ja nro 5 (johdanto-osan kappale 14 c) ei hyväksytty. Neuvosto katsoi, ettei ole selvää, miten ne vaikuttaisivat muihin organisaatioille tarkoitettuihin kannustimiin kuin tässä asetuksessa jo säädettyihin toimenpiteisiin, joilla kannustetaan organisaatioita osallistumaan EMAS-järjestelmään. Hakijamaissa tarvittavia rakenteita koskevan tarkistuksen merkitys ei myöskään ole selvä, koska mitään kyseisiä maita koskevia erityissäännöksiä ei tässä asetuksessa ole.

1 artikla

Yhteisen kannan tässä artiklassa korostetaan nyt aiempaa enemmän työntekijöiden *aktiivista* osallistumista ja viitataan erikseen heidän koulutukseensa. Lisäksi aiemmin tämän artiklan viimeisessä kohdassa ollut lauseke on nyt siirretty uuteen 10 artiklaan.

2 artikla

Tärkeimpiä muutoksia ovat seuraavat:

- lisätään käsitteiden 'osapuoli, jonka etua asia koskee', 'ympäristönsuojelun taso', 'ympäristönsuojelun tason jatkuva parantaminen' ja 'pilaamisen ehkäiseminen' määritelmät ISO 14001-standardin mukaisesti,
- mukautetaan 'ympäristöpolitiikan' määritelmää ottamalla siihen mukaan sitoutuminen ympäristönsuojelun tason jatkuvaan parantamiseen ja toteamalla aiempaa selvemmin, että siihen 'sisältyy päämäärien ja tavoitteiden asettaminen ja tarkistaminen',
- muutetaan 'ympäristöohjelman' määritelmää, jotta kävisi aiempaa selvemmin ilmi sen suhde ympäristöpäämääriin ja -tavoitteisiin,
- muutetaan 'organisaation' määritelmää, jotta sen yhteys 'toimipaikkaan' olisi selvempi rekisteröintiä varten,
- lisäksi 'toimivaltaisten toimielinten' määritelmässä on otettu huomioon Euroopan parlamentin ehdottama ja komission muutettuun ehdotukseen sisällytetty tarkistus.

3 artikla

Artiklan 2 kohtaa, joka koskee EMAS-rekisteröinnin säilymistä, on muutettu yhteisessä kannassa siten, että organisaatiot voivat antaa vahvistetut ja ajantasaistetut ympäristöselontekonsa muuten kuin vuosittain komission ohjeissa määriteltävissä olosuhteissa.

4 artikla

Artikla on järjestetty uudelleen yhteisessä kannassa. Tärkeimpiä muutoksia ovat seuraavat:

- pidennetään määräaikaa, jonka mukaan järjestelmän on oltava toimintavalmis kahdentoista kuukauden kuluessa tämän asetuksen voimaantulosta, jotta järjestelmä olisi joustavampi asianomaisille organisaatioille ottaen huomioon asetuksen laajennetun soveltamisalan,
- yksinkertaistetaan artiklan sanamuotoa siltä osin, kun se koskee EMAS-järjestelmän vaatimuksia, jotka liittyvät jäsenvaltioiden ympäristötodentajien akkreditointiin ja valvontaan,
- harvennetaan akkreditointielinten yhteistyöfoorumien kokouksia ("vähintään kerran vuodessa"),
- esitetään komissiolle pyyntö, että se toimittaisi saamansa vertaisarviointia koskevan selvityksen myös 14 artiklan mukaiselle komitealle ja asettaisi sen julkisesti saataville.

5, 6 ja 7 artikla

Artiklat on järjestetty uudelleen selkeyssyistä tekemättä niihin sisällöllisiä muutoksia.

Uudella 6 artiklan muotoilulla pyritään ryhmittelemään ja selventämään edellytyksiä, jotka koskevat organisaatioiden rekisteröintiä, rekisteröinnin epäämistä sekä niiden väliaikaista tai pysyvää rekisteristä poistamista.

8 artikla

Neuvosto on muuttanut logoa koskevaa artiklaa.

Neuvosto on sopinut liitteen IV mukaisen EMAS-logon käyttämisestä. Tarkemmat tekniset ohjeet logon jäljentämisestä annetaan asetuksen 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Asetuksen 8 artiklan 2 kohdassa luetellaan, missä yhteyksissä organisaatiot voivat käyttää logoa (ja mitä versiota). Toisin kuin komission ehdotuksessa, yhteisessä kannassa sallitaan EMAS-logon käyttö tuotteiden, toiminnan ja palvelujen mainonnassa, mutta vain komission ohjeissa määritellyissä olosuhteissa ja edellyttäen, että siitä ei aiheudu sekaannusta ympäristötuotemerkkien kanssa. Samat ehdot koskevat logon käyttöä vahvistettujen tietojen yhteydessä, kuten esitetään liitteessä III olevassa 3.5 kohdassa.

Artiklassa kielletään myös logon käyttö 3 kohdassa luetelluissa yhteyksissä.

Komission on kuitenkin tarkoitus harkita osana asetuksen 15 artiklan mukaisesti suoritettavaa arviointia, millaisissa poikkeuksellisissa olosuhteissa logoa voidaan käyttää. Se antaa sen jälkeen tästä ohjeet varmistaen, ettei käytöstä voi aiheutua sekaannusta ympäristötuotemerkkien kanssa.

10 artikla

Tämä on neuvoston lisäämä uusi artikla, joka liittää tekstin muuhun yhteisön ympäristölainsäädäntöön. Siihen on sisällytetty aiemmin komission ehdotuksen 1 artiklassa (1 kohta) ja 10 artiklassa (2 kohta) olleet tekstit. Artiklan 2 kohta on osoitettu jäsenvaltioille: Niiden pitäisi harkita, miten EMAS-järjestelmään rekisteröinti voidaan ottaa huomioon ympäristölainsäädännön täytäntöönpanossa ja noudattamisessa, jotta vältettäisiin tarpeeton päällekkäisyys organisaatioiden ja toimivaltaisten täytäntöönpanoviranomaisten työssä. Jäsenvaltioita pyydetään myös ilmoittamaan komissiolle tässä asiassa toteuttamistaan toimenpiteistä.

11 artikla

Yhteiseen kantaan on sisällytetty tämän artiklan ensimmäisessä kohdassa eräitä Euroopan parlamentin ehdottamia tarkistuksia, jotka komissio on hyväksynyt muutetussa ehdotuksessaan. Tarkistus-ehdotuksista, joita ei ole säilytetty yhteisessä kannassa, neuvosto katsoi, että on vaikea varmistaa "ei-liiallisen taakan" ja "kohtuullisten maksujen" soveltaminen käytännössä. Toimenpiteitä organisaatioiden ja erityisesti pk-yritysten EMAS-järjestelmään osallistumisen edistämiseksi käsitellään koko 11 artiklassa. Asetukseen liittyvät kulut ja maksut käsitellään 16 artiklassa, jonka mukaan on määrä perustaa maksujärjestelmä, "jota koskevat menettelyt jäsenvaltiot vahvistavat".

Jotkin tämän artiklan viimeisistä kohdista, sellaisina kuin ne olivat komission ehdotuksessa, ovat nyt yhteisen kannan 10 artiklassa ja johdanto-osassa (entinen 4 kohta).

Neuvoston tekstin 11 artiklassa on uusi 2 kohta, jossa EY:n toimielimiä ja kansallisia julkisia viranomaisia kehoitetaan harkitsemaan, miten – yhteisön lainsäädäntöä rajoittamatta – EMAS-järjestelmään rekisteröinti voidaan ottaa huomioon hankintapolitiikan perusteissa ja näin edistää organisaatioiden osallistumista EMAS-järjestelmään.

12 artikla

Neuvosto pitää erityisen tärkeinä tiedotusta koskevia säännöksiä, koska asetuksen yhtenä tavoitteena on EMAS-järjestelmän tuominen näkyvämmiin esille. Neuvosto on sen vuoksi vahvistanut 12 artiklaa lisäämällä sen 3 kohtaan pyynnön, että komissio tutkisi yhteistyössä 14 artiklan mukaisen komitean jäsenten kanssa, kuinka hyviä toimintatapoja voidaan levittää asianmukaisella tavalla.

14 artikla

Neuvosto on päättänyt sääntelykomiteamenettelystä neuvoston 28. kesäkuuta 1999 tekemässä uudessa päätöksessä N:o 468/1999/EY säädetyn menettelyn mukaisesti.

15 artikla

Neuvosto muutti asetuksen tarkistamista koskevaa artiklaa seuraavasti:

- uuteen 2 kohtaan on yksinkertaisuuden vuoksi sisällytetty suuri osa tekstistä, joka oli aiemmin komission ehdotuksen liitteitä koskevassa erillisessä artiklassa (13 artikla). Yhteisen kannan muutettu teksti antaa komissiolle mahdollisuuden mukauttaa asetuksen kaikki liitteet tämän asetuksen 14 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen lukuun ottamatta liitettä V, joka koskee ympäristötodentajien akkreditointia, valvontaa ja toimintaa,

- *uuden 3 kohdan* mukaan komissio arvioi viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän asetuksen voimaantulosta yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, "miten erityisesti yleisö ja muut osapuolet, joiden etua asia koskee, käyttävät, tunnistavat ja tulkitsevat EMAS-logoa" sekä sitä, "onko logoa ja sen käyttövaatimuksia tarpeen tarkistaa".

17 artikla

Tätä artiklaa on yhteisessä kannassa muutettu seuraavasti:

- *2 kohta*: määräaika on saatettu 4 artiklassa olevan 12 kuukauden määräajan mukaiseksi,
- *4 kohta*: nykyisen EMAS-järjestelmän mukaisesti rekisteröidyille toimipaikoille annetaan eräissä tapauksissa kuuden kuukauden lisäaika, jotta ne voivat siirtyä tällä asetuksella perustettuun uuteen järjestelmään,
- *5 kohta*: muut kuin teollisuuden toimipaikat, jotka on "koeluonteisesti" rekisteröity nykyisen EMAS-järjestelmän mukaisesti, voivat nyt rekisteröityä uuteen järjestelmään, jos ne noudattavat kaikkia tämän asetuksen vaatimuksia.

18 artikla

Soveltamisen määräaika on poistettu yhteisestä kannasta sekaannuksen välttämiseksi, koska asetuksen eri säännöksissä säädetään erilaisista soveltamisen määräajoista.

LIITTEET

Liite I (ympäristöjärjestelmää koskevat vaatimukset)

Tärkeimmät tähän liitteeseen tehdyt muutokset ovat seuraavat: a) organisaation ympäristölainsäädännön noudattamiseen liittyvien näkökohtien selventäminen; b) viittaus organisaation sitoutumiseen parantaa jatkuvasti ympäristönsuojelun tasoa sekä viittaus tähän liittyviin paikallisiin, alueellisiin ja kansallisiin ympäristöohjelmiin; ja c) organisaation velvollisuus noudattaa kaikkia EMAS-järjestelmän vaatimuksia kaikissa perustamissaan toimipaikoissa.

Se, sisällytetäänkö EN/ISO 14001:1996 -standardi tähän liitteeseen, riippuu siitä, tehdäänkö komission ja Euroopan standardointikomitean (CEN) välinen tekijänoikeussopimus.

Uusi 4 kohta, joka koskee henkilöstön osallistumista ja sopivien osallistumismuotojen eräitä käytännön soveltamissääntöjä, kuvastaa asetuksen 3 artiklaan tehtyjä tämäsäisältöisiä tarkistuksia.

Liite II (sisäistä ympäristöauditointia koskevat vaatimukset)

Eräiden muotoon liittyvien muutosten lisäksi (2.3 kohta) auditointivälejä koskevassa neuvoston tekstin osassa (2.9 kohta) edellytetään nyt erityisesti, että auditoinnin tai auditointijakson on päätyttävä tapauksen mukaan enintään kolmen vuoden välein. Kunkin toiminnan auditointivälin määrittämisessä huomioitavat näkökohdat säilyvät ennallaan. Sama koskee periaatetta, että monimuotoista toimintaa, jonka ympäristövaikutukset ovat merkittävämpiä, auditoidaan useammin.

Liite III (ympäristöselonteko)

Tärkeimpiä neuvoston tekemiä muutoksia ovat seuraavat:

- *3.1 kohta:* annetaan tarkemmat vaatimukset siitä, miten ympäristötietoa annetaan yleisölle ja osapuolille, joiden etua asia koskee. Pyritään antamaan tietoa painetussa muodossa niitä henkilöitä varten, joilla ei ole mahdollisuuksia saada näitä tietoja muulla tavalla, aiheuttamatta kuitenkaan liiallista taakkaa organisaatioille,
- *3.2 kohta:* korostetaan ympäristöselonteon luonnetta yleisön ja osapuolten, joiden etua asia koskee, kanssa käytävän vuoropuhelun ja tiedottamisen välineenä sisällyttämällä neuvoston tekstiin Euroopan parlamentin tarkistus, jonka komissio on muutetussa ehdotuksessaan hyväksynyt. Neuvosto on täydentänyt ja täsmentänyt ympäristöselonteon vähimmäisvaatimuksia muutetun liitteen VI mukaisesti erityisesti ympäristönäkökohtien ja -vaikutusten välisen suhteen sekä organisaation ympäristönsuojelun tasosta annettavien tietojen osalta,
- *3.3 kohta:* neuvosto pitää hyödyllisenä kannustaa organisaatioita käyttämään tarvittaessa ympäristönsuojelun tasoa kuvaavia indikaattoreita ja on asettanut sitä varten vaatimukset ympäristönsuojelun tasoa koskevalle raportoinnille (niissä ei ole muutoksia komission luetteloon nähden lukuun ottamatta c kohdassa olevan vaatimuksen mukautusta). Uusi sanamuoto on periaatteessa Euroopan parlamentin tarkistuksen mukainen.

Neuvosto on järjestänyt uudelleen kohtien numerointia ja järjestystä.

Liite IV (logo)

Tässä liitteessä on EMAS-logo kahtena versiona (vain teksti), joiden käyttö riippuu tämän asetuksen 8 artiklassa yksityiskohtaisesti esitetyistä erityisolosuhteista.

Liite V (ympäristötodentajien akkreditointi, valvonta ja toiminta)

Tärkeimpiä neuvoston tekemiä muutoksia ovat seuraavat:

- *akkreditointiperusteiden osalta (5.2 kohta)* todentajilta edellytetään ympäristöjärjestelmien toiminnan ymmärtämistä pääpiirteissään. Lisäksi neuvosto pitää todentajien riippumattomuutta erityisen tärkeänä ja on siksi antanut lisäohjeita sen varmistamiseksi käytännössä. Tekstistä käy selvästi ilmi, että todentajien pätevyys vaikuttaa akkreditoinnin laajuuteen. Lisäksi tässä liitteessä annettujen lisävaatimusten noudattaminen on varmistettava ennen akkreditointia tehtävällä arvioinnilla,
- *todentajien valvonnan osalta (5.3 kohta)* todentajien ja heidän toimintansa säännöllisen laadunvalvonnan väliä on pidennetty 24 kuukauteen. Tekstissä todetaan selvästi, että todentajien oikeutta harjoittaa toimintaansa muissa jäsenvaltioissa ei saa häitätä ilmoituksesta perittävillä syrjivillä maksuilla. Valvonta voi tapahtua myös todentamistapahtumaa seuraamalla,
- *todentajien tehtävän osalta (5.4 kohta)* sanotaan, että todentajien on määrä tehdä pistokokeita sisäisen auditoinnin tulosten luotettavuuden tarkistamiseksi,
- *todentamisvälien osalta (5.6 kohta)* teksti on saatettu yhdenmukaiseksi muutetun 3 artiklan kanssa, jossa sallitaan määräajoista poikkeaminen komission antamien ohjeiden mukaisesti.

Liite VI (ympäristönäkökohdat)

Neuvosto on muuttanut ja jäsentänyt tätä liitettä uudelleen. Liitteessä todetaan, että organisaation on tarkasteltava toimintansa, tuotteidensa ja palvelujensa välittömiä ja välillisiä näkökohtia, jotka on määritelty sen mukaan, ovatko ne organisaation hallinnassa. Tätä vaatimusta on selvennetty. Ympäristönäkökohtien ja merkittävien ympäristövaikutusten välistä suhdetta organisaation päämäärien ja tavoitteiden asettamisen kannalta on kehitetty edelleen, jotta se kävisi selvemmin ilmi koko tekstissä.

Suorien ympäristövaikutusten luetteloa on täydennetty ja laajennettu siten, että se kattaa esimerkiksi ympäristöönnettomuuksien ja niihin liittyvien vaikutusten riskin sekä vaikutukset biologiseen monimuotoisuuteen. Epäsuorien ympäristövaikutusten luettelo kattaa nyt myös ”hankkijoiden, alihankkijoiden ja toimittajien ympäristönsuojelun taso[n] ja toimintatavat”.

Merkittävyyttä koskevaa kohtaa (6.4) on jäsennetty uudelleen ja yksinkertaistettu kajoamatta lueteltujen seikkojen sisältöön.

Liite VII (alustava ympäristökatselmus)

Liitettä on mukautettu liitteeseen VI tehtyjen muutosten mukaisesti ja näin ollen lyhennetty huomattavasti päällekkäisyyden välttämiseksi.

Liite VIII (rekisteröintitietojen vähimmäisvaatimukset)

Vain pieniä muutoseikkoihin liittyviä muutoksia on tehty.

Komissio on hyväksynyt kaikki neuvoston tekemät muutokset.

Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 22/2000

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/.../EY antamiseksi tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista (sähköistä kaupankäyntiä koskeva direktiivi)

(2000/C 128/02)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 47 artiklan 2 kohdan, 55 artiklan ja 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

ottavat huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

(1) Euroopan unionin tavoitteena on taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen takaamiseksi luoda yhä läheisemmät suhteet Euroopan valtioiden ja kansojen välille. Perustamissopimuksen 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti sisämarkkinat käsittävät alueen, jolla ei ole sisäisiä rajoja ja jolla taataan tavaroiden ja palvelujen vapaa liikkuvuus sekä sijoittautumisvapaus. Tietoyhteiskunnan palvelujen kehittäminen alueella, jolla ei ole sisäisiä rajoja, on tärkeää Euroopan kansoja erottavien esteiden poistamiseksi.

(2) Sähköisen kaupankäynnin kehitys tietoyhteiskunnassa tarjoaa merkittäviä työllistämismahdollisuuksia yhteisössä erityisesti pienten ja keskisuurten yritysten osalta. Se edistää eurooppalaisten yritysten kasvua sekä investointeja innovaatiotoimintaan ja myös parantaa Euroopan elinkeinoelämän kilpailukykyä, jos Internet-yhteydet ovat kaikkien saatavilla.

(3) Yhteisön lainsäädäntö ja yhteisön oikeusjärjestyksen ominaispiirteet ovat merkittävä voimavara, jonka avulla Euroopan kansalaiset ja toimijat voivat täysimittaisesti hyödyntää sähköisen kaupankäynnin tarjoamia mahdollisuuksia valtioiden rajojen aiheuttamatta esteitä. Tällä direktiivillä pyritään siksi varmistamaan yhteisön oikeudellisen yhdentymisen korkea taso, jotta tietoyhteiskunnan palveluille voitaisiin tehokkaasti luoda sellainen toiminta-alue, jolla ei ole sisäisiä rajoja.

(4) On tärkeää varmistaa, että sähköisessä kaupankäynnissä voidaan täysimittaisesti hyötyä sisämarkkinoista, ja tämän vuoksi yhteisön on saavutettava sama yhdentymisen korkea taso kuin televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta 3 päivänä lokakuuta 1989 annetussa neuvoston direktiivissä 89/552/ETY⁽⁴⁾.

(5) Tietoyhteiskunnan palvelujen kehittämistä yhteisössä haittaavat tietyt sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan oikeudelliset esteet, jotka ovat omiaan tekemään sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden soveltamisen vähemmän houkuttelevaksi. Esteet johtuvat lainsäädäntöjen eroavuuksista sekä oikeudellisesta epävarmuudesta siltä osin, mitä kansallisia säännöksiä sovelletaan näihin palveluihin. Koska asianomaisten alojen lainsäädäntöjä ei ole sovitettu yhteen ja mukautettu, esteet saattavat Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisesti olla perusteltuja. Oikeudellista epävarmuutta on sen osalta, missä määrin jäsenvaltiot voivat rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevia palveluja.

(1) EYVL C 30, 5.2.1999, s. 4.

(2) EYVL C 169, 16.6.1999, s. 36.

(3) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 6. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 389), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. helmikuuta 2000 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(4) EYVL L 298, 17.10.1989, s. 23, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY (EYVL L 202, 30.7.1997, s. 60).

- (6) Yhteisön päämäärät, perustamissopimuksen 43 ja 49 artikla ja yhteisön johdettu oikeus huomioon ottaen näinä esteet olisi poistettava sovittamalla yhteen tietyt kansalliset säännökset ja selventämällä tiettyjä oikeudellisia käsitteitä yhteisön tasolla siinä määrin kuin sisämarkkinoiden moitteeton toiminta sitä edellyttää. Koska tässä direktiivissä käsitellään ainoastaan tiettyjä erityiskysymyksiä, jotka aiheuttavat ongelmia sisämarkkinoilla, se on täysin perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen noudattamista koskevan vaatimuksen mukainen.
- (7) Oikeusvarmuuden ja kuluttajien luottamuksen varmistamiseksi tällä direktiivillä on säädettävä selkeät ja yleiset puitteet, jotka kattavat sisämarkkinoilla käytävään sähköiseen kauppaan liittyvät tietyt oikeudelliset kysymykset.
- (8) Tämän direktiivin tavoitteena on luoda oikeudelliset puitteet, joiden avulla varmistetaan tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä, eikä yhdenmukaistaa rikosoikeuden alaa sellaisenaan.
- (9) Tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus voi yhteisön lainsäädännössä olla useissa tapauksissa erityinen ilmentymä yleisemmästä periaatteesta eli kaikkien jäsenvaltioiden ratifioiman ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen 10 artiklan 1 kappaleessa vahvistetusta sananvapaudesta. Tästä syystä tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamista koskevissa direktiiveissä on varmistettava, että tätä toimintaa voidaan harjoittaa mainittu artikla huomioon ottaen vapaasti sekä ainoastaan mainitun artiklan 2 kappaleessa ja perustamissopimuksen 46 artiklan 1 kohdassa määrättyjä rajoituksia soveltaen. Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole vaikuttaa sananvapautta koskeviin kansallisiin perussääntöihin ja -periaatteisiin.
- (10) Suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä säädetyissä toimenpiteissä rajoitetaan siihen, mikä on ehdottoman välttämätöntä sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa koskevan tavoitteen saavuttamiseksi. Niissä tapauksissa, joissa on tarpeen toimia yhteisön tasolla, ja sen takaamiseksi, että alueella ei todellakaan ole sisäisiä rajoja sähköiselle kaupankäynnille, direktiivillä on varmistettava yleisen edun mukaisten tavoitteiden suojelun korkea taso sekä erityisesti alaikäisten ja ihmisarvon sekä kuluttajan ja kansanterveyden suojelu. Perustamissopimuksen 152 artiklan mukaisesti kansanterveyden suojelu on olennainen osa yhteisön muita politiikkoja.
- (11) Tällä direktiivillä ei rajoiteta yhteisön säädöksissä vahvistettua suojelun tasoa, erityisesti kansanterveyden ja kuluttajien etujen osalta. Muun ohessa kuluttajasopimusten kohtuuttomista ehdoista 5 päivänä huhtikuuta 1993

annettu neuvoston direktiivi 93/13/ETY⁽¹⁾ ja kuluttajan-suojasta etäsopimuksissa 20 päivänä toukokuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/7/EY⁽²⁾ ovat tärkeä tekijä kuluttajan suojelemisessa sopimuksiin liittyvissä kysymyksissä. Näitä direktiivejä sovelletaan kokonaisuudessaan myös tietoyhteiskunnan palveluihin. Tähän tietoyhteiskunnan palveluihin täysimääräisesti sovellettavaan yhteisön säännöstöön kuuluvat erityisesti myös harhaanjohtavasta ja vertailevasta mainonnasta 10 päivänä syyskuuta 1984 annettu neuvoston direktiivi 84/450/ETY⁽³⁾, kulutusluottoja koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 22 päivänä joulukuuta 1986 annettu neuvoston direktiivi 87/102/ETY⁽⁴⁾, sijoituspalveluista arvopaperimarkkinoilla 10 päivänä toukokuuta 1993 annettu neuvoston direktiivi 93/22/ETY⁽⁵⁾ matkapaketeista, pakettilomista ja pakettikiertomatkoista 13 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston direktiivi 90/314/ETY⁽⁶⁾, kuluttajansuojasta kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamisesta 16 päivänä helmikuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/6/EY⁽⁷⁾, yleisestä tuoteturvallisuudesta 29 päivänä kesäkuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/59/ETY⁽⁸⁾, ostajien suojaamisesta kiinteistöjen osa-aikaisen käyttöoikeuden ostosopimuksen tiettyihin osiin nähden 26 päivänä lokakuuta 1994 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 94/47/EY⁽⁹⁾, kuluttajien etujen suojaamista tarkoittavista kieltoakanteista 19 päivänä toukokuuta 1998 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 98/27/EY⁽¹⁰⁾, tuotevastuuta koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 25 päivänä heinäkuuta 1985 annettu neuvoston direktiivi 85/374/ETY⁽¹¹⁾, kulutustavaroiden kauppaa ja niihin liittyviä takuita koskevista tietyistä seikoista 25 päivänä toukokuuta 1999 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 1999/44/EY⁽¹²⁾, kuluttajille suunnattujen rahoituspalveluiden etämarkkinoinnista annettu ... direktiivi 2000/.../EY⁽¹³⁾ sekä ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden mainonnasta 31 päivänä maaliskuuta 1992 annettu neuvoston direktiivi 92/28/ETY⁽¹⁴⁾. Tällä

⁽¹⁾ EYVL L 95, 21.4.1993, s. 29.

⁽²⁾ EYVL L 144, 4.6.1997, s. 19.

⁽³⁾ EYVL L 250, 19.9.1984, s. 17, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/55/EY (EYVL L 290, 23.10.1997, s. 18).

⁽⁴⁾ EYVL L 42, 12.2.1987, s. 48, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 98/7/EY (EYVL L 101, 1.4.1998, s. 17).

⁽⁵⁾ EYVL L 141, 11.6.1993, s. 27, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/9/EY (EYVL L 84, 26.3.1997, s. 22).

⁽⁶⁾ EYVL L 158, 23.6.1990, s. 59.

⁽⁷⁾ EYVL L 80, 18.3.1998, s. 27.

⁽⁸⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 24.

⁽⁹⁾ EYVL L 280, 29.10.1994, s. 83.

⁽¹⁰⁾ EYVL L 166, 11.6.1998, s. 51, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 1999/44/EY (EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12).

⁽¹¹⁾ EYVL L 210, 7.8.1985, s. 29, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 1999/34/EY (EYVL L 141, 4.6.1999, s. 20).

⁽¹²⁾ EYVL L 171, 7.7.1999, s. 12.

⁽¹³⁾ EYVL L ...

⁽¹⁴⁾ EYVL L 113, 30.4.1992, s. 13.

- direktiivillä ei saisi olla vaikutusta yhteismarkkinoiden puitteissa annettuun tupakkatuotteiden mainontaa ja niiden hyväksi tapahtuvaa sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 6 päivänä heinäkuuta 1998 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 98/43/EY⁽¹⁾ eikä kansanterveyden suojelua koskevien direktiivien soveltamiseen. Tällä direktiivillä täydennetään edellä mainituissa direktiivissä ja erityisesti direktiivissä 97/7/EY vahvistettuja tietojen antamista koskevia vaatimuksia.
- (12) On tarpeen jättää tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle tietyt toiminnot sen vuoksi, että palvelujen tarjoamisen vapautta ei näillä aloilla voida tässä vaiheessa taata perustamissopimuksen tai voimassa olevan johdetun oikeuden nojalla. Näiden toimintojen poissulkeminen ei rajoita sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan kannalta mahdollisesti tarpeellisten välineiden käyttöä. Verotus, erityisesti lukuisia tässä direktiivissä tarkoitettuja palveluja koskeva arvonlisävero, on jätettävä tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle.
- (13) Tämän direktiivin tavoitteena ei ole luoda verovelvoitteita koskevia sääntöjä, eikä se estä luomasta sähköisen kaupankäynnin verotuksellisia kysymyksiä koskevia yhteisön välineitä.
- (14) Yksilöiden suojelua henkilötietojen automaattisessa tietojenkäsittelyssä säännellään yksinomaan yksilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä ja näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta 24 päivänä lokakuuta 1995 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 95/46/EY⁽²⁾ sekä henkilötietojen käsittelystä ja yksityisyyden suojasta televiestinnän alalla 15 päivänä joulukuuta 1997 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/66/EY⁽³⁾, joita sovelletaan täysimääräisesti tietoyhteiskunnan palveluihin. Näillä direktiiveillä on jo luotu henkilötietoja koskevat yhteisön oikeudelliset puitteet, eikä tässä direktiivissä ole näin ollen tarpeen käsitellä tätä kysymystä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan ja erityisesti jäsenvaltioiden välisen henkilötietojen vapaan liikkuvuuden varmistamiseksi. Tämän direktiivin täytäntöönpanossa ja soveltamisessa olisi noudatettava kaikilta osin henkilötietojen suojaa koskevia periaatteita erityisesti ei-toivotun kaupallisen viestinnän ja välittäjien vastuun osalta. Tällä direktiivillä ei voida estää avointen verkkojen kuten Internetin anonyymiä käyttöä.
- (15) Sähköisen viestinnän luottamuksellisuus taataan direktiivin 97/66/EY 5 artiklassa. Mainitun direktiivin perusteella jäsenvaltioiden on kiellettävä kaikenlainen muu kuin lähettäjäiden tai vastaanottajien suorittama sähköisen viestinnän kuuntelu tai valvonta, jollei tämä ole laillisesti sallittua.
- (16) Arpajaistoiminnan jättäminen tämän direktiivin soveltamisalan ulkopuolelle koskee ainoastaan rahapelejä, lottoa ja veikkausta tai vedonlyöntiä, joihin liittyy rahallista arvoa omaavien panosten asettaminen. Tähän eivät sisälly markkinointiarpajaiset ja -kilpailut tai -pelit, joiden tarkoituksena on lisätä tavaroiden tai palvelujen myyntiä ja joihin liittyvien mahdollisten maksujen tarkoituksena on ainoastaan myynninedistämisen kohteena olevien tavaroiden tai palvelujen hankkiminen.
- (17) Tietoyhteiskunnan palvelut on yhteisön oikeudessa jo määritelty teknisiä standardeja ja määräyksiä ja tietoyhteiskunnan palveluja koskevien tietojen toimittamisessa noudatettavasta menettelystä 22 päivänä kesäkuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/34/EY⁽⁴⁾ ja ehdolliseen pääsyyn perustuvien tai ehdollisen pääsyn sisältävien palvelujen oikeussuojasta 20 päivänä marraskuuta 1998 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 98/84/EY⁽⁵⁾. Tähän määritelmään sisältyvät kaikki etäpalveluina tietojen käsittelemiseen (mukaan lukien digitaalinen pakkaaminen) ja säilytykseen tarkoitettujen sähköisten laitteiden avulla palvelun vastaanottajan henkilökohtaisesta pyynnöstä toimitettavat palvelut, joista tavallisesti maksetaan korvaus. Direktiivin 98/34/EY liitteessä V olevassa ohjeellisessa luettelossa tarkoitettut palvelut, joihin ei liity tietojen käsittelyä ja säilytystä, eivät sisälly määritelmään.
- (18) Tietoyhteiskunnan palveluihin kuuluu suuri määrä verkossa toteutettavia taloudellisia toimia. Nämä toimet voivat olla erityisesti verkossa suoritettavaa tavaroiden myyntiä. Niihin eivät kuulu esimerkiksi pelkkä tavaroiden toimittaminen eikä muutoin kuin verkossa tapahtuva palvelujen tarjoaminen. Tietoyhteiskunnan palvelut eivät rajoitu pelkästään palveluihin, joihin liittyvät verkossa tehtävät sopimukset, vaan ne koskevat, siltä osin kuin niihin liittyy taloudellista toimintaa, myös palveluja, joista niiden vastaanottaja ei maksa korvausta, kuten verkossa olevien tietojen tai kaupallisen viestinnän tarjoamista, tai tietojen etsimisen, tietoihin pääsyn ja niiden haun mahdollistavia välineitä tarjoavia palveluja. Tietoyhteiskunnan palveluihin sisältyvät myös palvelut, jotka koskevat tietojen välittämistä viestintäverkon avulla, yhteyden tarjoamista viestintäverkkoon tai palvelun vastaanottajan antamien tietojen säilyttämistä (hosting). Direktiivissä 89/552/ETY tarkoitettu televisiotoiminta sekä yleisradio-toiminta eivät ole tietoyhteiskunnan palveluja, koska niitä ei toimiteta henkilökohtaisesta pyynnöstä. Sitä vastoin tietystä paikasta toiseen toimitettavat palvelut kuten tilausvideopalvelu ja kaupallisen viestinnän välittäminen sähköpostitse ovat tietoyhteiskunnan palveluja. Tietoyhteiskunnan palvelu ei esimerkiksi ole elinkeino- tai ammattitoimintaansa kuulumattomassa tarkoituksessa toimivien luonnollisten henkilöiden sähköpostin tai vastaanavan henkilökohtaisen viestintävälineen käyttö, mukaan

(1) EYVL L 213, 30.7.1998, s. 9.

(2) EYVL L 281, 23.11.1995, s. 31.

(3) EYVL L 24, 30.1.1998, s. 1.

(4) EYVL L 204, 21.7.1998, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 98/48/EY (EYVL L 217, 5.8.1998, s. 18).

(5) EYVL L 320, 28.11.1998, s. 54.

lukien niiden käyttö tällaisten henkilöiden välisten sopimusten tekemiseen. Työntekijän ja hänen työnantajansa välinen sopimussuhde ei ole tietoyhteiskunnan palvelu. Toimet, joita ei niiden luonteen vuoksi voi suorittaa etätyönä ja sähköisten välineiden avulla, esimerkiksi sääntömääräinen yrityksen tilien tarkastus tai potilaan fyysistä tarkastusta edellyttävät lääketieteelliset neuvot, eivät ole tietoyhteiskunnan palveluja.

(19) Palvelun tarjoajan sijoittautumispaikan määrittämisessä olisi noudatettava yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan sijoittautumisen käsitteeseen kuuluu taloudellisen toiminnan tosiasiallinen harjoittaminen kiinteästä toimipaikasta määräämättömän ajan. Tämä vaatimus täyttyy myös, jos yritys perustetaan määräajaksi. Kun kyseessä on Internet-sivuston välityksellä palveluja tarjoava yritys, sijoittautumispaikka ei ole siellä, missä sivustoa tukeva teknologia sijaitsee tai missä sivusto on saatavilla, vaan paikka, jossa yritys harjoittaa taloudellista toimintaansa. Jos palvelun tarjoaja on sijoittautunut useampaan paikkaan, on tärkeää määrittää, mistä sijoittautumispaikasta palvelua tarjotaan. Jos useiden sijoittautumispaikkojen vuoksi on vaikea määrittää, mistä tiettyä palvelua tarjotaan, tämä paikka on se, jossa palvelun tarjoajan kyseiseen tiettyyn palveluun liittyvän toiminnan keskus sijaitsee.

(20) 'Palvelun vastaanottajan' määritelmään sisältyvät kaikki tietoyhteiskunnan palveluiden käyttötavat, sekä tietoja tuottavien henkilöiden toiminta Internetin kaltaisissa avoimissa verkoissa että tietoja Internetistä yksityiseen tai ammatilliseen tarkoitukseen hakevien henkilöiden toiminta.

(21) Yhteensovitettun alan ulottuvuus ei estä yhteisössä tulevaisuudessa toteutettavaa tietoyhteiskunnan palveluja koskevaa yhdenmukaistamista eikä kansallisella tasolla tulevaisuudessa yhteisön oikeuden mukaisesti annettavan lainsäädännön soveltamista. Yhteensovitettu ala kattaa ainoastaan vaatimukset, jotka liittyvät verkossa suoritettavaan toimintaan, kuten verkossa suoritettavaan tiedotukseen, mainontaan, ostoihin ja verkossa tehtäviin sopimuksiin. Se ei käsitä tavaroihin liittyviä jäsenvaltioiden lainsäädännössä asetettuja vaatimuksia, kuten turvallisuusnormeja, merkintävelvoitteita tai vastuuta tavaroista, eikä jäsenvaltioiden vaatimuksia, jotka liittyvät tavarantoimituksiin tai kuljetuksiin, lääkkeiden jakelu mukaan lukien. Yhteensovitettu ala ei koske viranomaisen etuosto-oikeutta tiettyihin tavaroihin, esimerkiksi taideteoksiin.

(22) Tietoyhteiskunnan palvelujen valvonnan olisi yleisen edun mukaisten tavoitteiden tehokkaan suojelun varmistamiseksi tapahduttava toiminnan lähteellä. Siksi on taattava, että toimivaltainen viranomainen tarjoaa tätä

suojelua, ei ainoastaan oman maansa kansalaisille vaan kaikille yhteisön kansalaisille. Jäsenvaltioiden keskinäisen luottamuksen lisäämiseksi on tärkeää todeta selkeästi sen jäsenvaltion vastuu, josta palvelut ovat peräisin. Jotta voidaan varmistaa palvelujen tarjoamisen vapaus sekä oikeusvarmuus palvelun tarjoajien ja palvelun vastaanottajien kannalta, olisi näihin tietoyhteiskunnan palveluihin lisäksi sovellettava periaatteessa sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut.

(23) Tämän direktiivin tavoitteena ei ole antaa uusia kansainvälisen yksityisoikeuden alaan kuuluvia lainvalintasaantöjä eikä siinä puututa tuomioistuinten toimivaltaan. Kansainvälisen yksityisoikeuden sääntöjen mukaan sovellettavan lain säännökset eivät saa rajoittaa tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisen vapautta sellaisena kuin siitä säädetään tässä direktiivissä.

(24) Huolimatta säännöstä, jonka mukaan tietoyhteiskunnan palveluiden valvonnan on tapahduttava niiden lähteellä, on tämän direktiivin osalta oikeutettua, että jäsenvaltiot direktiivissä säädetyin edellytyksin toteuttavat toimenpiteitä, joilla rajoitetaan tietoyhteiskunnan palveluiden vapaata liikkuvuutta.

(25) Yksityisoikeudellisia riitoja käsittelevät kansalliset tuomioistuimet, siviilituomioistuimet mukaan luettuina, voivat tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin toteuttaa toimenpiteitä, joilla poiketaan tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapaudesta.

(26) Jäsenvaltiot voivat tässä direktiivissä säädetyin edellytyksin soveltaa rikosoikeutta ja rikosoikeudenkäyntiä koskevia kansallisia sääntöjään, jotta ne voivat toteuttaa kaikki tutkinta- ja muut toimenpiteet, joita tarvitaan rikosten selville saamiseksi ja niistä syytteen panemiseksi, rikvitsematta tehdä näistä toimenpiteistä ilmoitusta komissiolle.

(27) Tämä direktiivi yhdessä kuluttajille suunnattujen rahoituspalvelujen etämarkkinoinnista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2000/.../EY kanssa edistää oikeudellisten puitteiden luomista rahoituspalveluiden tietoverkossa tapahtuvaa tarjoamista varten. Tämä direktiivi ei estä tulevaisuudessa tehtäviä aloitteita rahoituspalveluiden alalla erityisesti tämän alan käytännössä toimien yhdenmukaistamisen osalta. Tässä direktiivissä vahvistettu jäsenvaltioiden mahdollisuus rajoittaa tietyissä olosuhteissa tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoamisen vapautta kuluttajien suojelemiseksi koskee myös rahoituspalveluiden alalla toteutettavia ja erityisesti sijoittajien suojaan tähtäviä toimenpiteitä.

- (28) Jäsenvaltioiden velvollisuus olla asettamatta tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminnan aloittamisen edellytykseksi ennakkolupaa ei koske yhteisön postipalvelujen sisämarkkinoiden kehittämistä ja palvelun laadun parantamista koskevista yhteisistä säännöistä 15 päivänä joulukuuta 1997 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 97/67/EY⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvia postipalveluja, jotka koskevat tulostetun sähköpostiviestin fyysistä perille toimittamista, eikä se vaikuta vapaaehtoiseen akkreditointijärjestelmiin, erityisesti niihin, joita käytetään sähköisten allekirjoitusten varmennepalvelujen tarjoamista varten.
- (29) Kaupallinen viestintä on erityisen tärkeää tietoyhteiskunnan palvelujen rahoituksen ja moninaisten uusien, ilmaisten palvelujen kehittämisen kannalta. Kuluttajien etujen ja liiketoimien rehelliisyyden varmistamiseksi on kaupallisessa viestinnässä alennukset, myynninedistämistarjoukset sekä -kilpailut ja -pelit mukaan lukien noudatettava tiettyjä avoimuutta koskevia vaatimuksia. Nämä vaatimukset eivät kuitenkaan rajoita direktiivin 97/7/EY soveltamista. Tällä direktiivillä ei saisi olla vaikutusta voimassa olevien kaupallista viestintää koskevien direktiivien, erityisesti direktiivin 98/43/EY soveltamiseen.
- (30) Ei-toivotun kaupallisen viestinnän lähettäminen sähköpostitse voi olla kuluttajien ja tietoyhteiskunnan palveluiden tarjoajien toiveiden vastaista ja se voi haitata vuorovaikutteisten verkkojen moitteetonta toimintaa. Kysymystä vastaanottajien suostumuksesta tiettyyn ei-toivottuun kaupalliseen viestintään ei käsitellä tässä direktiivissä, vaan sitä koskevat erityisesti direktiivit 97/7/EY ja 97/66/EY. Niissä jäsenvaltioissa, joissa ei-toivottujen kaupallisten viestien lähettäminen sähköpostitse on sallittua, olisi rohkaistava ja helpotettava toimialan hankkeita, jotka koskevat tällaisen viestinnän suodattamista. Lisäksi on avoimuuden edistämiseksi ja tällaisten hankkeiden toiminnan helpottamiseksi tarpeen, että ei-toivottu kaupallinen viestintä on joka tapauksessa selvästi tunnistettavissa. Sähköpostitse lähetetty ei-toivottu kaupallinen viestintä ei saisi aiheuttaa vastaanottajalle ylimääräisiä viestintäkuluja.
- (31) Jäsenvaltioiden, jotka sallivat sen, että niiden alueelle sijoittautunut palvelujen tarjoaja ilman vastaanottajan edeltäkäsin antamaa lupaa lähettää sähköpostitse ei-toivottua kaupallista viestintää, on huolehdittava siitä, että palvelujen tarjoajat tekevät säännöllisesti hakuja niissä rekistereissä, joihin luonnolliset henkilöt, jotka eivät halua vastaanottaa tällaista kaupallista viestintää, voivat kirjoittautua, ja että ne toimivat näiden rekisterien edellyttämällä tavalla.
- (32) On tarpeen taata yhteisön tasolla erityisesti kuluttajaa tai kansanterveyttä suojaamaan tarkoitettujen ammatillisten sääntöjen noudattaminen, jotta sellaisten rajat ylittävien palvelujen, joita säänneltyjen ammattien harjoittajat voivat tarjota Internetissä, kehittymisen esteet yhteisössä voitaisiin poistaa. Yhteisön tason käytäntösäännöt ovat ensisijainen väline kaupalliseen viestintään sovellettavien eettisten sääntöjen määrittelemiseksi, ja niiden laatimista tai tarvittaessa mukauttamista olisi rohkaistava, tämän kuitenkin vaikuttamatta ammatillisten elinten tai yhdistysten riippumattomuuteen.
- (33) Tällä direktiivillä täydennetään säänneltyjä ammatteja koskevaa yhteisön lainsäädäntöä ja kansallista lainsäädäntöä samalla kun sillä säilytetään alalla sovellettavien sääntöjen yhdenmukaisuus.
- (34) Kunkin jäsenvaltion on muutettava lainsäädäntöään ja erityisesti sen sisältämiä muotovaatimuksia, jotka estävät sopimusten tekemistä sähköisessä muodossa. Tällaista muuttamista vaativan lainsäädännön tarkastelun olisi tapahduttava systemaattisesti, ja sen olisi koskettava kaikkia tarpeellisia sopimuksentekomenettelyn vaiheita ja toimia, mukaan lukien sopimuksen rekisteröinti. Muuttamisen olisi mahdollistettava sopimusten teko sähköisessä muodossa. Sähköisten allekirjoitusten oikeusvaikutuksia käsitellään sähköisiä allekirjoituksia koskevista yhteisön puiteista 13 päivänä joulukuuta 1999 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 1999/93/EY⁽²⁾. Palvelun tarjoajan vastaanottoilmoitus voi tapahtua suorittamalla maksettu palvelu tietoverkossa tapahtuvana toimituksena.
- (35) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuu-teen pitää voimassa tai asettaa sopimuksia koskevia yleisiä tai erityisiä oikeudellisia vaatimuksia, jotka voidaan täyttää sähköisessä muodossa, eikä erityisesti turvallista sähköistä allekirjoitusta koskevia vaatimuksia.
- (36) Jäsenvaltiot voivat pitää voimassa sähköisesti tehtyjen sopimusten käyttöä koskevia rajoituksia, kun kyse on sopimuksista, joiden tekeminen lain mukaan edellyttää tuomioistuimen, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien myötävaikutusta. Tämä mahdollisuus koskee myös sellaisia sopimuksia, joiden tekeminen edellyttää tuomioistuimen, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien osallistumista, jotta niillä olisi vaikutuksia kolmansiin osapuoliin nähden, samoin kuin sopimuksia, joiden tekeminen lain mukaan edellyttää notaarin tekemää varmennusta tai oikeaksi todistamista.
- (37) Jäsenvaltioiden velvollisuus poistaa esteet sähköisesti tehtyjen sopimusten käytöltä koskee vain esteitä, jotka johtuvat oikeudellisista vaatimuksista, eikä käytännön esteitä, jotka johtuvat siitä, että sähköistä muotoa on tietyissä tapauksissa mahdoton käyttää.

⁽¹⁾ EYVL L 15, 21.1.1998, s. 14.

⁽²⁾ EYVL L 13, 19.1.2000, s. 12.

- (38) Jäsenvaltioiden velvollisuus poistaa esteet sähköisesti tehtyjen sopimusten käytöltä pannaan täytäntöön sopimuksia koskevien yhteisön oikeudessa määrättyjen oikeudellisten vaatimusten mukaisesti.
- (39) Tässä direktiivissä säädetty tietojen toimittamiseen ja tilauksen tekemiseen liittyvät poikkeukset yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla tehtäviä sopimuksia koskeviin säännöksiin eivät saisi johtaa siihen, että tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajat voivat kiertää näitä säännöksiä.
- (40) Nykyiset ja vastaisuudessa syntyvät jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen ja oikeuskäytäntöjen erot välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuun osalta estävät sisämarkkinoita toimimasta moitteettomasti, erityisesti haittaamalla rajat ylittävien palvelujen kehitystä ja vääristämällä kilpailua. Palvelun tarjoajilla on tietyissä tapauksissa velvollisuus estää tai lopettaa laitton toiminta. Tämän direktiivin olisi oltava asianmukainen perusta sellaisten nopeiden ja luotettavien menettelyjen kehittämiseksi, joiden avulla voidaan poistaa laittomat tiedot ja estää niihin pääsy. Tällaisia menettelyjä olisi kehitettävä kaikkien asianomaisten osapuolten välillä neuvoteltujen vapaaehtoisten sopimusten pohjalta ja jäsenvaltioiden olisi edistettävä niitä. Näiden menettelyjen hyväksyminen ja käyttö on kaikkien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamiseen osallistuvien edun mukaista. Vastuuta koskevat tämän direktiivin säännökset eivät saisi estää asianomaisia osapuolia kehittämästä ja panemasta tehokkaasti täytäntöön teknisiä suoja- ja tunnistusjärjestelmiä ja digitaalitekniikan mahdollistamia teknisiä valvontavälineitä direktiivien 95/46/EY ja 97/66/EY asettamissa rajoissa.
- (41) Tällä direktiivillä pyritään erilaisten etujen väliseen tasapainoon, ja sillä luodaan periaatteet, joihin toimialan sopimukset ja standardit voivat perustua.
- (42) Poikkeukset tässä direktiivissä säädetystä vastuusta koskevat ainoastaan tapauksia, joissa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminta rajoittuu tietoverkon teknisenä operaattorina toimimiseen ja käyttöoikeuden tarjoamiseen viestintäverkkoon, jossa kolmansien osapuolten antamia tietoja siirretään tai talletetaan väliaikaisesti siten, että tarkoituksena on pelkästään tietojen siirron tehostaminen. Tämä toiminta on luonteeltaan puhtaasti teknistä, automaattista ja passiivista, jolloin tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaja ei tunne siirrettäviä tai tallennettavia tietoja eikä valvo niitä.
- (43) Palvelun tarjoaja voi saada hyväkseen "pelkkää siirtotoimintaa" ja "välimuistiin tallentamista" koskevat poikkeukset, jos hänellä ei ole mitään osuutta siirrettyihin tietoihin. Tämä edellyttää muun muassa sitä, että hän ei muuta siirtämiään tietoja. Vaatimus ei koske tekniluonteista tietojen muuntelua, joka tapahtuu siirtovaiheessa, koska tämä ei muuta siirrettävien tietojen sisältöä.
- (44) Palvelun tarjoajan, joka tarkoituksellisesti tekee yhteistyötä palvelun vastaanottajan kanssa toteuttaakseen laittomia toimia, ei voida katsoa toimivan "pelkän siirtotoiminnan" tai "välimuistiin tallentamisen" puitteissa, eikä hän siten voi omaksi hyväkseen vedota tällaista toimintaa varten vahvistettuihin vastuuta koskeviin poikkeuksiin.
- (45) Välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuun rajoitukset, jotka on vahvistettu tässä direktiivissä, eivät vaikuta mahdollisuuteen määrätä erilaisia kieltoja ja velvoitteita. Näitä voivat olla erityisesti tuomioistuimen tai hallintoviranomaisten antamat määräykset, joissa vaaditaan vääriin käytösten lopettamista tai niiden ehkäisemistä, mukaan lukien laittomien tietojen poistaminen tai niihin pääsyn estäminen.
- (46) Voidakseen omaksi hyväkseen vedota vastuun rajoitukseen on tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan, jos palvelu käsittää tietojen tallentamisen, viipymättä saatuaan tosiasiasta tietoa laittomista toimista toimittava siihen liittyvien tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi. Tietojen poistaminen tai niihin pääsyn estäminen on toteutettava noudattamalla sananvapauden periaatetta ja tätä tarkoitusta varten vahvistettuja kansallisia menettelytapoja. Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vahvistaa erityisiä vaatimuksia, jotka on viipymättä täytettävä ennen tietojen poistoa tai niiden tekemistä käyttökelvottomaksi.
- (47) Jäsenvaltioita on kielletty asettamasta palvelujen tarjoajille yleistä seurantavelvoitetta. Tämä kiello ei koske erityistapauksissa asetettavia seurantavelvoitteita, eikä se myöskään vaikuta kansallisten viranomaisten kansallisen lainsäädännön mukaisesti antamiin määräyksiin.
- (48) Tämä direktiivi ei vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vaatia, että palvelun tarjoajat, jotka säilyttävät tarjoamiensa palvelujen vastaanottajien antamia tietoja, täyttävät tietentyypisten laittomien toimien selville saamista ja ehkäisemistä varten tarvittavan, kansallisessa lainsäädännössä määriteltävän huolenpitovelvoitteen, jonka noudattamista heiltä voidaan kohtuudella odottaa.
- (49) Jäsenvaltiot ja komissio edistävät käytännösääntöjen laatimista. Tämä ei saa vaikuttaa tällaisten sääntöjen vapaaehtoisuuteen eikä asianomaisten tahojen mahdollisuuteen vapaasti päättää, noudattavatko ne niitä.

- (50) On tärkeää, että ehdotettu direktiivi tekijänoikeuksiin ja niiden lähioikeuksiin liittyvien tiettyjen näkökohtien yhdenmukaistamisesta tietoyhteiskunnassa ja tämä direktiivi tulevat voimaan lähes samanaikaisesti, jotta yhteisön tasolla saadaan selkeät säännöspuitteet välittäjien vastuusta tekijänoikeuksien ja niiden lähioikeuksien loukkaamisesta.
- (51) Kunkin jäsenvaltion olisi tarvittaessa muutettava lainsäädäntöään, jos se voi haitata tuomioistuinten ulkopuolisten riitojen ratkaisumenettelyjen käyttöä sähköisin keinoin. Muutoksen tuloksena näiden menettelyjen on oltava aidosti ja tehokkaasti mahdollisia sekä oikeudellisesti että käytännön tasolla, myös maiden rajat ylittävissä tilanteissa.
- (52) Sisämarkkinoiden tarjoamien vapauksien tehokas käyttö edellyttää, että henkilöille, joiden oikeuksia on loukattu, taataan tehokkaat riitojen ratkaisukeinot. Tietoyhteiskunnan palveluiden yhteydessä mahdollisesti syntyville vahingoille on tyypillistä niiden nopeus ja maantieteellinen laajuus. Tämän erityispiirteen vuoksi ja jotta varmistettaisiin tarvittavan jäsenvaltioiden kansallisten viranomaisten keskinäisen luottamuksen säilyminen, tässä direktiivissä kehoitetaan jäsenvaltioita varmistamaan, että käytettävissä on soveltuvia oikeussuojakeinoja. Jäsenvaltioiden olisi tutkittava, onko tarpeen tarjota mahdollisuus käyttää oikeudellisia menettelyjä soveltuvin sähköisin keinoin.
- (53) Tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavassa direktiivissä 98/27/EY säädetään menettelystä, joka koskee kuluttajien yhteisten etujen suojaamista tarkoittavaan kielto- tai velvoitekanteeseen liittyviä toimia. Tällä järjestelyllä edistetään osaltaan tietoyhteiskunnan palvelujen vapaata liikkuvuutta varmistamalla korkeatasoinen kuluttajan-suoja.
- (54) Tässä direktiivissä säädetyt seuraamukset eivät rajoita muiden kansallisessa lainsäädännössä säädettyjen seuraamusten tai oikeussuojan soveltamista. Jäsenvaltioilla ei ole velvollisuutta säätää tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista rikos-oikeudellisista seuraamuksista.
- (55) Tämä direktiivi ei vaikuta lainsäädäntöön, jota sovelletaan kuluttajasopimuksia koskeviin sopimusvelvoitteisiin. Näin ollen tästä direktiivistä ei voi olla seurauksena, että kuluttajaan ei sovellettaisi suojaa, joka hänelle annetaan hänen kotipaikkajäsenvaltionsa lainsäädännön sopimusvelvoitteita koskevissa pakottavissa säännöksissä.
- (56) Tässä direktiivissä säädetyt, kuluttajien tekemiin sopimuksiin sisältyviä sopimusvelvoitteita koskevan poikkeuksen osalta olisi näitä velvoitteita tulkittava siten, että niihin kuuluvat kaikki sopimuksen sisällön kannalta olennaiset tiedot, mukaan lukien niitä kuluttajien oikeuksia koskevat tiedot, joilla on ratkaiseva vaikutus sopimussentekopäätökseen.
- (57) Euroopan yhteisöjen tuomioistuin on johdonmukaisesti katsonut, että jäsenvaltio säilyttää oikeuden toteuttaa toimenpiteitä sellaista palvelujen tarjoajaa vastaan, joka on asettautunut toiseen jäsenvaltioon, mutta jonka toiminta kohdistuu joko kokonaisuudessaan tai suurimmaksi osaksi ensiksi mainitun jäsenvaltion alueelle, jos valinta toiseen jäsenvaltioon asettautumisesta on tehty sellaisen lainsäädännön kiertämiseksi, jota olisi sovellettu palvelujen tarjoajaan, mikäli se olisi asettautunut ensiksi mainitun jäsenvaltion alueelle.
- (58) Tätä direktiiviä ei olisi sovellettava palveluihin, jotka ovat peräisin yhteisön ulkopuolisiin maihin sijoittautuneilta palvelun tarjoajilta. Sähköisen kaupankäynnin maailmanlaajuinen ulottuvuus huomioon ottaen olisi kuitenkin varmistettava yhteisön ja kansainvälisen säännösten yhtenäisyys. Tällä direktiivillä ei rajoiteta kansainvälisissä järjestöissä (muun muassa WTO, OECD, Uncitral) oikeudellisista kysymyksistä käytyjen keskustelujen tuloksia.
- (59) Sähköisen viestinnän maailmanlaajuisuudesta huolimatta on tarpeen sovittaa yhteen kansallisia sääntelytoimenpiteitä Euroopan unionin tasolla, jotta vältettäisiin sisämarkkinoiden pirstoutuminen ja jotta saataisiin soveltuvat eurooppalaiset säännöspuitteet. Tällä yhteensovittamisella olisi myös tuettava yhteisen ja vahvan neuvottelu-aseman syntymistä kansainvälisillä foorumeilla.
- (60) Jotta sähköinen kaupankäynti voisi kehittyä esteittä, oikeudellisten puitteiden on oltava selkeät ja yksinkertaiset, ennakoitavissa olevat sekä kansainvälisellä tasolla sovellettavien sääntöjen kanssa yhteensopivat, jotta ne eivät heikennä Euroopan elinkeinoelämän kilpailukykyä tai estä alan innovaatioita.
- (61) Jotta markkinat niiden maailmanlaajuistumisen myötä todella toimisivat sähköisin välinein, Euroopan unionin ja tärkeimpien Euroopan ulkopuolisten alueiden on kuuluttava toisiaan lainsäädännön ja menettelyjen yhteensopivuuden aikaansaamiseksi.
- (62) Yhteistyötä kolmansien maiden, erityisesti Euroopan unionin jäsenyyttä hakeneiden maiden, kehitysmaiden ja Euroopan unionin muiden tärkeimpien kauppakumppanien, kanssa olisi tehostettava sähköisen kaupankäynnin alalla.

(63) Tämän direktiivin antaminen ei estä jäsenvaltioita ottamasta huomioon tietoyhteiskunnan synnyn aiheuttamia erilaisia sosiaalisia sekä yhteiskuntaan ja kulttuuriin liittyviä seurauksia. Erityisesti se ei saisi estää yhteisön lainsäädännön mukaisia toimenpiteitä, joita jäsenvaltiot mahdollisesti toteuttavat sosiaalisten, kulttuuristen ja demokraattisten tavoitteiden saavuttamiseksi, ottaen huomioon jäsenvaltioiden kielellinen moninaisuus, kansalliset ja alueelliset erityispiirteet sekä kulttuuriperintö, sekä sen varmistamiseksi ja takaamiseksi, että yleisöllä on mahdollisuus käyttää mahdollisimman laajasti tietoyhteiskunnan palveluja. Tietoyhteiskunnan kehityksen on joka tapauksessa taattava, että digitaalisessa ympäristössä tarjottu eurooppalainen kulttuuriperintö on yhteisön kansalaisten saatavilla.

(64) Sähköinen viestintä tarjoaa jäsenvaltioille erinomaisen välineen julkisten palvelujen tarjoamiseen kulttuurin, koulutuksen ja kielten alalla.

(65) Neuvosto on tietoyhteiskunnan kuluttajaulottuvuudesta 19 päivänä tammikuuta 1999 antamassaan päätöslauselmassa⁽¹⁾ korostanut, että kuluttajien suojeleu ansaitsee erityistä huomiota tällä alalla. Komissio tutkii, missä määrin voimassa olevat kuluttajansuojaa koskevat säännöt eivät tarjoa riittävää suojaa tietoyhteiskunnassa, sekä osoittaa tarvittaessa tämän lainsäädännön mahdolliset puutteet ja näkökohdat, joiden osalta lisätoimenpiteet voivat osoittautua tarpeellisiksi. Komission olisi lisäksi tehtävä tarvittaessa erityisiä ehdotuksia, joiden tarkoituksena on näin todettujen puutteiden poistaminen,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 artikla

Tavoite ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tavoitteena on edistää sisämarkkinoiden moitteetonta toimintaa varmistamalla tietoyhteiskunnan palvelujen vapaa liikkuvuus jäsenvaltioiden välillä.

2. Tällä direktiivillä lähennetään siinä määrin, kuin se on tarpeen 1 kohdassa tarkoitetun tavoitteen toteuttamiseksi, tiettyjä tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavia kansallisia säännöksiä, jotka koskevat sisämarkkinoita, palvelun tarjoajien sijoittautumista, kaupallista viestintää, sähköisessä muodossa

tehtäviä sopimuksia, välittäjien vastuuta, käytäntesääntöjä, tuomioistuinten ulkopuolella tapahtuvaa riitojen ratkaisemista, oikeussuojakeinoja ja jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä.

3. Tämä direktiivi täydentää tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavaa yhteisön lainsäädäntöä, heikentämättä kuitenkaan yhteisön säädöksillä ja niiden täytäntöönpanemiseksi annetulla kansallisella lainsäädännöllä vahvistettua suojelun tasoa erityisesti kansanterveyden ja kuluttajien suojelun osalta, sikäli kuin tämä ei rajoita tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta.

4. Tällä direktiivillä ei luoda kansainvälistä yksityisoikeutta koskevia uusia sääntöjä eikä puututa tuomioistuinten toimivaltaan.

5. Tätä direktiiviä ei sovelleta:

- a) verotuksen alalla;
- b) direktiivien 95/46/EY ja 97/66/EY soveltamisalaan kuuluiin tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviin kysymyksiin;
- c) kysymyksiin, jotka liittyvät kartellilainsäädännön piiriin kuuluviin sopimuksiin tai käytänteisiin;
- d) seuraaviin tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviin toimiin:
 - notaarien tai vastaavien ammatinharjoittajien toimet siltä osin kuin niihin sisältyy suora ja nimenomainen yhteys julkisen vallan käyttämiseen,
 - asiakkaan edustaminen ja hänen etujensa puolustaminen tuomioistuimessa,
 - arpajaistoiminta, johon liittyy rahallista arvoa omaavien panosten asettaminen esimerkiksi rahapeleissä, lotossa ja veikkauksessa tai vedonlyönnissä.

6. Tämä direktiivi ei vaikuta yhteisön tai jäsenvaltioiden tasolla toteutettaviin yhteisön oikeuden mukaisiin toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on kulttuurisen ja kielellisen monimuotoisuuden edistäminen ja moniarvoisuuden puolustaminen.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

- a) 'tietoyhteiskunnan palveluilla' direktiivin 98/34/EY, muuttuna direktiivillä 98/48/EY, 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuja palveluja;

⁽¹⁾ EYVL C 23, 28.1.1999, s. 1.

- b) 'palvelun tarjoajalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka tarjoaa tietoyhteiskunnan palvelun;
- c) 'sijoittautuneella palvelun tarjoajalla' palvelun tarjoajaa, joka tosiasiallisesti harjoittaa taloudellista toimintaa pysyvässä sijoittautumispaikassa määräämättömän ajan; palvelun tarjoamiseen käytettävien teknisten välineiden ja tekniikoiden olemassaoloa ja käyttöä ei sinällään pidetä tarjoajan sijoittautumisena;
- d) 'palvelun vastaanottajalla' luonnollista tai oikeushenkilöä, joka käyttää tietoyhteiskunnan palveluja ammatillisiin tai muihin tarkoituksiin erityisesti etsiäkseen tietoa tai saatakseen sen saataville;
- e) 'kuluttajalla' luonnollista henkilöä, joka toimii tarkoituksessa, joka ei kuulu hänen elinkeino- tai ammattitoimintaansa;
- f) 'kaupallisella viestinnällä' kaikkia viestinnän muotoja, joiden tarkoituksena on kaupallista, teollista tai käsiteollista toimintaa tai säänneltyä ammattia harjoittavan yrityksen, organisaation tai henkilön tavaroiden, palvelujen tai imagon edistäminen välittömästi tai välillisesti. Kaupallista viestintää eivät sellaisenaan ole:
- yhteystiedot, jotka mahdollistavat suoran yhteyden kyseisen yrityksen, organisaation tai henkilön toimintaan, erityisesti 'domain'-nimi tai sähköpostiosoite,
 - viestintä, joka liittyy kyseisen yrityksen, organisaation tai henkilön imagoon tai niiden tarjoamiin tavaroihin tai palveluihin ja joka on laadittu niistä riippumattomasti, erityisesti jos tämä on tehty ilman taloudellista vastiketta;
- g) 'säännellyllä ammatilla' vähintään kolmivuotisesta ammatillisesta korkeammasta koulutuksesta annettujen tutkintotodistusten tunnustamista koskevasta yleisestä järjestelmästä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun neuvoston direktiivin 89/48/ETY⁽¹⁾ 1 artiklan d kohdassa tai direktiiviä 89/48/ETY täydentävästä ammatillisen koulutuksen tunnustamista koskevasta toisesta yleisestä järjestelmästä 18 päivänä kesäkuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/51/ETY⁽²⁾ 1 artiklan f kohdassa tarkoitettua ammattia;
- h) 'yhteensovitettulla alalla' jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä asetettuja, tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoajiin tai tietoyhteiskunnan palveluihin sovellettavia vaatimuksia riippumatta siitä, ovatko vaatimukset yleisluonteisia vai erityisesti tähän tarkoitukseen suunnattuja.
- i) Yhteensovitettu ala kattaa vaatimukset, joita palvelujen tarjoajan on noudatettava:

- aloittaessaan tietoyhteiskunnan palvelun tarjoamisen, kuten pätevyyttä, lupaa tai ilmoituksen tekoa koskevat vaatimukset,
 - jatkaessaan toimintaa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajana, kuten palvelun tarjoajan käyttäytymistä koskevat taikka palvelun laatuun tai sisältöön liittyvät vaatimukset, joihin kuuluvat myös mainontaa ja sopimuksia koskevat vaatimukset, tai palvelun tarjoajan vastuuta koskevat vaatimukset.
- ii) Yhteensovitettu ala ei kata seuraavia vaatimuksia:
- tavaroihin sinänsä sovellettavat vaatimukset,
 - tavarantoimituksiin sovellettavat vaatimukset,
 - muulla tavalla kuin sähköisesti tarjottuihin palveluihin sovellettavat vaatimukset.

3 artikla

Sisämarkkinat

1. Kunkin jäsenvaltion on huolehdittava siitä, että sen alueelle sijoittautuneen palvelun tarjoajan tarjoamien tietoyhteiskunnan palvelujen osalta noudatetaan kyseisessä jäsenvaltiossa sovellettavia, yhteensovitettuun alaan kuuluvia kysymyksiä koskevia kansallisia säännöksiä.

2. Jäsenvaltiot eivät voi yhteensovitettuun alaan liittyvien syiden vuoksi rajoittaa toisesta jäsenvaltiosta peräisin olevien tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta.

3. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta liitteessä tarkoitettuihin aloihin.

4. Jäsenvaltiot voivat toteuttaa toimenpiteitä, joilla poikeaan 2 kohdan säännöksistä tietyn tietoyhteiskunnan palvelun osalta, jos:

a) toimenpiteet

i) ovat tarpeellisia jollakin seuraavalla perusteella:

- yleinen järjestys, erityisesti rikosten ehkäisy, tutkinta, selville saaminen ja syytteenpano mukaan lukien alaikäisten suojelu ja erityisesti rotuun, sukupuoleen, uskontoon tai kansallisuuteen perustuvaan vihaan yllyttämisen torjunta ja yksittäisiin ihmisiin kohdistuvat ihmisarvon loukkaukset,
- kansanterveyden suojelu,

⁽¹⁾ EYV L 19, 24.1.1989, s. 16.

⁽²⁾ EYVL L 209, 24.7.1992, s. 25, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission direktiivillä 97/38/EY (EYVL L 184, 12.7.1997, s. 31).

- yleinen turvallisuus, mukaan lukien kansallisen turvallisuuden ja puolustuksen turvaaminen,
 - kuluttajansuoja, mukaan lukien sijoittajien suoja;
- ii) kohdistuvat tiettyyn tietoyhteiskunnan palveluun, joka vahingoittaa i alakohdassa tarkoitettujen tavoitteiden saavuttamista tai joka vakavalla tavalla saattaa vaarantaa kyseisten tavoitteiden saavuttamisen;
- iii) ovat oikeassa suhteessa näihin tavoitteisiin;

b) jäsenvaltio on ennen kyseisten toimenpiteiden toteuttamista:

- pyytänyt 1 kohdassa tarkoitettua jäsenvaltiota toteuttamaan toimenpiteitä, eikä viimeksi mainittu ole niitä toteuttanut tai ne eivät ole olleet riittäviä, ja
- ilmoittanut komissiolle ja 1 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltiolle aikomuksestaan toteuttaa tällaisia toimenpiteitä,

sanotun kuitenkin vaikuttamatta tuomioistuimessa tapahtuvaan käsittelyyn eikä rikostutkintaan liittyviin toimenpiteisiin.

5. Jäsenvaltiot voivat kiireellisissä tapauksissa poiketa 4 kohdan b alakohdassa asetetuista edellytyksistä. Tässä tapauksessa toimenpiteistä on ilmoitettava mahdollisimman pian komissiolle ja 1 kohdassa tarkoitettulle jäsenvaltiolle mainiten samalla syyt, joiden perusteella jäsenvaltio katsoo, että kyseessä on kiireellinen tapaus.

6. Rajoittamatta jäsenvaltioiden mahdollisuutta jatkaa kyseisten toimenpiteiden toteuttamista komissio tutkii mahdollisimman pian, ovatko ilmoitetut toimenpiteet yhteisön oikeuden kanssa. Jos komissio päätyy siihen lopputulokseen, että toimenpide on ristiriidassa yhteisön oikeuden kanssa, sen on pyydettävä, että kyseinen jäsenvaltio pidättäytyy toteuttamasta suunniteltuja toimenpiteitä tai lopettaa niiden toteuttamisen pikaisesti.

II LUKU

PERIAATTEET

1 jakso: Sijoittautumista ja tietojen antamista koskevat vaatimukset

4 artikla

Ennakkoluvan vaatimisen kieltäminen

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, ettei tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan toiminnan aloittamisen tai jatkamisen edellytykseksi voida asettaa ennakkolupaa tai vaikutukseltaan vastaavaa vaatimusta.

2. Edellä 1 kohta ei rajoita niiden lupajärjestelmien soveltamista, jotka eivät koske erityisesti ja yksinomaan tietoyhteiskunnan palveluja tai joita telepalvelualan yleisten valtuutusten ja yksittäisten toimilupien yhteisistä puitteista 10 päivänä huhtikuuta 1997 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 97/13/EY⁽¹⁾ koskee.

5 artikla

Toimitettavat yleiset tiedot

1. Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja huolehtii siitä, että palvelun vastaanottajat ja toimivaltaiset viranomaiset saavat helposti, välittömästi ja pysyvästi ainakin seuraavat tiedot:

- a) palvelun tarjoajan nimi;
- b) se maantieteellinen osoite, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut;
- c) palvelun tarjoajan yhteystiedot, mukaan lukien sähköpostiosoite, jotka mahdollistavat nopean yhteydenoton sekä suoran ja tehokkaan viestinnän tämän kanssa;
- d) jos palvelun tarjoaja on merkitty kaupparekisteriin tai muuhun vastaavaan julkiseen rekisteriin, se rekisteri, johon palvelun tarjoaja on merkitty, ja palvelun tarjoajan rekisterinumero tai muu vastaava tunnistetieto kyseisessä rekisterissä;
- e) jos toiminta on lupajärjestelmän alaista, asianomaisen valvontaviranomaisen yhteystiedot;
- f) säänneltyjen ammattien osalta:
 - ammattialajärjestö tai vastaava elin, johon palvelun tarjoaja kuuluu,
 - ammattiarvo sekä jäsenvaltio, jossa se on myönnetty,
 - viittaus sijoittautumisjäsenvaltiossa sovellettaviin ammatillisiin sääntöihin sekä tieto siitä, mistä ne saa käyttöönsä;

g) jos palvelun tarjoaja harjoittaa arvonlisäveron alaista toimintaa, jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta – yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste – 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun neuvoston direktiivin 77/388/ETY⁽²⁾ 22 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu tunnusnumero.

⁽¹⁾ EYVL L 117, 7.5.1997, s. 15.

⁽²⁾ EYVL L 145, 13.6.1977, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 1999/85/EY (EYVL L 277, 28.10.1999, s. 34).

2. Yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on huolehdittava ainakin siitä, että kun tietoyhteiskunnan palvelujen hinnat ilmoitetaan, tämä tapahtuu selkeästi ja yksiselitteisesti ja erityisesti siten, että hinnoista käy ilmi, sisältyvätkö niihin vero ja toimituskulut.

2 jakso: Kaupallinen viestintä

6 artikla

Toimitettavat tiedot

Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaupallisessa viestinnässä, joka muodostaa osittain tai kokonaan tietoyhteiskunnan palvelun, noudatetaan ainakin seuraavia edellytyksiä:

- a) kaupallisen viestinnän on oltava selvästi tunnistettavissa sellaiseksi;
- b) luonnollisen tai oikeushenkilön, jonka lukuun kaupallinen viestintä toteutetaan, on oltava selvästi tunnistettavissa;
- c) jos myyminen distamistarjoukset, kuten alennukset, ostohyvitykset ja kytkäiset, sallitaan siinä jäsenvaltiossa, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ne on voitava selvästi tunnistaa sellaisiksi, niiden saamista koskevien ehtojen on oltava helposti saatavilla, ja ehdot on esitettävä selkeästi ja yksiselitteisesti;
- d) jos myyminen distamiseen liittyvät kilpailut ja pelit sallitaan siinä jäsenvaltiossa, johon palvelun tarjoaja on sijoittautunut, ne on voitava selvästi tunnistaa sellaisiksi, niihin osallistumisen ehtojen on oltava helposti saatavilla, ja ehdot on esitettävä selkeästi ja yksiselitteisesti.

7 artikla

Ei-toivottu kaupallinen viestintä

1. Yhteisön oikeudessa asetettujen muiden vaatimusten lisäksi on jäsenvaltioiden, jotka sallivat ei-toivotun kaupallisen viestinnän sähköpostitse, huolehdittava siitä, että tällainen niiden alueelle sijoittautuneen palvelujen tarjoajan harjoittama kaupallinen viestintä voidaan selvästi ja yksiselitteisesti tunnistaa sellaiseksi heti sitä vastaanotettaessa.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava toimenpiteet sen varmistamiseksi, että ei-toivottua kaupallista viestintää sähköpostitse harjoittavat palvelun tarjoajat käyttävät säännöllisesti ja myös noudattavat rekistereitä, joihin luonnolliset henkilöt, jotka eivät halua tällaista kaupallista viestintää, voivat kirjoittautua, tämän kuitenkin rajoittamatta direktiivin 97/7/EY ja direktiivin 97/66/EY soveltamista.

8 artikla

Säännelyt ammatit

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että sellaisen kaupallisen viestinnän käyttö, joka osittain tai kokonaan muodostaa säännellyn ammatin harjoittajan tarjoaman tietoyhteiskunnan palvelun, sallitaan sillä edellytyksellä, että noudatetaan ammatillisia normeja, jotka koskevat erityisesti ammatin riippumattomuutta ja arvokkuutta, ammattikunniaa, ammattisalaisuutta sekä vilpittömyyttä asiakkaita ja muita samaa ammatia harjoittavia kohtaan.

2. Jäsenvaltiot ja komissio kannustavat ammattialayhdistyksiä ja järjestöjä laatimaan yhteisön tason käytäntösääntöjä, joilla tarkennetaan, minkä tyyppisiä tietoja voidaan 1 kohdassa tarkoitettujen normien mukaisesti antaa kaupallista viestintää varten, tämän kuitenkin rajoittamatta ammatillisten yhdistysten ja järjestöjen itsenäisyyttä.

3. Laatiessaan ehdotuksia yhteisön aloitteiksi, jotka saattavat olla tarpeen sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan varmistamiseksi edellä 2 kohdassa tarkoitettujen tietojen osalta, komissio ottaa asianmukaisesti huomioon yhteisön tasolla sovellettavat käytäntösäännöt ja toimii tiiviissä yhteistyössä asianmukaisten ammattialayhdistysten ja -järjestöjen kanssa.

4. Tätä direktiiviä sovelletaan niiden yhteisön direktiivien ohella, jotka koskevat säännelyihin ammatteihin ryhtymistä ja niiden harjoittamista.

3 jakso: Sähköisessä muodossa tehtävät sopimukset

9 artikla

Sopimusten käsittely

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että niiden oikeusjärjestelmässä annetaan mahdollisuus sopimusten tekemiseen sähköisessä muodossa. Jäsenvaltioiden on erityisesti varmistettava, ettei sopimuksentekomenettelyyn sovellettavilla oikeudellisilla vaatimuksilla aseteta esteitä sähköisessä muodossa tehtävien sopimusten käytölle ja etteivät ne johda siihen, että tällaisilta sopimuksilta puuttuisivat oikeusvaikutukset ja ne olisivat pätemättömiä sillä perusteella, että ne on tehty sähköisessä muodossa.

2. Jäsenvaltiot voivat säätää, että seuraaviin sopimustyypeihin tai joihinkin niistä ei sovelleta 1 kohtaa:

- a) sopimukset, joilla luodaan tai siirretään oikeuksia kiinteään omaisuuteen, vuokraoikeuksia lukuun ottamatta;

- b) sopimukset, jotka lain mukaan edellyttävät tuomioistuinten, viranomaisten tai julkista valtaa käyttävien ammatinharjoittajien myötävaikutusta;
- c) luonnollisten henkilöiden muutoin kuin elinkeino- tai ammattitoiminnassa myöntämät henkilö- ja esinevakuussopimukset;
- d) perhe- tai jäämistöoikeudelliset sopimukset.

3. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava komissiolle ne 2 kohdassa tarkoitetut sopimustyytit, joihin ne eivät sovelleta 1 kohdan säännöksiä. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle joka viides vuosi kertomus 2 kohdan soveltamisesta perustellen, miksi niiden mielestä on tarpeen olla edelleen soveltamatta 1 kohdan säännöksiä 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuun sopimustyyppiin.

10 artikla

Toimitettavat tiedot

1. Muiden yhteisön oikeudessa asetettujen tietojen antamista koskevien vaatimusten lisäksi jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja antaa ainakin seuraavat tiedot selvästi, ymmärrettävästi ja yksiselitteisesti sekä ennen kuin palvelun vastaanottaja tekee tilauksen, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet:

- a) sopimuksen teon tekniset vaiheet;
- b) rekisteröikö palvelun tarjoaja tehdyn sopimuksen ja onko se saatavilla;
- c) tekniset keinot, joilla voidaan tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä;
- d) kielet, joilla sopimus voidaan tehdä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ilmoittaa noudattamansa asiaa koskevat käytäntösäännöt sekä antaa tiedon siitä, miten näihin sääntöihin voi sähköisesti tutustua, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet.

3. Palvelun vastaanottajalle tarjottavan sopimuksen sisältämät ja yleiset sopimusehdot on annettava käyttöön sellaisessa muodossa, että vastaanottaja voi tallentaa ja toisintaa ne.

4. Edellä 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta sopimuksiin, jotka tehdään yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla.

11 artikla

Tilauksen tekeminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos palvelun vastaanottaja tekee tilauksen teknisiä keinoja käyttäen, sovelletaan seuraavia periaatteita, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet:

- palvelun tarjoajan on viivyttämättä ja sähköisessä muodossa ilmoitettava vastaanottaneensa palvelun vastaanottajan tekemän tilauksen,
- tilaus ja vastaanottoilmoitus katsotaan vastaanotetuksi, kun se on sen osapuolen käytettävissä, jolle se on osoitettu.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja antaa palvelun vastaanottajalle mahdollisuuden käyttää asianmukaisia, tehokkaita ja helppokäyttöisiä teknisiä keinoja, joiden avulla vastaanottaja voi tunnistaa ja korjata syöttövirheet ennen tilauksen tekemistä, paitsi jos osapuolet, jotka eivät ole kuluttajia, ovat toisin sopineet.

3. Edellä 1 kohdan ensimmäistä luetelmakohtaa ja 2 kohtaa ei sovelleta sopimuksiin, jotka tehdään yksinomaan sähköpostitse tai muulla vastaavalla henkilökohtaisella viestintätavalla.

4 jakso: Välittäjinä toimivien palvelun tarjoajien vastuu

12 artikla

Pelkkä siirtotoiminta

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tarjottava tietoyhteiskunnan palvelu muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa tai viestintäverkoyhteyden tarjoamisesta, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa siirretyistä tiedoista, edellyttäen, että palvelun tarjoaja:

- a) ei ole siirron alkuunpanija;
- b) ei valitse siirron vastaanottajaa; eikä
- c) valitse eikä muuta siirrettäviä tietoja.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut siirtoon ja yhteyden tarjoamiseen liittyvät toiminnot käsittävät siirrettyjen tietojen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen, sikäli kuin tallentamisessa on kyse yksinomaan siirron suorittamisesta viestintäverkossa eikä tallentamisen kesto ylitä siirtoon tarvittavaa kohtuullista aikaa.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

13 artikla

Välimuistiin tallentaminen

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen muodostuu palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen siirrosta viestintäverkossa, palvelun tarjoaja ei ole vastuussa tämän tiedon sellaisen automaattisen, tilapäisen ja lyhytaikaisen tallentamisen osalta, jonka suorittamisen ainoana tavoitteena on muille palvelun vastaanottajille niiden pyynnöstä myöhemmin tehtävän tiedonsiirron tehostaminen, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoaja ei muuta tietoja;
- b) palvelun tarjoaja noudattaa tietoihin pääsyä koskevia ehtoja;
- c) palvelun tarjoaja noudattaa tiedon päivitystä koskevia sääntöjä, jotka on ilmoitettu toimialalla laajalti hyväksytyllä ja käytetyllä tavalla;
- d) palvelun tarjoaja ei puutu toimialalla laajalti hyväksytyyn ja käytetyn teknologian lailliseen käyttöön saadakseen tietoja talletetun tiedon käytöstä; ja
- e) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tallentamansa tiedon poistamiseksi tai sen saannin estämiseksi heti, kun hän on saanut tosiasiallisesti tietoonsa sen, että tieto on poistettu sieltä, missä se alun perin oli verkossa, tai että kyseisen tiedon saanti on estetty taikka tuomioistuimien tai hallintoviranomainen on määrännyt poistamaan kyseisen tiedon tai estämään sen saannin.

2. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmien mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset.

14 artikla

Säilytys ("hosting")

1. Jos tietoyhteiskunnan palvelun tarjoaminen käsittää palvelun vastaanottajan toimittamien tietojen tallentamisen, jäsenvaltioiden on varmistettava, että palvelun tarjoaja ei ole vastuussa palvelun vastaanottajan pyynnöstä tallennettujen tietojen osalta, edellyttäen, että:

- a) palvelun tarjoajalla ei ole tosiasiallista tietoa laittomasta toiminnasta tai tiedoista eikä hänen tiedossaan vahingonkorvausvaatimuksen kyseessä ollen ole tosiasioita tai olosuhteita, joiden perusteella toiminnan tai tietojen laittomuus on ilmeistä; tai

- b) palvelun tarjoaja toimii viipymättä tietojen poistamiseksi tai niihin pääsyn estämiseksi heti saatuaan tiedon tällaisista seikoista.

2. Edellä 1 kohtaa ei sovelleta, kun palvelun vastaanottaja toimii palvelun tarjoajan johdon tai valvonnan alaisena.

3. Tämä artikla ei vaikuta tuomioistuimen tai hallintoviranomaisen mahdollisuuteen vaatia jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmän mukaisesti palvelun tarjoajaa lopettamaan tai estämään väärinkäytökset, eikä se myöskään vaikuta jäsenvaltioiden mahdollisuuteen vahvistaa menettelyjä, joita sovelletaan tietojen poistamiseen tai niihin pääsyn estämiseen.

15 artikla

Yleisen valvontavelvollisuuden puuttuminen

1. Jäsenvaltiot eivät saa asettaa palvelun tarjoajille 12, 13 ja 14 artiklassa tarkoitettujen palvelujen toimittamisen osalta yleistä velvoitetta valvoa siirtämiään ja tallentamia tietoja eivätkä yleistä velvoitetta pyrkiä aktiivisesti saamaan selville laitonta toimintaa osoittavia tosiasioita tai olosuhteita.

2. Jäsenvaltiot voivat asettaa tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajille velvoitteita ilmoittaa viipymättä toimivaltaisille viranomaisille kyseisen palvelun vastaanottajien väitetyistä toteuttamista, laittomiksi väitetyistä toimista tai antamista väitetyistä laittomista tiedoista taikka velvoitteen toimittaa toimivaltaisille viranomaisille näiden pyynnöstä tietoja, joiden avulla on mahdollista tunnistaa ne toimitetun palvelun vastaanottajat, joiden kanssa palvelun tarjoajat ovat tehneet tallentamista koskevan sopimuksen.

III LUKU

TÄYTÄNTÖÖNPANO

16 artikla

Käytännესäännöt

1. Jäsenvaltiot ja komissio rohkaisevat:

- a) toimialajärjestöjä sekä ammattiala- ja kuluttajajärjestöjä taikka -organisaatioita laatimaan yhteisön tason käytännესääntöjä, joiden tavoitteena on myötävaikuttaa 5–15 artiklan asianmukaiseen soveltamiseen;
- b) toimittamaan vapaaehtoisesti komissiolle kansallisen ja yhteisön tason käytännესääntöjen luonnoksia;
- c) 1 käytännესääntöjen saantia sähköisin keinoin yhteisön kielillä;

d) toimialajärjestöjä sekä ammattiala- ja kuluttajajärjestöjä taikka -organisaatioita ilmoittamaan jäsenvaltioille ja komissiolle niiden suorittamista käytännösääntöjensä soveltamista koskevista arvioinneista ja käytännösääntöjen vaikutuksista sähköisen kaupankäynnin käytäntöihin, tottumuksiin ja tapoihin;

e) alaikäisten ja ihmisarvon suojelua koskevien käytännösääntöjen laatimista.

2. Jäsenvaltiot ja komissio rohkaisevat kuluttajajärjestöjä tai -organisaatioita osallistumaan niiden etuihin vaikuttavien, 1 kohdan a alakohdan mukaisesti laadittujen käytännösääntöjen valmisteluun ja täytäntöönpanoon. Tarvittaessa olisi kuultava näkörajoitteisia ja vammaisia edustavia järjestöjä, jotta heidän erityistarpeensa otettaisiin huomioon.

17 artikla

Tuomioistuinten ulkopuoliset riitojen ratkaisumenettelyt

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, ettei niiden lainsäädännössä estetä tietoyhteiskunnan palvelun tarjoajan ja vastaanottajan välisten riitojen osalta kansallisen lainsäädännön mukaisten, tuomioistuinten ulkopuolisten ratkaisumenettelyjen käyttöä myös soveltuvin sähköisin keinoin.

2. Jäsenvaltioiden on rohkaistava erityisesti kuluttajariitoja käsitteleviä, tuomioistuinten ulkopuolista riitojen ratkaisua suorittavia elimiä toimimaan siten, että asianomaisille varmistetaan riittävät menettelyt koskevat takuut.

3. Jäsenvaltioiden on rohkaistava tuomioistuinten ulkopuolisesta riitojen ratkaisusta vastaavia elimiä ilmoittamaan komissiolle tietoyhteiskunnan palveluita koskevista merkittävistä päätöksistään ja antamaan muita tietoja sähköiseen kaupankäyntiin liittyvistä käytännöistä, tavoista ja tottumuksista.

18 artikla

Oikeussuojakeinot

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että niiden kansallisen lainsäädännön mukaisesti käytettävissä olevat tietoyhteiskunnan palvelujen toiminnot koskevat oikeussuojakeinot mahdollistavat nopeat toimenpiteet, turvaamistoimenpiteet mukaan lukien, joilla lopetetaan väitetyt väärinkäytökset ja estetään se, ettei asianomaisten tahojen eduille koidu enempää haittaa.

2. Lisätään direktiivin 98/27/EY liitteeseen kohta seuraavasti:

"11. Tietoyhteiskunnan palveluja, erityisesti sähköistä kaupankäyntiä, sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista ... annettu Euroopan parla-

mentin ja neuvoston direktiivi ('Direktiivi sähköisestä kaupankäynnistä') 2000/.../EYVL"

19 artikla

Yhteistyö

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava, että niillä on käytössään tämän direktiivin tehokasta täytäntöönpanoa varten tarvittavat riittävät valvonta- ja tutkintakeinot ja että palvelun tarjoajat ilmoittavat niille tämän direktiivin täytäntöönpanon kannalta tarpeelliset tiedot.

2. Jäsenvaltioiden on toimittava yhteistyössä toisten jäsenvaltioiden kanssa, ja tätä tarkoitusta varten niiden on nimettävä yksi tai useampi yhteyspiste, joiden yhteystiedot niiden on ilmoitettava muille jäsenvaltioille ja komissiolle.

3. Jäsenvaltioiden on toimitettava mahdollisimman pian ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti toisen jäsenvaltion tai komission pyytämä apu tai tiedot, myös soveltuvin sähköisin keinoin.

4. Jäsenvaltioiden on perustettava yhteyspisteitä, joihin voi ottaa yhteyttä ainakin sähköisin keinoin ja joiden puoleen palvelun vastaanottajat ja palvelun tarjoajat voivat kääntyä

a) saadakseen yleisiä tietoja sopimuksia koskevista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan sekä riitatapauksissa käytettävissä olevista valitus- ja korvausmenettelyistä, mukaan lukien kyseisten menettelyjen käyttöön liittyvät käytännön näkökohdat;

b) saadakseen sellaisten viranomaisten, järjestöjen tai organisaatioiden yhteystiedot, joilta he voivat saada lisätietoja tai käytännön apua.

5. Jäsenvaltioiden on edistettävä sitä, että komissiolle ilmoitetaan niiden alueella tehdyistä tietoyhteiskunnan palveluihin liittyviä riitoja koskevista merkittävistä hallinnollisista ja tuomioistuinten päätöksistä sekä sähköiseen kaupankäyntiin liittyvistä käytännöistä, tavoista ja tottumuksista. Komissio ilmoittaa näistä päätöksistä muille jäsenvaltioille.

20 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on säädettävä tämän direktiivin täytäntöönpanemiseksi annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

IV LUKU

22 artikla

LOPPUSÄÄNNÖKSET

Täytäntöönpano

21 artikla

Uudelleentarkastelu

1. Komissio esittää ennen ...(*) ja sen jälkeen joka toinen vuosi Euroopan parlamentille, neuvostolle sekä talous- ja sosiaalikomitealle tämän direktiivin täytäntöönpanoa koskevan kertomuksen, jonka liitteenä on tarvittaessa ehdotuksia direktiivin mukauttamisesta tietoyhteiskunnan palvelujen alan oikeudelliseen, tekniseen ja taloudelliseen kehitykseen ottaen huomioon erityisesti rikosten torjunnan, alaikäisten suojelun, kuluttajansuojan sekä sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan.

2. Tarkasteltaessa tämän direktiivin mukauttamisen tarvetta on kertomuksessa erityisesti käsiteltävä tarvetta antaa ehdotuksia, jotka koskevat hyperlinkkien ja paikannusvälinepalvelujen tarjoajien vastuuta, ilmoitus- ja poistamismenettelyjä ("notice and take down") sekä sisällön poistamisen jälkeisen vastuun osoittamista. Kertomuksessa on myös käsiteltävä tarvetta säätää lisäedellytyksistä 12 ja 13 artiklassa säädetyille vastuusta vapauttamiselle tekniikan kehityksen mukaisesti sekä mahdollisuutta soveltaa sisämarkkinoita koskevia periaatteita sähköpostitse tapahtuvaan ei-toivottuun kaupalliseen viestintään.

(*) Kolme vuotta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan ennen (**) ... Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

2. Jäsenvaltioiden antamissa edellä 1 kohdassa tarkoitetuissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

23 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

24 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

...

...

(**) 18 kuukautta tämän direktiivin voimaantulopäivästä.

LIITE

POIKKEUKSET 3 ARTIKLAAN

Kuten 3 artiklan 3 kohdassa on säädetty, 3 artiklan 1 ja 2 kohtaa ei sovelleta seuraaviin aloihin:

- tekijänoikeus, lähioikeudet, direktiivissä 87/54/ETY⁽¹⁾ ja direktiivissä 96/9/EY⁽²⁾ tarkoitettut oikeudet sekä teollisoikeudet,
- sähköisen rahan liikkeeseenlasku niiden liikkeellelaskijoiden toimesta, joihin jäsenvaltiot ovat soveltaneet jotakin direktiivin 2000/.../EY⁽³⁾ 8 artiklan 1 kohdassa säädettyistä poikkeuksista,
- direktiivin 85/611/ETY⁽⁴⁾ 44 artiklan 2 kohta,
- direktiivin 92/49/ETY⁽⁵⁾ 30 artikla ja IV osasto, direktiivin 92/96/ETY⁽⁶⁾ IV osasto, direktiivin 88/357/ETY⁽⁷⁾ 7 ja 8 artikla ja direktiivin 90/619/ETY⁽⁸⁾ 4 artikla,
- osapuolten vapaus valita sopimukseensa sovellettava lainsäädäntö,
- kuluttajasopimuksia koskevat sopimusvelvoitteet,
- sellaisten sopimusten muodollinen pätevyys, joilla luodaan tai siirretään oikeus kiinteistöön tapauksissa, joissa kyseisiin sopimuksiin sovelletaan sen jäsenvaltion lainsäädännön pakottavia muotovaatimuksia, jossa kiinteistö sijaitsee,
- sähköpostitse tapahtuvan ei-toivotun kaupallisen viestinnän sallittavuus.

⁽¹⁾ EYVL L 24, 27.1.1987, s. 36.

⁽²⁾ EYVL L 77, 27.3.1996, s. 20.

⁽³⁾ EYVL L

⁽⁴⁾ EYVL L 375, 31.12.1985, s. 3, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY (EYVL L 168, 18.7.1995, s. 7).

⁽⁵⁾ EYVL L 228, 11.8.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 96/26/EY.

⁽⁶⁾ EYVL L 360, 9.12.1992, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 95/26/EY.

⁽⁷⁾ EYVL L 172, 4.7.1988, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/49/EY.

⁽⁸⁾ EYVL L 330, 29.11.1990, s. 50, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna direktiivillä 92/96/EY.

NEUVOSTON PERUSTELUT

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 7. tammikuuta 1999 ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi sähköistä kaupankäyntiä sisämarkkinoilla koskevista tietyistä oikeudellisista näkökohdista.
2. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 6. toukokuuta 1999 ensimmäisessä käsittelyssä, ja talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 29. huhtikuuta 1999.
3. Neuvosto vahvisti 28. helmikuuta 2000 yhteisen kantansa perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti.

II TAVOITE

Sähköisen kaupankäynnin tiettyjä oikeudellisia näkökohtia koskevan direktiiviehdotuksen tarkoituksena on poistaa sähköisen kaupankäynnin kehittämisen esteet Euroopan unionista ja luoda oikeudelliset puitteet, joiden avulla ala voi hyötyä sisämarkkinoiden tarjoamista eduista. Tätä tarkoitusta silmällä pitäen tekstissä selkiytetään sisämarkkinoiden keskeisten periaatteiden (alkuperämaan periaate ja palvelujen tarjoamisen vapaus) soveltamista tietoyhteiskunnan palveluihin. Siinä myös täydennetään voimassa olevaa yhteisön oikeutta yhdenmukaistamalla edelleen tiettyjä oikeudellisia erityisnäkökohtia, jotka koskevat erityisesti seuraavia palveluja: kaupallinen viestintä, sähköisessä muodossa tehtävät sopimukset, välittäjien vastuu sekä oikeudellisten puitteiden täytäntöönpano ja valvonta.

Näillä toimenpiteillä pyritään poistamaan jäsenvaltioiden erilaisesta tai päällekkäisestä lainsäädännöstä johtuvat oikeudelliset esteet ja näin varmistamaan yhdessä yhteisön voimassa olevan säännösten kanssa on line -palvelujen tarjoamisen vapaus yhteisössä.

III YHTEISEN KANNAN ERITTELY

A YLEISET HUOMAUTUKSET

Vaikka neuvosto hyväksyi lähestymistavan ja tavoitteet, joita komissio oli ehdottanut ja Euroopan parlamentti kannattanut, se katsoi yhteistä kantaa laatiessaan, että sekä ehdotetun direktiivin sisältöön että sen sanamuotoon oli tehtävä useita muutoksia.

Muutoksia tehdessään neuvosto pyrki erityisesti:

- täsmentämään direktiivin sanamuotoa ja siten parantamaan tekstin oikeudellista selkeyttä,
- selkeyttämään joidenkin säännösten soveltamisalaa, erityisesti niiden, jotka koskevat alkuperämaaperiaatteen käyttöä ja palvelujen tarjoamisen vapautta,
- ottamaan enemmän huomioon erilaiset kansalliset tilanteet, erityisesti sopimuksen tekohetkellä,
- lisäämään kuluttajien luottamusta,

- varmistamaan, että direktiivi ei vaikuta haitallisesti Internetiä koskevien rikosten torjuntaan.

B ERITYISHUOMAUTUKSET

1. Komission ehdotukseen tehdyt tärkeimmät muutokset

a) *Direktiiviehdotuksen suhde kansainväliseen yksityisoikeuteen*

Neuvosto katsoi, että on tarpeen selvittää direktiiviehdotuksen alkuperämaassa suoritettavia tarkastuksia koskevien säännösten suhdetta kansainvälisen yksityisoikeuden säännöksiin, erityisesti voimassa oleviin Brysselin ja Rooman yleissopimuksiin. Tämän vuoksi 1 artiklan uudessa 4 kohdassa todetaan selvästi, että direktiivillä ei luoda kansainvälistä yksityisoikeutta koskevia uusia sääntöjä eikä siinä puututa tuomioistuinten toimivaltaan. Lisäksi direktiivin liitteen (entinen liite II) lisäyksillä varmistetaan, että osapuolet voivat edelleen vapaasti valita sopimukseensa sovellettavan lainsäädännön ja että alkuperämaassa suoritettavia tarkastuksia koskevat säännökset eivät vaikuta tiettyihin kiinteistösovimuksiin.

b) *Rikostutinnan tehokkuuden varmistaminen ja eräät muut yleiseen etuun liittyvät tavoitteet*

Neuvosto halusi huolehtia siitä, että direktiiviehdotus ei vaikeuta entisestään sähköisen kaupankäynnin yhteydessä tehtävien rikosten tutkintaa, minkä vuoksi komission ehdotukseen tehtiin useita muutoksia. Direktiivin 3 artiklan 4 kohtaan (komission ehdotuksen 22 artiklan 3 kohtaan) tehtyjen muutosten ansiosta jäsenvaltiot voivat erityistapauksissa poiketa direktiivissä säädetystä alkuperämaaperiaatetta ja tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen vapautta koskevista edellytyksistä silloin kun se on tarpeen yleisen järjestyksen, erityisesti rikosten ehkäisyn, tutkinnan, selvityksen tai syytteen esittämisen vuoksi. Direktiivin 15 artiklan 2 kohdassa selvennetään nyt, että jäsenvaltiot voivat velvoittaa palvelun tarjoajia ilmoittamaan toimivaltaisille julkisille viranomaisille laittomiksi väitettyistä toimista tai eräissä tapauksissa vaatia palvelun tarjoajia toimittamaan yksityiskohtaisia tietoja asiakkaistaan. Lopuksi 21 artiklassa (komission ehdotuksen 24 artikla) säädettyssä direktiivin uudelleentarkastelua koskevassa vaatimuksessa mainitaan nyttemmin nimenomaisesti ”rikosten torjunta” yhtenä mahdollisena perusteena direktiivin mukauttamiseen tulevaisuudessa.

Asiaan liittyvien kysymysten osalta olisi lisäksi pantava merkille, että 3 artiklan 4 kohtaan tehty uusi lisäys mahdollistaa ihmisarvon loukkauksia koskevat tapauskohtaiset poikkeukset, kun taas 21 artiklassa viitataan nyt myös alaikäisten suojeluun.

c) *Muutokset, jotka koskevat sähköisessä muodossa tehtäviä sopimuksia*

Neuvosto katsoi, ettei ollut asianmukaista yhdenmukaistaa sopimuksen tekohetkeä koskevaa kansallista lainsäädäntöä. Tästä syystä 11 artikla nimettiin uudelleen, ja siinä käsitellään nyt vain tiettyjä vaatimuksia, jotka koskevat sähköisessä muodossa tehtävien tilausten tekemistä ja vastaanottamista. Samalla kun neuvosto antaa täyden tukensa 9 artiklan periaatteelle, jossa taataan sähköisessä muodossa tehtyjen sopimusten oikeudellinen pätevyys, se katsoo kuitenkin, että tähän säännökseen on tarpeen lisätä poikkeuksia sopimusten osalta, joissa siirretään oikeuksia kiinteään omaisuuteen, sekä tiettyjen henkilö- ja esinevakuutussopimusten osalta.

d) *Komitologiamenettelyn poistaminen*

Komissio oli ehdottanut, että sille annettaisiin täytäntöönpanovalta direktiivin soveltamisalan (komission ehdotuksen 22 artiklan 1 kohdan c alakohta) ja niiden direktiivin säännösten osalta, jotka koskevat säänneltyjä ammatteja (8 artiklan 3 kohta), sähköisessä muodossa tehtyjä sopimuksia (9 artiklan 3 kohta), viranomaisten välistä yhteistyötä (19 artiklan 6 ja 7 kohta) sekä sähköistä tiedonvälitystä (20 artikla). Neuvosto katsoi, että komissiolle 9 ja 22 artiklan nojalla myönnettävä toimivalta ulottuisi laajemmalle kuin täytäntöönpanosäännökset ja olisi näin ollen perustamissopimuksen 202 artiklan vastainen. Ehdotuksen 8, 19 ja 20 artiklan nojalla myönnettäviä toimivaltuuksia pidettiin tarpeettomina. Tästä syystä komission ehdotuksen kyseisiä osia muutettiin tai ne poistettiin yhdessä ehdotuksen 23 artiklan kanssa, joka koski komissiota avustavan neuvoo-antavan komitean perustamista.

2. Neuvoston kanta Euroopan parlamentin tarkistuksiin

a) *Yhteiseen kantaan kokonaan tai osittain sisällytetyt tarkistukset*

Neuvosto hyväksyi tarkistukset 1, 2, 4, 6, 7, 18, 20, 24, 40, 43, 55, 56, 57 ja 62 sellaisinaan ja tarkistusten 3, 5, 9, 11, 12, 15, 16, 17, 19, 22, 23, 25, 29, 32, 33, 34, 37, 64 ja 67 periaatteen.

Neuvosto hyväksyi osittain tarkistukset 14, 38 ja 73 yhtyen asiassa yleensä komission kantaan.

b) *Tarkistukset, joita ei sisällytetty komission kantaan*

Neuvosto noudatti komission kielteistä kantaa eikä hyväksynyt tarkistuksia 8, 10, 21, 26, 27, 28, 30, 39, 45, 46, 47, 48, 49, 53, 54, 58, 59, 60, 61, 63 ja 68.

Neuvosto ei hyväksynyt tarkistuksia 13, 42 ja 65 seuraavista syistä:

- Tarkistuksesta 13 neuvosto huomautti, että direktiivi 97/66/EY (tietoliikenteen tietosuojaa koskeva direktiivi) ei sisällä erityissäännöksiä siitä, että jäsenvaltioiden on pidättäydyttävä salaustyökalujen käytön kieltämisestä tai rajoittamisesta, joten kyseinen tarkistus on teknisesti virheellinen.
- Neuvosto katsoi, että tarkistus 42 ei ole 11 artiklaa koskevan yleisen lähestymistavan mukainen (ks. edellä olevan B kohdan 1 kohdan c alakohta).
- Tarkistuksesta 65 neuvosto oli sitä mieltä, että vaatimus tilastollisten tulosten ottamisesta mukaan kertomukseen on liian normatiivinen, kun taas valittu laajempi ilmaisu kattaa paremmin ”digitaalitekniikka”-termin.

Neuvoston 28 päivänä helmikuuta 2000 vahvistama

YHTEINEN KANTA (EY) N:o 23/2000

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o /2000 antamiseksi kehitysyhteistyöstä Etelä-Afrikan kanssa

(2000/C 128/03)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen
ja erityisesti sen 179 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen⁽¹⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa tarkoitettua
menettelyä⁽²⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisö on huhtikuun 1994 vaalien ja demokraattisen hallituksen asettamisen jälkeen alkanut tukea Etelä-Afrikan viranomaisten johtamaa politiikkaa ja toteuttamia uudistuksia.
- (2) Neuvosto on 22 päivänä marraskuuta 1996 antanut asetuksen (EY) N:o 2259/96 kehitysyhteistyöstä Etelä-Afrikan kanssa⁽³⁾. Tämän asetuksen voimassaoloaika on päättynyt 31 päivänä joulukuuta 1999.
- (3) Euroopan yhteisön ja Etelä-Afrikan tasavallan välisen kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen VII osastossa määrätään, että avustusten muodossa annettava rahoitustuki katetaan yhteisön talousarviossa perustetulla erityisellä rahoitusvälineellä, että yhteisö ilmoittaa olevansa halukas pitämään rahoitusyhteistyönsä Etelä-Afrikan kanssa huomattavalla tasolla, ja että se tekee tältä osin tarvittavat päätökset komission ehdotuksen pohjalta.
- (4) Edellä mainitun sopimuksen V osasto sisältää määräykset Etelä-Afrikan kanssa tehtävän kehitysyhteistyön tavoitteista, tärkeimmistä aloista, keinoista ja toteuttamisesta.
- (5) Edellä mainitun asetuksen (EY) N:o 2259/96 toteuttamisen sekä tilintarkastustuomioistuimen Euroopan yhteisön Etelä-Afrikkaa koskevasta kehitysyhteistyöavustusohjelmasta (1986–1996) antaman erityiskertomuksen

nro 7/98 valossa olisi kehitysyhteistyötä Etelä-Afrikan kanssa jatkettava mukautuksin, jotka koskevat erityisesti menettelytapojen yksinkertaistamista, tärkeimpiin alueisiin keskittymistä ja hajautettua päätöksentekoa.

- (6) Tämän asetuksen nojalla annettava tuki on toteutettava yhdenmukaisesti muiden rahoittajien, myös monenvälisen toimielinten, toteuttamien toimien kanssa.
- (7) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽⁴⁾ mukaisesti.
- (8) Tällä asetuksella vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen sopimuksen⁽⁵⁾ 33 kohdan mukaisesti ovat ensisijainen ohje budjettivallan käyttäjälle vuotuisessa talousarviomenettelyssä.
- (9) Euroopan yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamisesta 18 päivänä joulukuuta 1995 annetulla neuvoston asetuksella (EY, Euratom) N:o 2988/95⁽⁶⁾ on perustettu yhteiset oikeudelliset puitteet yhteisöjen omia varoja ja menoja varten.
- (10) Komission paikan päällä suorittamista tarkastuksista ja todentamisista Euroopan yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi 11 päivänä marraskuuta 1996 annettua neuvoston asetusta (EY, Euratom) N:o 2185/96⁽⁷⁾ sovelletaan yhteisöjen kaikkien toimintaan, sanotun kuitenkaan rajoittamatta eri toiminta-aloja koskevien yhteisön sääntöjen soveltamista,

(1) EYVL C ... ja EYVL C ...

(2) Euroopan parlamentin lausunto, annettu 5. toukokuuta 1999 (EYVL C 279, 1.10.1999, s. 192), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 28. helmikuuta 2000 ja Euroopan parlamentin päätös, tehty ... (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

(3) EYVL L 306, 28.11.1996, s. 5.

(4) EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

(5) EYVL L 172, 18.6.1999, s. 1.

(6) EYVL L 312, 23.12.1995, s. 1.

(7) EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

1 artikla

Tavoitteet

Yhteisö tekee Etelä-Afrikan kanssa poliittisen vuoropuhelun ja kumppanuuden puitteissa rahoitusyhteistyötä ja teknistä yhteistyötä Etelä-Afrikan viranomaisten harjoittaman politiikan ja toteuttamien uudistusten tukemiseksi.

Yhteisön yhteistyöohjelman, jonka nimi on "Etelä-Afrikan jälleennrakentamisen ja kehittämisen Eurooppa-ohjelma" (European Programme for Reconstruction and Development in South Africa, jäljempänä 'EPRD'), tavoite on osaltaan edistää Etelä-Afrikan tasapainoista ja kestävää taloudellista ja sosiaalista kehitystä köyhyyden vähentämiseen ja köyhiä hyödyttävän talouskasvun edistämiseen tähtäävien ohjelmien ja toimenpiteiden avulla sekä edistää Etelä-Afrikan jatkuvaa yhdentymistä maailmantalouteen ja vahvistaa demokraattisen yhteiskunnan ja sellaisen oikeusvaltion perustaa, jossa kunnioitetaan täysin ihmisoikeuksia ja perusvapauksia.

Tämä saavutetaan tukemalla Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksiin ja päätöslauselmiin perustuvia kestävä kehitystä koskevia kansainvälisiä tavoitteita ja politiikkoja, ja siten osaltaan edistämällä tavoitetta vähentää äärimmäisessä köyhyydessä elävien osuutta ainakin puolella vuoteen 2015 mennessä.

2 artikla

Yhteistyöalat

1. Ohjelmissa keskitytään köyhyyden vähentämiseen, ja niissä otetaan huomioon aiemmin huonoimmassa asemassa olleiden yhteisöjen tarpeet sekä sisällytetään sukupuolten tasa-arvoon liittyvät ja ympäristölliset näkökohdat kehitysyhteistyöhön. Kaikissa ohjelmissa kiinnitetään erityistä huomiota institutionaalisten valmiuksien vahvistamiseen.

2. Tämän asetuksen nojalla toteutettavassa kehitysyhteistyössä keskitytään ensisijaisesti:

- tukemaan politiikkoja, välineitä ja ohjelmia, joilla pyritään Etelä-Afrikan talouden jatkuvaan yhdentymiseen maailmantalouteen ja kauppaan, työpaikkojen luomiseen, yksityissektorin kehittämiseen, sekä alueelliseen yhteistyöhön ja yhdentymiseen. Viimeksi mainitussa yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota vapaakauppa-alueen perustamisesta kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevan sopimuksen nojalla johtuvien mukauttamispyrkimysten tukemiseen alueella, erityisesti eteläisen Afrikan tulliliitossa (Southern African Customs Union, SACU). Euroopan unionin ja Etelä-Afrikan liike-elämän välisen molempien etujen mukaisen yhteistyön edistämistä voidaan myös harkita;

- parantamaan elinolosuhteita ja sosiaalisten peruspalvelujen tarjoamista;

- tukemaan demokratisointia, ihmisoikeuksien puolustamista, tervettä julkishallintoa, paikallishallinnon vahvistamista ja kansalaisyhteiskunnan osallistumista kehitysprosessiin.

3. Vuoropuhelua ja kumppanuutta julkisten viranomaisten sekä valtioista riippumattomien kehitysyhteistyökumppanien ja toimijoiden välillä edistetään.

3 artikla

Yhteistyökumppanien kelpoisuus

Tämän asetuksen mukaista rahoitustukea saavien yhteistyökumppanien on oltava kansallisia, alueellisia tai paikallisia viranomaisia tai julkisia toimielimiä, valtioista riippumattomia tai paikallistason järjestöjä, alueellisia tai kansainvälisiä järjestöjä, toimielimiä taikka julkisia tai yksityisiä toimijoita. Molempien osapuolten päätöksellä myös muut elimet voivat saada rahoitustukea.

4 artikla

Varat, kustannukset, ohjelmasta tiedottaminen ja yhteensovittaminen

1. Varoja, joita voidaan myöntää 2 artiklan mukaisiin kehitysyhteistyötoimiin, käytetään erityisesti tutkimukseen, tekniseen apuun, koulutukseen ja muihin palveluihin, hankintoihin ja työsuorituksiin sekä lisäksi arviointi- ja valvontatilin-tarkastuksiin ja -tehtäviin.

2. Yhteisön paikallisena tai ulkomaisena valuuttana suoritettava rahoitus voi toimen tarpeista ja luonteesta riippuen kattaa:

- poliittisella vuoropuhelulla määritellyillä ensisijaisilla aloilla tehtävien sellaisten uudistusten ja toimenpiteiden toteuttamisen tukemiseen tarvittavat, valtion talousarviosta myönnettävät varat käyttäen parhaiten soveltuvia välineitä, muun ohessa sellaisille erityisalaille kohdistettua suoraa talousarviotukea, jotka täyttävät asianmukaiset ehdot (esim. valtion talousarviota koskeva tilivelvollisuus ja avoimuus, terveellä pohjalla olevat hankintamenettelyt);
- investoinnit ja laitteisto;
- toistuvat kustannukset (myös hallinnolliset sekä ylläpito- ja toimintakustannukset) asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja erityisesti, jos ohjelman toteuttaa valtioista riippumaton kumppani, sekä ottaen huomioon sen, että ohjelman on pyrittävä niin pitkälle kuin mahdollista pitkän aikavälin kestäväan kehitykseen.

Osa rahoituksesta voidaan kanavoida kohdistetusti lopullisille edunsaajille (esim. aloittaville yrittäjille) riskipääoman tai muiden välineiden muodossa erikoistuneiden rahoituslaitosten kautta, Euroopan investointipankki (EIP) mukaan lukien. Tämän asetuksen nojalla annettavia varoja ei saa käyttää tavalla, joka sallii vilpillisen kilpailun.

3. Kutakin kehitysyhteistyötä varten vaaditaan periaatteessa rahoitusosuus 3 artiklassa mainituilta yhteistyökumppaneilta. Rahoitusosuus pyydetään asianomaisten kumppanien mahdollisuuksien rajoissa ja kunkin toimen luonteen mukaisesti. Sitä pyydetään erityisesti, jos hanke on tarkoitettu ajallisesti määräämättömän toiminnan aloittamiseen, jolloin varmistetaan tällaisten hankkeiden jatkuvuus yhteisön rahoituksen loppumisen jälkeen. Osuus voidaan maksaa luontais-suorituksena. Erityistapauksissa, jos kumppani on joko valtioista riippumaton tai paikallistason järjestö, rahoitusosuutta ei vaadita.

4. Komissio voi toteuttaa tarpeelliset toimenpiteet varmistakseen, että tämän asetuksen nojalla annetun tuen yhteisöön liittyvä luonne tehdään tunnetuksi.

5. Yhteis- ja rinnakkaisrahoitusmahdollisuuksia voidaan etsiä yhdessä muiden rahoittajien, erityisesti jäsenvaltioiden kanssa.

6. Perustamissopimuksessa tarkoitettujen johdonmukaisuuden ja täydentävyyden tavoitteiden saavuttamiseksi ja tuen mahdollisimman suuren tehokkuuden takaamiseksi komissio toteuttaa kaikki tarpeelliset yhteensovittamistoimenpiteet, joita ovat erityisesti:

- a) järjestelmällisen tiedonvaihtojärjestelmän luominen sekä yhteisön, jäsenvaltioiden ja EIP:n rahoittamia toimia että niitä toimia varten, joiden rahoitusta ne suunnittelevat;
- b) näiden toimien toteuttamisen paikan päällä tapahtuva yhteensovittaminen edunsaajamaassa olevien komission ja jäsenvaltioiden edustajien säännöllisissä kokouksissa ja niiden välisellä tietojen vaihdolla.

7. Komissio pyrkii toteuttamaan kaikki tarpeelliset toimenpiteet yhdessä jäsenvaltioiden kanssa varmistakseen muiden asianomaisten rahoittajien kanssa tapahtuvan riittävän yhteensovittamisen ja rohkaistakseen edunsaajamaata osallistumaan yhä aktiivisemmin avun yhteensovittamista koskevaan menettelyyn.

5 artikla

Rahoitustuen muoto

Tämän asetuksen mukainen rahoitustuki annetaan avustuksina.

6 artikla

Ohjelmointi

1. Kolmivuotinen suuntaa-antava ohjelmointi toteutetaan läheisessä yhteistyössä Etelä-Afrikan hallituksen kanssa ja ottaen huomioon 4 artiklan 6 ja 7 kohdissa tarkoitettujen yhteensovittamisen tulokset. Suuntaa-antavaa suunnittelua koskevassa menettelyssä noudatetaan täysimääräisesti vastaanottaja-johtoisen ohjelmoinnin periaatetta.

2. Valmistellakseen kutakin ohjelmointia entistä tiiviimmässä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa, myös paikan päällä, komissio laatii maakohtaisen strategia-asiakirjan käyden vuoropuhelua Etelä-Afrikan hallituksen kanssa. Tässä maakohtaisessa strategia-asiakirjassa otetaan huomioon asetuksen (EY) N:o 2259/96 ja tämän asetuksen nojalla rahoitettujen toimenpiteiden viimeisimpien kokonaisarviointien sekä toimiin kohdistuvien muiden säännöllisten arviointien tulokset. Siihen liitetään ongelmasuuntautunut selvitys ja sisällytetään monialaisia kysymyksiä kuten köyhyyden vähentäminen, sukupuolten tasa-arvo, ympäristö ja kestävä kehitys. Ehdotus kolmivuotiseksi suuntaa-antavaksi ohjelmaksi liitetään maakohtaiseen strategia-asiakirjaan. Tämän asetuksen 2 artiklassa mainittuihin aloihin perustuen valitaan rajoitettu määrä yhteistyöaloja. Viimeksi mainittuja aloja varten vahvistetaan yksityiskohtaiset soveltamissäännöt ja liitännäistoimenpiteet. Mahdollisuuksien mukaan kehitetään suoriutumisindekattoreita tavoitteiden täytäntöönpanon ja sen vaikutusten arvioinnin helpottamiseksi.

Jäljempänä 8 artiklan 1 kohdassa mainittu komitea, jäljempänä 'komitea', tutkii maakohtaisen strategia-asiakirjan ja ehdotuksen kolmivuotiseksi suuntaa-antavaksi ohjelmaksi.

Komitea antaa lausuntonsa 8 artiklan 2 kohdassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

3. Komissio ja Etelä-Afrikan hallitus neuvottelevat kolmivuotisen suuntaa-antavan ohjelman ja allekirjoittavat sen. Tiedot neuvottelujen tuloksesta toimitetaan komitealle. Tästä asiakirjasta keskustellaan komiteassa, jos yksi tai useampi komitean jäsen sitä pyytää.

4. Komitea tarkastelee vuosittain maakohtaisen strategia-asiakirjan ja kolmivuotisen suuntaa-antavan ohjelman toimivuutta, tuloksia ja ajankohtaisuutta. Arviointien tai muiden asiaan liittyvien seikkojen niin edellyttäessä komitea voi kehottaa komissiota neuvottelemaan Etelä-Afrikan hallituksen kanssa muutoksia kolmivuotiseen suuntaa-antavaan ohjelmaan.

5. Komiteassa keskustellaan kerran vuodessa komission alustuksen pohjalta seuraavan vuoden aikana toteutettavien toimien yleisistä suuntaviivoista.

7 artikla

Menettelyt

1. Komissio vastaa tämän asetuksen nojalla toteutettuja toimia koskevasta arvioinnista, päätöksenteosta ja johtamisesta voimassa olevia talousarviota koskevia ja muita, erityisesti Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavassa varainhoitoasetuksessa säädettyjä menettelyjä noudattaen.

2. Erityistapauksessa, jossa EPRD:sta annetaan rahoitusosuus eteläisen Afrikan kehitysyhteisön (Southern African Development Community, SADC) alueella Euroopan kehitysrahaston tuella toteutettaviin alueellisiin ohjelmiin, tätä rahoitusosuutta voidaan käyttää Lomé'n yleissopimuksen sisältämiä yksityiskohtaisia määräyksiä noudattaen edellyttäen, että Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännöksiä noudatetaan.

3. Varmistaakseen avoimuuden ja 4 artiklan 6 kohdassa mainittujen tavoitteiden saavuttamisen komissio toimittaa kaikkia hankkeita koskevat tiedot jäsenvaltioille ja niiden paikallisille edustajille heti kun päätös niiden arvioinnin suorittamisesta on tehty. Komission on sen jälkeen saatettava hankkeita koskevat tiedot ajan tasalle ja toimitettava ne jäsenvaltioille.

4. Kaikissa tämän asetuksen nojalla tehdyissä rahoitussopimuksissa on määrättävä, että komissio ja tilintarkastusuoimioistuin suorittavat paikan päällä tarkastuksia komission voimassa olevien, erityisesti Euroopan unionin yleiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen säännösten perusteella määrittelemien tavanomaisten järjestelyjen mukaisesti.

Komission 8 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti toteuttamalla toimenpiteillä on varmistettava yhteisön taloudellisten etujen riittävä suojelu asetuksen (EY, Euratom) N:o 2988/95 mukaisesti.

5. Jos toimiin liittyy yhteisön ja Etelä-Afrikan välisiä rahoitussopimuksia, niissä on määrättävä, että yhteisö ei rahoita veroja, tulleja eikä maksuja.

6. Osallistuminen tarjouskilpailuihin ja hankintasopimukseen on yhtäläisesti avointa kaikille jäsenvaltioiden, Etelä-Afrikan ja muiden AKT-valtioiden luonnollisille ja oikeushenkilöille. Osallistuminen voidaan laajentaa koskemaan muita maita asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja parhaan kustannustehokkuuden varmistamiseksi.

7. Hankintojen on oltava peräisin jäsenvaltioista, Etelä-Afrikasta tai muista AKT-valtioista. Asianmukaisesti perustelluissa poikkeustapauksissa ne voivat olla peräisin muista maista.

8. Jollei tässä asetuksessa toisin säädetä, sopimukset allekirjoittaa Etelä-Afrikan hallitus. Tapauksissa, joissa sopimusta ei koske rahoitussopimus, sopimukset tekee lisäksi komissio.

8 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa tarpeen vaatiessa kehitysasioissa toimivaltainen maantieteellinen komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 4 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.

Päätöksen 1999/468/EY 4 artiklan 3 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan yhdeksi kuukaudeksi.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

4. Jos kyseessä ovat komitean hyväksymät ohjelmat, joita rahoitetaan useampaa kuin yhtä talousarviovuotta koskevissa erissä, komissio tekee myöhemmät rahoituspäätökset vuosittain siten, että hyväksytyin ohjelman vahvistettuja enimmäismenoja ei ylitetä ja pysytään budjettivallan käyttäjän myöntämien rahoitusvarojen rajoissa ilman, että tästä enää ilmoitetaan komitealle.

5. Tässä artiklassa määriteltyä menettelyä sovelletaan rahoituspäätöksiin, jotka komissio aikoo tehdä yli 3 miljoonan euron suuruisten hankkeiden ja ohjelmien osalta. Menettelyä sovelletaan myös kaikkiin sellaisiin toimien muutoksiin, jotka aiheuttavat yli 20 prosentin lisäyksen alun perin sovittuun määrään, ja ehdotuksiin, jotka aiheuttavat huomattavia muutoksia sellaisen hankkeen toteuttamiseen, josta rahoitussitoumus on jo annettu.

6. Komissio ilmoittaa komitealle lyhyesti rahoituspäätöksistä, joita se aikoo tehdä enintään 3 miljoonan euron suuruista hankkeista ja ohjelmista. Ilmoitus annetaan vähintään viikkoa ennen kuin asiassa tehdään päätös.

9 artikla

Seuranta ja arviointi

1. Komissio antaa Euroopan parlamentille ja neuvostolle kunkin varainhoitovuoden päätyttyä vuosikertomuksen tämän asetuksen täytäntöönpanosta. Kertomus sisältää tiedot talousarvion toteutumisesta sitoumusten ja maksujen osalta sekä vuoden aikana rahoitetut hankkeet ja ohjelmat. Siihen sisältyvät myös tilastot hankkeiden ja ohjelmien toteuttamiseksi tehdyistä sopimuksista.

Komissio seuraa lisäksi kunkin toimen tavoitteiden saavuttamista tehokkuuden ja tulosten osalta käyttäen objektiivisesti todennettavissa olevia indikaattoreita.

2. Komissio arvioi säännöllisesti yhteisön rahoittamia toimia määritelläkseen, onko toimien tavoitteet saavutettu, ja asettaakseen suuntaviivat tulevien toimien tehokkuuden parantamiselle. Komissio toimittaa 8 artiklan 1 kohdassa mainitulle komitealle yhteenvedon tehdyistä arvioista. Arviointikertomusten on oltava jäsenvaltioiden, Euroopan parlamentin ja muiden asianomaisten osapuolten saatavilla.

3. Komissio toimittaa Euroopan parlamentin ja neuvoston käsiteltäväksi päätöstä koskevan välitarkistuksen 31 päivään lokakuuta 2003 mennessä ja kokonaisarvioinnin ohjelmasta ennen tämän asetuksen voimassaolon päättymistä.

Välitarkistuksessa käytetään hyväksi ensimmäisen tämän asetuksen nojalla täytäntöönpannun kolmivuotisen ohjelman (2000–2002) tuloksia. Komissio ehdottaa tarvittaessa muutoksia tähän asetukseen ottaen huomioon uusista AKT-EU-järjestelyistä aiheutuvat Etelä-Afrikkaa koskevat vaikutukset.

Kokonaisarvioinnissa tehdään kehitysyhteistyön jatkamista Etelä-Afrikan kanssa koskevia ehdotuksia.

10 artikla

Rahoitusohje

1. Rahoituspuitteet tämän asetuksen täytäntöönpanoa varten vuosina 2000–2006 vahvistetaan 787,5 miljoonaksi euroksi.

Budjettivallan käyttäjä myöntää vuotuiset määrärahat rahoitusnäköymien rajoissa.

2. Budjetin perusteluosassa asetetaan vuosittain enimmäismääräraha sellaisia komission tekemiä teknistä apua koskevia sopimuksia varten, jotka koskevat Euroopan yhteisöjen ja edunsaajan yhteisiä molemminpuoliseksi hyödyksi tehtäviä toimia.

11 artikla

Kesto

Tämä asetus tulee voimaan kolmantena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Sen voimassaolo päättyy 31 päivänä joulukuuta 2006.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä ...

Euroopan parlamentin puolesta

Neuvoston puolesta

Puhemies

Puheenjohtaja

...

...

NEUVOSTON PERUSTELUT

I JOHDANTO

1. Komissio toimitti 15. maaliskuuta 1999 neuvostolle ehdotuksen EY:n perustamissopimuksen 179 artiklaan (entiseen 130 w artiklaan) perustuvaksi asetukseksi, jossa asetetaan tavoitteet ja luodaan menettelyt toiminnalle, joka toteutetaan "jälleenrakentamisen ja kehittämisen Eurooppa-ohjelman" budjettikohdan B7-3200 nojalla.
2. Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa ensimmäisessä käsittelyssä 5. toukokuuta 1999.
3. Komissio toimitti 14. heinäkuuta 1999 neuvostolle muutetun ehdotuksen (KOM(1999) 335 lopull.)
4. Euroopan parlamentin lausunnon sekä komission siihen ottaman kannan pohjalta neuvoston työryhmä sopi ehdotuksesta yhteiseksi kannaksi, jossa otetaan huomioon tietyt Amsterdamin sopimuksen voimaantulon myötä tapahtuneet muutokset.
5. Neuvosto vahvisti yhteisen kantansa 28. helmikuuta 2000 EY:n perustamissopimuksen 251 artiklan mukaisesti.

II EHDOTUKSEN TARKOITUS

Tämän ehdotuksen tarkoituksena on varmistaa neuvoston asetuksella (EY) N:o 2259/96 säädettyjen toimien rahoitus sen jälkeen, kun kyseisen asetuksen voimassaolo päättyy 31. joulukuuta 1999. Etelä-Afrikan jälleenrakentamisen ja kehittämisen Eurooppa-ohjelman budjettikohdalla on tarkoitus rahoittaa ohjelmia, joilla pyritään osaltaan edistämään Etelä-Afrikan kestävä kehitystä, vahvistamaan demokraattisen yhteiskunnan perustaa sekä oikeusvaltiota ja parantamaan Etelä-Afrikan yhteiskunnan vähäosaisimpien väestöosien tilannetta. Lisäksi siinä täsmennetään heinäkuussa 1999 Euroopan unionin kanssa allekirjoitetun kauppaa-, kehitys- ja yhteistyösopimuksen tavoitteita sekä tulevia toiminta-alueita.

III YHTEISEN KANNAN ERITTELY

1. Yleiset huomiot

- 1.1 Vaikka neuvosto noudatti suurelta osin komission lähestymistapaa ja tavoitteita ja kannatti useita parlamentin esittämiä tarkistuksia, sen mielestä oli tarpeen tehdä joitain muutoksia sekä asetusehdotuksen sisältöön että joidenkin sen artiklojen sanamuotoon.

Neuvosto pyrki yhteistä kantaa laatiessaan noudattamaan seuraavia periaatteita ja suuntaviivoja:

- asetuksen sanamuotoa muutetaan täsmällisemmäksi ja täten parannetaan tekstin oikeudellista selkeyttä (yhteisön lainsäädännön valmistelun laatua koskevista yhteisistä suuntaviivoista 22 päivänä joulukuuta 1998 tehdyn toimielinten välisen sopimuksen mukaisesti)⁽¹⁾,

⁽¹⁾ EYVL C 73, 17.3.1999, s. 1.

- poistetaan sellaisia lainauksia säädöksistä tai toimintapolitiikan asiakirjoista, joita pidettiin toistona ja jotka pidentävät turhaan tekstiä (erityisesti varainhoitoasetuksen osalta),
 - selkeytetään joidenkin, erityisesti suunnitteluun liittyvien (6 artikla) säännösten soveltamisalaa ja vältetään sanamuotoja, joissa toistetaan asetuksen muussa kohdassa esitettyjä ajatuksia,
 - muutetaan sellaisia menettelytapaa koskevia tai hallinnollisia ehdotuksia, jotka eivät noudata (joko toimielinten välisten sopimusten tai muiden samanlaisten asetusten) vakiomuotoa tai -käytäntöjä,
- 1.2 Neuvosto hyväksyi yhteisessä kannassaan komission ehdotuksen pääsisällön ja sanamuodon 2.2 kohdassa mainituin poikkeuksin (erityishuomiot). Yhteisen kannan 8 artiklan 4-6 kohdassa (komiteamenettely) neuvoston mielestä oli johdonmukaisuuden vuoksi toivottavaa järjestellä ja muotoilla uudelleen joitain komission ehdotuksen kohtia.

2. Erityishuomiot

2.1 Oikeusperusta

Neuvosto pitää yhteisessä kannassaan komission ehdotuksessaan esittämää oikeusperustaa eli EY:n perustamissopimuksen 179 artiklaa (entinen 130 w artikla) ehdotuksen tavoitteet ja sisällön huomioon ottaen asianmukaisena.

2.2 Neuvoston komission ehdotukseen tekemät muutokset

2.2.1 Komiteamenettely (8 artikla)

Neuvosto päätti hallintokomiteamenettelystä menettelystä komissiolle siirrettyä toimeenpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen mukaisesti. Komiteamenettelyyn liittyvä johdanto-osan 10 kappale poistettiin.

Neuvoston mielestä yksi komiteamenettely (komission ehdotuksen 8 artiklan 2 ja 3 kohdassa esitettyjen kahden sijasta) takaa jäsenvaltioiden toiminnan mahdollisimman hyvän koordinoimisen, jolloin tätä kautta edistetään myös täydentävyyttä sekä yksinkertaistetaan rakennetta. Tätä tarkoitusta varten neuvosto muutti niille rahoituspäätöksille säädettyä ylärajaa, jotka annetaan komitean käsiteltäväksi, 5 miljoonasta eurosta 3 miljoonaksi euroksi. Neuvoston tarkoituksena on antaa enemmän painoarvoa strategiaa ja suunnittelua koskevalle kuin yksittäisistä ohjelmista ja hankkeista käytävälle keskustelulle.

2.2.2 Rahoituspuitteet (10 artikla)

Varainhoitoa koskevien säännösten sisällyttämisestä säädöksiin 6 päivänä maaliskuuta 1995 annetun Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission julistuksen⁽¹⁾ nojalla näihin säädöksiin sisältyy säännös, jolla lainsäätäjät vahvistaa kyseisen ohjelman rahoituspuitteet yhteispäätösmenettelyllä hyväksyttävää monivuotista ohjelmaa varten. Seitsemän vuoden ohjelman seurauksena rahoituspuitteet vahvistettiin 787,5 miljoonaksi euroksi, mikä on 10 % vähemmän kuin komission ehdotuksessa, jotta otetaan huomioon budjettineuvoston heinäkuussa 1999 tekemä päätös 4 luokan kuluista. Tätä vastaava johdanto-osan 9 kappale on lisätty (entisen 9 kappaleen tilalle).

⁽¹⁾ EYVL C 102, 4.4.1996, s. 4.

2.3 Euroopan parlamentin tarkistukset

2.3.1 Neuvoston hyväksymät parlamentin tarkistukset

Euroopan parlamentin esittämistä kuudesta tarkistuksesta neuvosto hyväksyi neljä joko kokonaan (tarkistus 2 – ensimmäinen osa, tarkistus 3, tarkistus 4 – ensimmäinen osa), osittain tai sisällön osalta (tarkistus 2 – toinen osa ja tarkistus 6).

2.3.2 Neuvoston hylkäämät parlamentin tarkistukset

- Neuvosto ja komissio eivät voineet hyväksyä tarkistusta 1, koska sen katsottiin muuttavan painopisteitä ja toimintojen välistä tasapainoa.
- Tarkistuksen 4 toista osaa ei hyväksytty (4 artiklan 6 kohdan b alakohta), koska neuvoston ja komission mielestä toimien paikan päällä tapahtuvassa yhteensovittamisessa ei ole tähän mennessä ollut ongelmia.
- Tarkistusta 5 (8 artiklan uusi 6a kohta) ei voitu noudattaa siitä syystä, että perusteluiden ja lausuntojen julkaiseminen voisi olla asianosaisille haitallista ja saattaisi vaarantaa muitakin tavoitteita.

IV PÄÄTELMÄT

Neuvoston mielestä sen yhteinen kanta on tasapainoinen teksti, jolla taataan kehitysyhteistyöstä Etelä-Afrikan kanssa 22 päivänä marraskuuta 1996 annetulla neuvoston asetuksella (EY) N:o 2259/96 rahoitettujen toimien jatkaminen asetuksen voimassaolon päättyessä 31. joulukuuta 1999. Etelä-Afrikan jälleenrakentamisen ja kehittämisen Eurooppa-ohjelmalla rahoitetut ohjelmat noudattavat EU:n ja Etelä-Afrikan välisessä kauppaa, kehitystä ja yhteistyötä koskevassa puitesopimuksessa määritellyjä painopistealueita.
